Francisc Munteanu

CONT SECRET

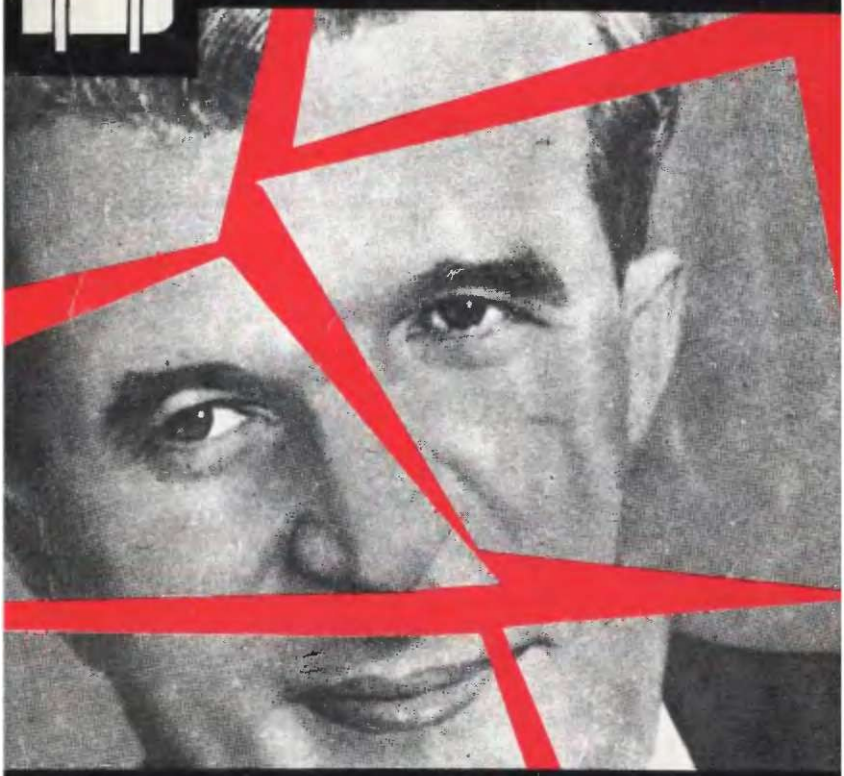

CASA EDITORIALA

Francisc Munteanu
CONT SECRET
CASA EDITORIALĂ
ODEON
1993

Armand Uleşan n-a avut o carieră spectaculoasă, ca cei mai mulţi dintre colegii lui cu grade mai mari, pe bază de „origine sănătoasă” sau prin transfer, ca activiştii de partid reformaţi, ci a obţinut prin muncă fiecare stea care îi împodobea epoleţii.

Peste trei decenii a purtat zi de zi uniforma de culoarea petrolului, trudind din greu aproape în toate sectoarele instituţiei. După terminarea Şcolii de ofiţeri de miliţie şi-a început cariera la „Circulaţie”, dirijând maşinile şi autobuzele din faţa Universităţii, la „Moravuri”, făcând razii de rutină la marile hoteluri, iscălind buletine la „Evidenţa populaţiei” din sectorul 2, şi a acumulat grad cu grad numai datorită stagiului şi înaintării în vârstă. Cerându-şi mutarea de la „Administrativ”, fusese detaşat la „Urmăriri”, apoi la „Criminalistică”, unde a activat mai mulţi ani – crezu chiar că fusese uitat de superiori. Pe urmă, datorită participării sale la arestarea lui Râmaru, l-au înaintat în grad înainte de vreme. Cu aceeaşi ocazie fusese felicitat de Comandantul Suprem prin intermediul unui activist de partid cu faţa ridată, care i-a înmânat şi un ordin clasa a doua:

— Îl meriţi, bă! în ultimele luni nici măcar nevasta mea n-a avut curaj să iasă în stradă fără însoţitori.

Ceremonia decorării îl emoţionă în aşa hal încât, zăpăcit, era să sărute mâna întinsă spre felicitare. Spre norocul lui activistul ridat şi-a retras mâna la timp fără ca cei din jur să fi observat ceva. După mazilirea acestuia şi trimiterea lui în provincie la munca de jos, Uleşan repovesti amicilor momentul decorării astfel:

— Mă cheamă ăla, care a fost scos zilele trecute din comitetul executiv, să mă decoreze pentru că l-am arestat pe Râmaru. Pe atunci tipul era mare, era mereu în preajma „familiei”. Îmi pune decoraţia pe piept şi-mi zice: îl meriţi, bă! în ultimul timp nici nevasta mea n-a avut curaj să iasă pe stradă fără să fie însoţită. Păcat, îi spun eu. De ce păcat, bă? Doar ştiţi cum vorbea: două cuvinte şi un „bă”. Intrasem în joc nu mai puteam da înapoi. Vă mai amintiţi cum arăta nevastă-sa? Dacă ar fi avut o coasă în mână o confundai uşor cu moartea: Era urâtă din naştere: faţa prelungă, osoasă şi niciodată pieptănată să n-o supere pe tovarăşa. I-am răspuns ca un inconştient, fără să mă gândesc la urmări. Dacă ar fi ieşit ea noaptea pe străzi, avea şansa să-l sperie pe Râmaru. Cred că n-a înţeles poanta, în schimb era atât de tulburat încât la despărţire era să-mi sărute mâna. Noroc că am avut prezenţă de spirit şi mi-am retras-o la timp.

După decorare se pomeni invitat la diferite şedinţe la conducerea ministerului, apoi, la început, înlocuind un superior, pe urmă, cu invitaţie nominală, participa la întrunirile trimestriale prezidate de tovarăşul Bobu, care coordona activitatea Ministerului de Interne. Armand Uleşan şi-a dat seama că se află pe o trambulină, că nu trebuie decât să-şi ia un avânt, să fie propulsat undeva sus, într-o funcţie superioară. Să fie tot timpul în centrul atenţiei, lua des cuvântul, aderând la toate propunerile venite de sus. Cu toate astea, au trecut mai bine de zece ani până îşi văzu visul şi strădaniile împlinite: în urma unei decizii a ministrului de interne fu numit comandantul Miliţiei Capitalei.

Nu trebui să participe la şedinţa de preluare a sarcinilor, pentru că înaintaşul lui fusese excomunicat, pensionat înainte de vreme şi încărcat cu toate greşelile comise de miliţie în ultimii ani. Se angajă în faţa organelor de partid că va schimba stilul de muncă şi va aplica legile

democraţiei socialiste cu stricteţe. Gurile rele spuneau că a ajuns în acest post datorită lipsei verticalităţii şirei spinării, dar el era convins că încrederea ce i s-a acordat era răsplata omului legii, care a tradus în viaţă toate ordinele primite de sus, fără să le comenteze sau să le interpreteze într-un fel personal. Ordinele erau ordine, cei care le emiteau ştiau de ce trebuiau emise.

Începu schimbările chiar în cabinetul său: încă în ziua instalării lui oficiale, îl sună la telefon pe directorul Teatrului Naţional. Îl lăsă pe acesta să-l felicite pentru numirea sa în noul post, faptul fusese consemnat în toate ziarele centrale, apoi îl rugă să-i spună numele celui mai bun scenograf al său. Directorul nu-i spuse niciun nume, se interesă dacă e vorba de montarea unui spectacol în aer liber, pe un stadion sau pe scena unui club oarecare.

— Nu e vorba de niciun spectacol, Radule. Vreau să ştiu numele celui mai bun scenograf al tău.

Directorul îi spuse un nume banal cu „eseu” în coadă.

Încă în cursul aceleiaşi zile, Uleşan dădu ordin să se întocmească fişa scenografului, pe care o studie împreună cu şeful lui de cabinet; Mihai Marinescu, scenograful, terminase arhitectura cu medie mare, 9, 61, fusese repartizat la un teatru din provincie, iar după două succese remarcate de presa de specialitate şi un premiu la Festivalul de la Costineşti a fost transferat la Teatrul Naţional. După alte câteva realizări notabile fusese trimis pentru specializare în Franţa, de unde s-a întors imediat după expirarea perioadei prevăzute în contract. Citind această frază, şi Uleşan şi şeful de cabinet au rămas surprinşi. Şeful de cabinet chiar îşi permise o remarcă:

— Poate că nici nu-i atât de talentat.

A doua zi dimineaţă, la ora opt fix, scenograful se prezentă în cabinetul de pe Calea Victoriei. Era un bărbat uscăţiv, cu ochelari cu ramă subţire de sârmă. şi coamă lungă de artist. Uleşan îl măsură din priviri: purta o

cămaşă cadrilată şi nişte blugi decoloraţi în genunchi.

— Ia loc, tovarăşe Marinescu. Mi-ai fost recomandat ca cel mai bun scenograf din capitală.

Scenograful se îmbujoră la faţă:

— E greu de făcut o ierarhizare în meseria noastră. Valoarea unui decor depinde de piesă, de actori şi mai ales de regizorul care îl pune în valoare.

— Dumneata de ce te-ai întors din Franţa? îl întrebă pe neaşteptate Uleşan. Ceilalţi doi scenografi cu care ai fost la specializare au rămas acolo.

Încă de când fusese anunţat să se prezinte la Comandantul Miliţiei Capitalei, şi mai ales la o oră atât de matinală, bănuise că nu era vorba de o vizită oarecare, fără urmări.

— Imediat după ce m-am întors în ţară, sunt doi ani de atunci, am fost supravegheat, cercetat, anchetat, de parcă eu aş fi rămas în străinătate. Am fost luat din teatru, de pe stradă, noaptea din pat, să răspund la întrebări stupide şi să dau declaraţii. N-aş putea adăuga niciun cuvânt la declaraţiile date atunci. Vă spun sincer, nu ştiu motivele pentru care colegii mei nu s-au întors.

Uleşan îi zâmbi:

— Nu pentru completarea declaraţiilor te-am chemat aici, tovarăşe Marinescu, şi nu mă interesează de ce au rămas colegii dumitale în Franţa. Asta îi priveşte pe ei personal şi pe cei de la securitate. Sunt nedumerit de ce te-ai întors dumneata. Nu ţi s-au oferit contracte?

— Ba da. Unele chiar foarte avantajoase. O doamnă în vârstă m-a invitat să fac portretul câinelui ei preferat, Robi. A fost atât de încântată de tablou, încât mi-a cerut mâna. Ştiţi cât cheltuia ea pentru întreţinerea celor opt câini pe lună? Mai mult decât salariul meu pe doi ani.

— Era o ofertă avantajoasă, zâmbi Uleşan.

— Da, dar n-am vrut să devin al nouălea câine.

— Contractul acela era, însă, extraprofesional.

— Am avut oferte şi în meserie de la un teatru din Lyon şi unul în

Belgia. O companie din Canada mi-a propus un contract pe trei ani la un teatru din Montreal.

— Şi atunci de ce te-ai întors, totuşi?

— Aş putea să vă dau răspunsuri bombastice – ca: sunt român, că mă simt legat de ţară şi multe altele asemănătoare. M-am întors din interes. Aici pot lucra mult, acolo din an în Paşte. Şi mie îmi place să lucrez. Îmi permiteţi să plec?

— Nu. Te-am chemat pentru amenajarea acestui birou.

Scenograful îşi roti privirile prin încăpere:

— Dacă mi s-ar cere la teatru să fac biroul comandantului Miliţiei Capitalei l-aş copia pe acesta. Când intri aici te simţi complexat, infinit de mic şi fără personalitate. Îşi mai roti o dată privirile prin încăpere; Aşa cum e, inspiră suficientă teamă.

— Aş vrea să am un birou care să nu inspire teamă.

— Ar trebui să vă cunosc preferinţele. Cum l-aţi vrea: elegant, cazon, familiar, sobru?

— Îţi mărturisesc, nu ştiu. Aş prefera să vii cu câteva schiţe, cu câteva propuneri…

Din propunerile scenografului, Armand Uleşan aprobă o vitrină care să adăpostească trofeele sportive ale clubului Dinamo şi să schimbe draperia albastră de la fereastră cu una de culoarea muştarului, ca să se asorteze cu covorul.

Deşi nu fusese încă avansat la gradul de general (propunerea era la semnat pe biroul Comandantului suprem, dar acesta, din păcate, era plecat la o vizită de lucru în judeţul Constanţa), subalternii i se adresau ca atare. El nu protesta, pentru că faptul era ca şi împlinit, dar n-avu curajul să îmbrace pantalonii cu vipuşcă roşie decât acasă, în familie, să se obişnuiască cu ei. La o

întâlnire neprevăzută, îl felicită şi primul-ministru, colegii din celelalte departamente şi şeful de cabinet al lui Bobu, din partea acestuia. Îi păru doar rău (împlinise şaizeci de ani) că succesul îi surâse atât de târziu. Din cochetărie, nu purta ochelari decât când era singur în birou: era predispus la transpiraţie, îşi ţinea faţa rotundă, cu două rânduri de guşe, în faţa ventilatorului: aerul abundent şi rece îi era necesar şi din cauza unei insuficienţe respiratorii depistată şi tratată tot prea târziu.

În ziua în care îmbrăcase pentru prima oară uniforma de general cu epoleţii aurii avu senzaţia că subalternii îl priviră cu mai mult respect: cei din cabinet se ridicară tăcuţi în picioare, iar el, ca şi cum ziua aceea n-ar fi însemnat nimic deosebit pentru el, se retrase în birou şi puse ventilatorul în funcţiune. După vreo zece minute se auziră bătăi în uşă: bucuros că nu-şi pusese ochelarii, îşi ridică privirile şi urmări intrarea şefului de cabinet, un bărbat slab, osos, cu o uniformă prea largă pentru trupul lui firav. Ca de obicei, acesta îşi înclină fruntea, apoi înaintă până la birou.

— Vă caută tovarăşul locotenent Neagu. Uleşan întinse mâna spre receptorul telefonului de pe birou, dar şeful de cabinet îi făcu un semn de negare cu mâna. Nu la telefon. E la mine în cabinet.

Generalul ştia că i se pregătise de către subalterni o mică sărbătorire cu şampanie şi nu voia ca festivitatea să se întindă prea mult, pentru că urmau câteva vizite mai simandicoase, tot pentru a fi felicitat. Iritat, ridică privirile spre şeful de cabinet:

— De ce nu i-ai spus că nu sunt aici?

— Pentru că v-a văzut intrând în sediu.

Generalul ridică neputincios din umeri:

— Atunci să vină.

Din obişnuinţă, şeful de cabinet îşi împreună călcâiele fără zgomot şi se retrase din birou. După câteva

clipe intră locotenentul Neagu, cu care colaborase la secţia de Criminalistică şi-l apreciase foarte mult pentru puterea lui de muncă, pentru felul lui lucid de a gândi, pentru deducţiile lui logice, pentru răbdarea de a selecta pistele de urmărire şi de a se apropia de făptaş din aproape în aproape. Îl invidiase pentru vârsta lui, nu împlinise nici treizeci de ani, era suplu ca un sportiv de performanţă şi, fără îndoială era unul dintre cei mai buni anchetatori, fără să fi recurs vreodată la constrângeri, sau să fi fost agresiv. La şedinţa de rămas bun la secţia de Criminalistică îi promisese tânărului ofiţer că va avea oricând acces în biroul lui, oriunde s-ar afla. Uleşan îşi compuse o faţă binevoitoare, ridicându-şi sprâncenele, ca şi cum ar fi fost bucuros de această revedere:

— Ce vânt te aduce, Neagule?

— Vă raportez, tovarăşe general…

Generalul îşi ridică palmele în faţa pieptului în semn de apărare.

— Nu-mi raporta. În biroul acesta nu se dau decât rapoarte şi ordine de parcă am fi nişte piese mecanice. Spune-mi simplu de ce ai venit? Arătă spre fotoliul din faţa biroului. Ia loc.

— Vă mulţumesc, refuză locotenentul.

— Oamenii care vin în acest birou nu se aşază în fotolii din două motive. Îşi arătă umărul. Din cauza epoleţilor sau din respect pentru vârstă. Cei din categoria a doua sunt bine crescuţi.

Spre mirarea lui, locotenentul se aşeză în fotoliul oferit.

Adevărul era că îi plăcea ca oamenii care veneau în biroul lui să stea în picioare: privit de sus nu i se vedeau guşile şi, stând la aceeaşi înălţime, se uniformizau valorile. În biroul cel vechi de la Criminalistică, dăduse ordin să se scoată toate scaunele din încăpere, ca cei intraţi să fie obligaţi să stea în picioare în faţa lui. Generalul aşteptă ca

Neagu să se înşurubeze în fotoliu, abia după aceea continuă. Tot familiar:

— Cam pe la vârsta ta am început să fiu apreciat în miliţie. Terminasem dreptul, eram îndrăgostit de Solon, mi l-am propus idol, şi-mi spuneam că, gândindu-mă la el, imitându-l, nu voi greşi niciodată. Aşteptă ca locotenentul să-l admire sau măcar să-l aprobe: acest text debitat în faţa subalternilor, avusese totdeauna efect. Văzând că Neagu nu reacţionează în niciun fel, continuă: Mult mai târziu am aflat că tot el, Solon, a patronat şi bordelurile publice.

— Noi nu le patronăm, le tolerăm doar, îşi spuse părerea Neagu. E o chestiune de interpretare.

— Gândeşti ca unul care lucrează la „Moravuri”. Dar spune-mi de ce ai venit? Bănuiesc, nu ca să discutăm despre Solon.

— Nu, tovarăşe general. Am reconstituit ultimele douăsprezece luni din viaţa lui Gavrilescu. În septembrie, ianuarie, aprilie şi iunie a fost plecat în Elveţia. Pentru câte două, trei zile.

— Şi?

— Am verificat datele la secţia de paşapoarte. A călătorit cu paşaport diplomatic. Din partea Academiei nu a avut niciun fel de misiune. De altfel, Academia nu eliberează decât paşapoarte de serviciu. Nevastă-sa nu ştia că fusese plecat în străinătate. Mi-a spus că în septembrie, ianuarie, aprilie şi iunie a avut simpozioane la Iaşi, la Cluj, la Craiova şi la Timişoara.

— Şi ce-i cu asta? întrebă mirat generalul.

— Un lucru foarte interesant. Cercetând listele cu aprobarea eliberării paşapoartelor am descoperit un lucru ciudat. Totdeauna după plecarea lui Gavrilescu în Elveţia, s-au eliberat sute şi sute de paşapoarte de emigrare în Israel şi în R.F.G.

— Nu văd nicio legătură.

— Nici eu n-am descoperit vreo legătură logică. Dar de la dumneavoastră am învăţat că acolo unde conexiunile n-au logică ceva nu e în regulă. Am început cercetările în acest sens. Nu e secret pentru nimeni că vizele pentru plecările definitive se plătesc în valută. Dacă aprobările masive de emigrare coincideau cu plecările lui Gavrilescu, înseamnă că între aceste două evenimente există o legătură concretă. De ce pleca Gavrilescu totdeauna în Elveţia? Elveţia este cunoscută pentru ceasuri şi pentru bănci. Deci, Gavrilescu pleca în Elveţia să scoată sau să depună nişte bani. Nu cred că străinii să fi depus pe numele lui. Deci, se ducea să depună el. Pe ce nume, pe ce cont, din ordinul cui?

— Şi ai aflat răspunsul la aceste trei întrebări?

— Nu. Pentru că de ieri, din ordinul dumneavoastră mi s-a luat cazul.

Abia în clipa aceea îşi aduse aminte Uleşan că emisese un asemenea ordin. Primise un telefon de la un colonel oarecare, Ghiţă sau Ghiaţă, care nu-i respectase nici măcar gradul şi-i vorbise foarte necuviincios. „Ascultă, mă, Uleşanule, aveţi voi la Miliţia capitalei un locotenent, Neagu, dacă nu mă înşel, care se bagă unde nu-i fierbe oala. Îi dai dispoziţie să sisteze orice anchetă în legătură cu Gavrilescu. Dacă nu se astâmpără îl trimit la Bârlad să facă rulmenţi”. Uleşan vru să protesteze pentru tonul cu care i s-a transmis ordinul, dar colonelul, fără să-i mulţumească sau să-l salute, întrerupse legătura. Furios, îl puse pe şeful de cabinet să-l depisteze pe colonelul cu care a stat de vorbă la telefon.

— Cum aţi spus că-l cheamă? întrebă şeful de cabinet.

— Ghiţă, Ghiaţă, sau aşa ceva.

— Cornel Ghiaţă, tovarăşe general. Nu l-aţi cunoscut?

— Nu.

— Nici n-aţi auzit de el?

— Nu, Deleanule! se răsti la şeful de cabinet. Cine e?

— E un fel de Dumnezeu, tovarăşe general. Dacă vă întâlniţi cu el undeva pe un coridor şi nu reuşiţi să vă retrageţi la timp într-o toaletă, chiar dacă sunteţi general, nu e rău să-l salutaţi primul şi ar trebui să vă bucuraţi dacă v-ar răspunde la salut.

— Chiar aşa mă? întrebă neîncrezător.

— Chiar aşa, tovarăşe general. El e omul din umbră care a preluat locul lui Pacepa. El ţine legătura, în probleme importante, între minister şi Cabinetul 2. Toate documentele emise de Interne sau de Departamentul Securităţii sunt redactate de el. Probabil v-a deranjat că vi s-a adresat cu „mă”. Aşa îi spune şi lui Postelnicu.

Uleşan se miră că nu auzise până acum de el. Crezând că generalul aşteaptă şi alte amănunte despre el, şeful de cabinet continuă:

— A refuzat de câteva ori gradul de general însuşi Comandantului suprem, motivând că e mic de statură şi, îmbrăcat în uniformă de general, ar face armata de ruşine. Cu epoleţii de aur şi cu vipuşcă roşie la pantaloni ar fi confundat cu un portar de hotel sau cu un măscărici de la circ. Astea au fost cuvintele lui. Tovarăşul Ceauşescu s-a amuzat şi l-a lăsat să umble numai în civil. Neoficial, el răspunde şi de graniţa cu ruşii şi ungurii.

— Adică e un fel de grănicer.

— Nu, tovarăşe comandant în ţara noastră permanent sunt peste treizeci de mii de turişti sovietici. Cam tot atâţia au fost şi în vara lui 68 în Cehoslovacia. Ardealul e invadat de zeci de mii de turişti maghiari.

— Ăştia fac contrabandă.

— Uneori şi cu arme, tovarăşe comandant.

Neprimind niciun răspuns, Neagu mai întrebă odată:

— De ce am fost îndepărtat de cazul Gavrilescu?

— Ca să te astâmperi, Neagule, de aceea! Ai pus prea

multă pasiune pentru un caz atât de limpede.

— Cazul nu e limpede deloc! Gavrilescu n-a decedat, pur şi simplu, cum a anunţat presa, ci a fost otrăvit.

Amintindu-şi de colonelul Ghiaţă, pe Uleşan discuţia începu să-l enerveze:

— Înseamnă că s-a sinucis. Desigur, presa noastră nu putea relata aşa ceva, pentru că cei de „dincolo” ar fi făcut speculaţii. Doar cunoşti presa din Occident! Te-am scos din afacerea asta pentru că ni s-a trasat de *sus* să nu facem tămbălău din cazul Gavrilescu. I s-au dat toate onorurile şi a fost depus în aula mare a Academiei.

— Personal nu mi-ar plăcea să mi se dea toate onorurile şi să fiu depus undeva.

— Tocmai de aceea, astâmpără-te!

— Şi ce facem cu criminalul? Vă mai aduceţi aminte ce mi-aţi spus odată? E posibil ca un criminal să nu fie arestat niciodată. Îmi aduc exact aminte cuvintele dumneavoastră: criminalul trebuie să ştie, însă, să simtă că e urmărit. Sentimentul că e permanent hăituit uneori e mai greu de suportat decât liniştea de după gratii.

Un timp, Uleşan privi fix gravura de pe o cupă de argint din vitrină. Neagu nu vru să-l jignească, să-i spună că aceste cuvinte nici măcar nu i-au aparţinut lui, ci era un citat din preambulul unui cod penal dintr-o ţară scandinavă.

— Astea-s teorii, Neagule. Şi acum vreau să-ţi spun părerea mea despre tine. Tu ai două defecte: eşti tânăr şi ai prea multă fantezie. Ţi-am găsit un loc potrivit temperamentului tău. În orice caz, primeşti un spor de salariu şi vei avea şansa să te evidenţiezi.

— Mă treceţi la muncă de birou?

— Nu, dragul meu. Îţi încredinţez o misiune foarte importantă. Îţi pun la dispoziţie o maşină şi patrulezi pe traseul zero.

— Ce înseamnă traseul zero?

— Pe unde circulă Comandantul suprem şi Tovarăşa.

— Aceste trasee sunt supravegheate de Serviciul de pază şi protocol şi de cei de la Circulaţie.

— Cele din oraş. Tu o să patrulezi între Băneasa şi Snagov. Îţi mai clăteşti plămânii cu aer curat, şi dacă vezi ceva neobişnuit, îmi raportezi personal.

DUPĂ CE ÎMBĂTRÂNISE în echipa de baschet a clubului de pe Ştefan cel Mare (împlinise treizeci de ani şi pierduse din agilitate şi reflexe), se puse problema scoaterii lui Nicu Fântânaru din echipă. În ultimul timp fusese folosit ca rezervă, şi numai dacă echipa conducea la diferenţa mare de puncte intră şi el pe teren şi, uneori datorită coşurilor nimerite de la centrul terenului, cucerea aplauze. Dar antrenorii ştiau că aceste exhibiţii nu erau decât acordurile disonante care anunţau cântecul lebedei. La meciul de adio, organizat în cinstea retragerii lui din activitatea competiţională, asistase şi colonelul Ghiată. De altfel, „omul din umbră" era nelipsit de la meciurile echipei preferate şi, uneori, dacă avea timp sau era în preajma unei hotărâri importante, venea să se relaxeze şi la antrenamente. Dacă i se vorbea de fotbal, strâmba din nas – pentru el, singurul sport graţios, spectaculos era baschetul. Cunoştea pe toţi componenţii echipei, şi pe Fântânaru îl îndrăgise în special pentru că era prezentabil, cum ar fi dorit să fie şi el, înalt, fără ochelari de miop cu multe dioptrii. Felicitându-l după meci, Ghiaţă îi propuse să lucreze în subordinea lui la Direcţia a V-a. Nu insistase pentru că Fântânaru ar fi avut aptitudini pentru munca de securitate, ci pentru că, în conversaţii, învăţase să folosească persoana a treia, cunoştea mai multe limbi de circulaţie mondială şi se întorsese totdeauna din deplasările echipei din străinătate.

După un instructaj de şase luni, luptă corp la corp, jiu-jitsu karate şi tragere la (iată, Ghiaţă îl repartiză pe baschetbalist într-un serviciu comod, fără condică: la

început îl folosise ca însoţitor în deplasările echipelor sportive peste hotare cu sarcina să întocmească fişe de cum gândesc componenţii loturilor despre ţară şi în special despre preşedintele republicii. Rapoartele lui Fântânaru au fost moderate, nu exagera şi nu interpreta declaraţiile sportivilor şi menţiona dacă ele au fost făcute la trezie sau în stare de ebrietate. O singură dată, din lipsă de cadre sau de suprapunere a unor acţiuni, îl însoţise şi pe academicianul Gavrilescu în Elveţia. Misiunea fusese uşoară: Gavrilescu nu bănuia că e supravegheat, Fântânaru trebuia doar să consemneze deplasările lui, să noteze numele hotelului unde trăgea, întâlnirile cu străinii, dacă ar fi avut loc. Decontările în valută, fără acte justificative, erau în general corecte, în limitele admisibile. Mulţi dintre colegi îl invidiau pentru cariera lui. Cu doi ani în urmă se însurase cu o fostă balerină de la Teatrul de estradă, şi după informaţiile primite de colonelul Ghiaţă ducea o viaţă destul de decentă.

— Fântânarule, te cheamă şeful.

Uneori, Ghiată îl invita la câte o şuetă, pentru câte o informaţie după ureche, neconfirmată.

— Se spune ca antrenorul de volei, care va însoţi echipa naţională lu’ Milano, şi-a vândut maşina.

A doua zi Fântânaru îi prezenta datele:

— Antrenorul a vândut, într-adevăr, maşina unui prieten, în rate, dar a depus banii pentru o maşină nouă. Are şi o cerere de prioritate ne masa tovarăşei Ana Mureşan. Am şi numerele de înregistrare a depunerii banilor la I.D.M.S. şi a cererii de la Ministerul Comerţului Interior.

— Le ai de la el?

— Mă subapreciaţi, tovarăşe colonel.

— Bravo, Fântânarule. Până la urmă o să faci carieră.

Ştiindu-l chiţibuşar în materie de vestimentaţie, Fântânaru îşi aranjă ţinuta înainte de a intra în biroul

colonelului.

— Ia loc, Fântânarule. Ce aţi făcut la Riga?

Fântânaru se linişti: fusese chemat la o şuetă.

— Am pierdut la patra coşuri.

— De la lituanieni?

— Să ştiţi, tovarăşe colonel că în afară de sârbi sunt cei mai buni din Europa. Şi patru coşuri se pot recupera.

— Să dea Dumnezeu. Mâine la zece şi patruzeci (deci în Elveţia. Nu ştie nici nevastă-ta, nici eu. Ai mai fost în Elveţia?

— De mai multe ori, tovarăşe colonel.

— Da, da. O dată l-ai însoţit pe unu' Gavrilescu. Îţi mai aduci aminte de el?

— Da. Am aflat că a fost înmormântat în urmă cu câteva zile.

— Eu nu citesc decât prima şi ultima pagina a ziarelor. Dar e bine că tu eşti informat Vei însoţi acum pe altcineva. Ori de câte ori poţi, dai rapoarte telefonice la dispecerat. Menţionezi că sunt pentru mine.

Scoase din sertar o fotografie care reprezenta un bărbat de vreo treizeci şi cinci de ani, un tip sportiv cu faţă colţuroasă, cu ochi mari, adumbriţi de nişte sprâncene stufoase împreunate la rădăcina nasului.

— Îl cunoşti?

— Nu. D văd pentru prima oară.

— Ori el este foarte bun, ori tu n-ai spirit de observaţie.

— Nu înţeleg, tovarăşe colonel.

— Lucraţi amândoi în aceeaşi clădire de patru ani. Dacă nu l-ai văzut niciodată înseamnă că e foarte bun. Dar are şi lipsuri: nu pleacă niciodată la drum fără fulgarin. E o marota. Odată, poate va însemna pieirea lui. Păstrează fotografia, să-l confrunţi mâine la Otopeni. Sper că poţi recunoaşte un om după o fotografie?

— Nu sunt chiar începător, tovarăşe colonel.

— De aceea te-am ales pe tine. Va pleca cu acelaşi avion la Zürich.

Dacă, dintr-un motiv sau altul, omul nu se prezintă la cursa de înapoiere, dai un telefon la acest număr. Întoarse fotografia pe dos, unde erau înşirate câteva cifre. Cei care primesc telefonul ştiu ce au de făcut.

— Instrucţiunile sunt aceleaşi pe care le-am primit în urmă cu un an când l-am însoţit pe academician?

— Identice. Te invidiez pentru această vacanţă de trei zile.

— În cei patru ani de când lucrez aici, dumneavoastră n-aţi fost niciodată plecat în concediu.

— Mă ţii sub observaţie?

— Nu-mi permit, tovarăşe colonel.

— Am glumit, Fântânarule.

Soarele, strecurat printre perdelele de pluş, se reflecta în cristalul de pe birou şi lumină faţa lui Ghiaţă.

— Vrei să tragi perdelele?

Fântânaru aranja perdelele în aşa fel ca faţa colonelului să rămână în umbră. Se aşeză la locul lui.

— Totuşi, ar trebui să vă luaţi odată un concediu.

— N-am timp, Fântânarule.

— Ştiţi ce frumos e în Elveţia?

— Ştiu, deşi n-am fost niciodată acolo. Şi dacă îţi spun, n-ai să mă crezi. N-am fost niciodată în străinătate.

— Nu se poate! exclamă uluit Fântânaru.

— Se poate, Fântânarule. Îşi netezi firele de păr care îi mascau chelia şi ochii îi prinseră nişte licăriri ciudate. Dar cred că m-aş descurca la fel de bine pe bulevardele Madridului ca şi pe străzile întortocheate din Santiago de Chile sau la Nagasaki. Îşi coborî vocea, de parcă ar fi făcut o spovedanie. Mi-a plăcut geografia şi călătoriile imaginare. Mi-au plăcut, în special, oraşele cu nume frumoase: Córdoba, Uppsala, Santa Fe, Veneţia. Tăcu un timp, de parcă i-ar fi părut rău de aceste destăinuiri.

— Îţi dai seama, Fântânarule, câte defecte, câte slăbiciuni am? Dar şi slăbiciunile sunt omeneşti, ca şi marile realizări. Brusc se ridică de pe scaun, luă un glob pământesc de pe dulap şi-l puse pe masă în faţa lui Fântânaru. Fântânaru nu-l văzuse niciodată atât de excitat; faţa colonelului se îmbujoră, pe frunte îi apărură broboane de transpiraţie şi ochii mici, ascunşi după lentilele ochelarilor, nu mai licăreau, ci străluceau ca nişte beculeţe. Învârte acest glob, spuse poruncitor, de parcă ar fi dat un ordin. Fântânaru, speriat de noua imagine a colonelului, începu să învârtă globul. Oceanele albastre, continentele se contopiră într-o culoare cenuşie, murdară. Opreşte-l cu un deget, ordonă colonelul şi-şi şterse cu mâneca hainei transpiraţia de pe frunte.

Fântânaru atinse globul cu degetul şi-l opri. Unde eşti? Fântânaru privi spre locul unde-şi ţinea degetul.

— Monterrey, descifra Fântânaru numele oraşului.

— Deci eşti în Mexic, spuse după o scurtă concentrare Ghiaţă. Puţin la stânga de Monterrey e Saltillo. Mai repetă o dată numele oraşului şi faţa i se lumină. Am doi oameni acolo. Cinci ani mi-au trebuit să-i recrutez şi alţi doi ani până am făcut rost de fotografia lui Pacepa, după ce-şi făcuse operaţia estetică. E uşor de recunoscut: are doar ochii mai oblici şi părul blond, oxigenat. Poate unul dintre oamenii mei de la Saltillo a şi plecat spre Arizona. Mâine sau poimâine voi citi în ziarele elveţiene despre moartea lui Pacepa.

Când rostea numele lui Pacepa se crispa, buzele subţiri păreau şi mai subţiri şi ochii lui mici din spatele lentilelor aburite aveau străluciri galbene. Fântânaru îndrăzni să-l întrebe dacă îl urăşte pe dizident.

— Da, Fântânarule. El era omul zilei. Îşi permitea să facă curte Tovarăşei. Adică, să-i facă complimente. Eu eram otreapa Direcţiei. Ştii ce mă punea să fac? Mă trimitea în faţa C.E.C.-ului din Calea Victoriei şi mă punea

să număr toate maşinile verzi care trec pe acolo între orele unu şi două. Reveneam, tâmpit de soarele care mă bătea în cap, şi-i raportam numărul maşinilor verzi: şaptesprezece. Suna, intra un subofiţer, îl întreba câte maşini verzi au trecut în faţa clădirii C.E.C.-ului între orele unu şi două. „Nouăsprezece” raporta incorect subofiţerul. Voia să mă compromită şi în asemenea misiuni imbecile. Pe urmă, scotea o sticlă de whisky din biblioteca ascunsă după operele lui Ceauşescu şi bea de unul singur. Mă, Ghiaţă, îmi spunea: învaţă să numeri. Un locotenent-major trebuie să ştie să numere cel puţin până la douăzeci.

Ghiaţă îşi acoperi faţa cu palmele, apoi când o dezveli redeveni Ghiaţă cel dintotdeauna, sever, sobru şi distant. Cred că m-am pierdut cu firea. Du-te!

Aşteptă ca Fântânaru să părăsească încăperea, pe urmă se duse la un fişet şi scoase o sticlă de apă minerală şi bău direct din sticlă câteva înghiţituri. Apa era stătută şi fără acid. O puse totuşi la loc şi se aşeză la birou. De ce dracu’ s-a dat în petic în faţa unui subaltern? N-o pusese nici în contul vârstei şi nici lipsei de tărie ci în contul lui Pacepa. Îl ura pe acest om şi, uneori, se întreba dacă această ură nu se datora invidiei. Îl invidia pentru nonşalanţa lui, pentru felul lui obraznic de a se purta cu oamenii, pentru felul lui impertinent de a rosti frazele. Îl dezarma cutezanţa sa, siguranţa cu care confrunta Departamentul, Familia. Desigur, având spatele acoperit de C.I.A., putea avea siguranţă. Da, va trebui să facă în aşa fel să nu se mai gândească la el.

MIRCEA CARAMAN se trezi cu o senzaţie ciudata de bucurie şi nu coborî din pat până când nu găsi motivul bunei-dispoziţii: după amiază urma să plece cu familia la Mamaia. Totul era aranjat: la serviciu i se aprobase cererea de concediu, vorbise la telefon cu directorul Hotelului Internaţional să i se oprească o cameră cu vedere la mare. De obicei îşi petrecea concediul în două

rate: două săptămâni la mare şi celelalte două, iarna, la Poiana Braşov. Şi acolo i se reţinea o cameră la unul din hotelurile din apropierea telefericului, încă de când fusese elev la Şcoala Specială de la Băneasa se antrenase la Postăvaru, coborând pe pârtii, şi pe lângă pârtii, prin pădure, făcând slalom printre copaci cu rucsacul încărcat cu cărămizi şi în loc de beţe ţinând în braţe un automat mereu gata să-l folosească. Antrenamentele de noapte erau şi mai infernale: uneori, li se ordona în cadrul exerciţiilor de rezistenţă să urce fără gondolă până în apropierea cabanei. Acum, în concedii, schia ca un sportiv de performanţă şi-i privea pe cei din echipa naţională cu îngăduinţa unui maestru. Antrenorul lor, cronometrându-i odată coborârile, îi propuse să facă parte din lot. Caraman îl refuză politicos, spunându-i că e un simplu amator şi nu schiază decât din plăcere. La mare îi plăcea mult mai puţin; se ducea totuşi la Mamaia pentru ultravioletele necesare fiului său şi mai ales pentru Olga, care îşi petrecuse prima parte a copilăriei la o mătuşă din Constanţa.

După ce opri apa la duş, auzi vocea nevesti-sii:

— H; II Ioane, s-a sculat tata.

Locuinţa pe care o deţinea acum i se repartizase în urmă cu două luni; uneori, noaptea, dacă se trezea trebuia să reconstituie mintal topografia camerelor, să nimerească la baie fără să răstoarne un scaun sau să se lovească de vreo mobilă. Foştii proprietari, nişte pensionari, fuseseră evacuaţi cu forţa, spunându-li-se că vila va intra în demolare, ceea ce era şi adevărat, numai că, demolarea ei era prevăzută spre sfârşitul mileniului. Ceea ce îi displăcea lui Caraman în noul cartier erau demolările pe partea cealaltă a străzii, praful insuportabil şi gălăgia produsă de constructori care lucrau în două schimburi prelungite ziua şi noaptea. Recunoştea după scârţâit macaralele de cinci tone, tonajul basculantelor după tremurul ferestrelor. Din

cele patru camere ale apartamentului, cel mai mult îi plăcea sufrageria, datorită fanteziei arhitecţilor care au conceput vila: tot peretele care dădea spre terasă era din sticlă şi se putea vedea prin ea până în fundul grădinii părăginite, înăbuşită de praf. Hotărâse încă din prima zi când se mutase să facă rost de un grădinar, să tundă bucsuşii, să cureţe aleile năpădite de buruieni, şi dacă era posibil, să repare instalaţiile de conducte ale havuzului. Din lipsă de timp, din comoditate, nu căuta meseriaşi, dar, oricum, terasa, din cauza prafului de la demolare, nu putea fi folosită.

Intră în sufragerie, unde nevastă-sa tocmai aranja masa pentru micul dejun. De când se îngrăşase, purta rochii largi, să nu i se vadă şoldurile, burta, care luaseră proporţii alarmante; numai la faţă rămăsese tot frumoasă, cu ochii adumbriţi de gene neverosimil de lungi. Mai mult decât relaţiile dintre ei, deteriorate, îl deranja faptul că scăpase hăţurile educaţiei din mâna. Ion, fiul lor, în vârstă de zece ani, devenise voluntar, încăpăţânat, şi uneori obraznic. Purta maiouri colorate cu inscripţii străine şi consuma ciocolată de parcă ar fi crescut în grădină. Caraman avusese o copilărie mult mai zbuciumată: rămăsese orfan la opt ani datorită exploziei unei butelii de aragaz. Singura rudă apropiată, o bunică din partea mamei, trecută de şaptezeci de ani şi pe jumătate oarbă, nu-i putea asigura întreţinerea. Primăria din comună îl plasă la un orfelinat de copii abandonaţi, unde locatarii subalimentaţi îşi scoteau ochii pentru o felie de pâine. Curând însă, după o vizită medicală amănunţită, fu transferat la colonia de copii părăsiţi din Câmpina, de sub patronajul Ministerului de Interne. Fusese educat în spirit cazon, cu dragoste neţărmurită faţă de comandantul suprem, care, din salariul lui personal, asigura funcţionarea coloniei. Terminase bacalaureatul cu medie maximă şi în loc să fie trimis la o facultate a fost înrolat în

armată într-o unitate a Securităţii. După executarea stagiului militar fu trimis să se perfecţioneze la „şcoala specială” a Ministerului de Interne de la Băneasa. Terminase cursurile cu maximum de stele, patru, şi la demonstraţiile practice a asistat şi un colonel mic de statură, cu ochelari de miop şi cu câteva fire de păr care îi mascau chelia. Venise din partea Direcţiei a V-a a Departamentului Securităţii. Fără îndoială, la motociclism şi la călărie l-ar fi invidiat şi cascadorii de la Buftea, iar la pistol viteză ar fi avut loc şi în lotul olimpic. Conducerea şcolii ar fi vrut să-l păstreze ca instructor, dar la repartizarea lui a avut câştig de cauză colonelul miop.

La Direcţia a V-a aproape un an întreg n-a făcut nimic. Nemulţumit, hotărâse să iasă la raport să ceară un transfer, când împreună cu alţi doi colegi fu trimis la Tokio, să studieze traseul pe unde va trece invitatul mikadoului, preşedintele ţării. Pe urmă a asigurat paza preşedintelui în timpul vizitei din Anglia, apoi în mai multe ţări africane.

La masă, Ion luă o felie de salam cu mâna. Caraman îi arătă o furculiţă.

— Ştii ce-i asta?

— O furculiţă.

— Ştii pentru ce s-a inventat furculiţa?

Ion se strâmbă a mirare şi întreba neîncrezător:

— Şi furculiţa s-a inventat ca avionul?

— Bineînţeles. Pe vremuri, oamenii mâncau cu mâna, pe urmă a apărut un deştept şi a inventat furculiţa, să nu-şi frigă degetele.

Ion arboră un zâmbet impertinent:

— Dar salamul nu frige

— Nu fi obraznic, că te plesnesc! izbucni Caraman.

— Nu vă certaţi, interveni Olga împăciuitoare. Plecăm la mare, şi voi, în loc să vă bucuraţi, vă luaţi la harţă!

— Educaţia nu e harţă, numai dacă tu, un dialog între

mine şi necioplitul ăsta, nu îl socoteşti ca atare. De fapt, de mult voiam să discutăm despre educaţia pe care o dai fiului tău. De când ai bani şi acces la magazinele cu circuit închis, mucosul ăsta şi-a luat nasul la purtare: Dacă nu ţineam cont de tine şi-l pălmuiam când trebuia, ar fi fost ca toţi copiii de vârsta lui. De când în loc de cămaşă poartă maioul universităţii din Texas e de nerecunoscut

— Bine, bine, dar nu mai ţipa, iar tu, se întoarse spre fiul ei, foloseşte-te de furculiţă.

— Nu e vorba de furculiţă, ci de felul lui de a gândi!

— Te rog, Mircea, nu te mai enerva. Aş vrea ca la mare să fim fericiţi, să nu ne certăm, să nu umblăm încruntaţi. Două săptămâni vom fi numai noi trei. Dimineaţa ne vom zbengui pe plajă, iar seara vom merge la restaurant

— Mie îmi place la restaurant, se entuziasma Ion.

Caraman se încruntă, apoi se întoarse spre nevastă-sa:

— Asta e educaţia ta! În loc să-i placă şcoala îi place la restaurant

Olga nu apucă să-i răspundă, pentru că din camera alăturată se auzi ţârâitul telefonului. Sprinten, băiatul se ridică de la masă şi se repezi la aparat Resemnată, Olga puse mâna pe braţul lui Mircea.

– Sper că o să rămâi tot timpul cu noi, nu ca anul trecut

Caraman îşi dădu seama că nevastă-sa voia doar să schimbe subiectul discuţiilor. O privi resemnat

— N-am spus nimănui unde mă duc.

— Dacă vor ei, te găsesc şi în gaură de şarpe.

Caraman nu-i putu da asigurări, pentru că Ion se întoarse din camera alăturată:

— A fost o greşeală. Căutau pe unul Eremia.

Supărat, Caraman îl prinse de maioul colorai:

— De câte ori ţi-am spus să nu mai răspunzi la telefon

când sunt acasă?!

Îl plesni peste faţă, şi băiatul izbucni într-un plâns forţat, de parcă l-ar fi înjunghiat cineva. Olga îl lua în braţe, şi Caraman se întrebă dacă n-ar fi bine s-o plesnească şi pe ea.

Prin peretele de sticlă, soarele de curând răsărit abia reuşi să răzbată din cauza prafului de moloz.

Telefonul sună din nou. Cu paşi hotărî şi, Caraman se duse în camera alăturată şi ridică receptorul:

— Alo? Da, tovarăşul colonel. Fiul meu a ridicat receptorul. Nu se poate, de ieri dimineaţă sunt în concediu, aprobarea aţi semnat-o dumneavoastră… îşi lipi pâlnia receptorului de ureche. Am înţeles. Îşi consultă ceasul-brăţară. Da, e nouă fără cinci. Deci peste o jumătate de oră. Fiţi liniştit, tovarăşe colonel…

Gânditor, puse receptorul în furcă şi se reîntoarse în sufragerie. Băiatul continua să smiorcăie, şi maică-sa îl mângâia pe cap. În clipa aceea chiar îi păru bine că primise o misiune.

— O să mergeţi voi doi la Mamaia.

Olga încremeni, îşi dădu ochii peste cap şi începu să se lamenteze:

— Da ne-ai promis…

— Dacă aş fi fost un funcţionar oarecare m-aş fi ţinut de cuvânt. Dar eu am un salariu de trei ori cât un funcţionar, mă aprovizionez la magazine cu circuit închis şi mai am şi alte avantaje. Dar nu vă faceţi griji: miercuri sunt şi eu la Mamaia.

— Mai bine te aşteptăm şi plecăm împreună.

CA DE OBICEI, când pleca într-o misiune, îl aştepta în faţa casei o Dacie neagră cu mai multe antene. O văzu şi de astă dată proiectată pe pădurea de macarale răsărită parcă din blocurile de beton îmbrăcate în cofraje. Politicos, şoferul îi deschise portiera din spate şi nu demară decât după ce se instală comod şi-şi aranja fulgarinul pe spătarul

scaunului de lângă şofer. Rezemat de pernele moi ale banchetei, Caraman şi-o imagină pe Olga bombănind prin casă, scoţându-şi rochiile din geamantane, să nu se şifoneze, şi se întrebă dacă s-au iubit vreodată cu adevărat. Fusese cea de a doua femeie în viaţa lui. Pe prima o primise cadou de la conducerea şcolii de la Câmpina la fel cum ar fi primit ca premiu o carte sau orice alt obiect. Sosise într-un autobuz cu însemnele armatei, împreună cu alte douăzeci de fete de la Bucureşti, şi se numea Mona. Intră în camera lui ronţăind gumă de mestecat şi purta o fustă scurtă mult deasupra genunchilor şi o bluză de mătase cu foarte mulţi nasturi mici, roşii. De câteva săptămâni se zvonise la cămin că după bacalaureat vor da un test sexual, deoarece medicul şcolii depistase că doi dintre elevi practicau amor nepermis şi se temea ca homosexualismul să nu ia proporţii. Codrescu, colegul lui de bancă, ştia chiar şi detalii: aflase de la un instructor că fetele care vor veni să-i testeze erau prostituate şi au fost racolate în acest scop de la marile hoteluri din capitală. „Numai să nu-mi pice una nasoală”, se tânguia Codrescu în fiecare noapte. Mona nu era nasoală: avea faţa rotundă, dar asta putea să se datoreze şi faptului că avea părul tuns scurt, băieţeşte, şi un nas mic în vânt. Dacă o privea de sub înălţimea ei, i se vedeau nările. Dacă n-ar fi avut buzele date cu un ruj violet şi n-ar fi avut pleoapele vopsite în verde ar fi fost chiar drăguţă. Îi întinse mâna şi se prezentă pentru prima oară scurt, „Mircea”, fără să se folosească de instrucţiunile regulamentului intern, care prevedeau poziţie de drepţi şi rostirea înaintea numelui a funcţiei, „elev, sergent-major”. Ea îi zâmbi. Avea un zâmbet ciudat, trist. „Mona, îşi rosti şi ea numele, dar e numai jumătate de nume, din lipsă de fantezie a părinţilor, care n-au adăugat şi Lisa. Aproape toţi clienţii mei au spus că am un zâmbet asemănător cu pictura aceea celebră”. „Ia loc”, arătă spre un scaun şi nu ştiu dacă ar mai fi trebuit să-i

spună şi altceva. Mona se aşează direct pe pat, puse picior peste picior şi-l întrebă dacă se supără, dacă înainte de a se dezbrăca, fumează o ţigară. Spuse „dezbrăca” de parcă ar fi fost un lucru normal, ca pieptănarea părului sau ceva de genul acesta. Scoase din buzunarul fustei un pachet mototolit de Carpaţi cu filtru şi-i ceru foc. Zăpăcit, Mircea abia găsi cutia cu chibrituri, şi până îi aprinse ţigara (îi tremurau mâinile) strică o mulţime de beţe. Mona trase fumul adânc în plămân şi după ce-l expiră îl privi lung cum se risipeşte prin încăpere. „De unde eşti?” Mona îi răspunse după ce mai trase câteva fumuri din ţigară. „Celor de la hotel le spun că sunt din Bucureşti, dar până acum şase luni am trăit la Fălticeni. Am aflat că străinilor nu le plac fetele din provincie, cred că numai cele din capitală ştiu să facă dragoste europeneşte”. Ar fi vrut să afle cum se face dragoste pe „europeneşte”, dar nu mai îndrăzni să-i pună şi alte întrebări. Hotărî să fie „domn”, să nici nu se atingă de ea, dar în clipa aceea Mona strivi ţigara pe cutia de chibrituri şi-şi descheie nasturii roşii de la bluză. Avea sâni mici, obraznici, în formă de pară, şi sfârcuri exagerat de mari, ca nişte dude coapte. După ce s-au iubit, l-a întrebat câţi elevi au luat bacalaureatul. „Patruzeci şi doi”. „Atunci, dacă nu te superi, iau şi chibriturile cu mine. Poate la cine mă duc nu e fumător”. Înainte de a pleca îi zâmbi din nou la fel de ciudat ca şi prima oară. „Nu-mi iau rămas bun pentru că oricum n-o să ne mai vedem niciodată”. Ani de zile se întrebă cum ar trebui să se comporte dacă totuşi s-ar întâlni cu ea.

O revăzu după şase ani la Sibiu, la nunta fostului său coleg de bancă, Atanasie Codrescu. Era îmbrăcată într-o rochie albă de mireasă cu multe volănaşe şi-şi purta coroniţa ca o regină. Caraman se comporta de parcă atunci ar fi văzut-o pentru prima oară. Mona avea buzele date cu ruj violet, pleoapele vopsite cu verde şi degetele galbene de nicotină. Fuma tot Carpaţi. Caraman ar fi vrut

să afle cum s-au întâlnit, dar n-a avut curaj să-i întrebe. La masă, Atanasie îi spusese totuşi că s-au cunoscut la un revelion undeva pe Valea Prahovei. Când rămaseră în doi, Mona îi mărturisi că Tase îi ceruse adresa încă atunci când s-au văzut pentru prima oară la şcoala aceea din Câmpina. „Dragul de el” i-a trimis aproape zilnic scrisori, dar ea, din păcate, n-a apucat să le citească pe toate pentru că erau îngrozitor de lungi.

— Aici aveţi actele şi banii, tovarăşe maior, îi trezi la realitate vocea şoferului.

Erau undeva în apropierea aeroportului Băneasa.

Caraman vâri plicul cu bani în buzunar şi răsfoi paşaportul.

— Ia să văd cum mă cheamă? Uite, constată mirat, e întocmit chiar pe numele meu.

Rămase o clipă pe gânduri: azi dimineaţă încă, Ghiaţă îi spusese Eremia, nume cu care fusese de patru ori în Elveţia. De ce era nevoie să i se schimbe paşaportul? Dar îşi dădu seama că frământarea lui era zadarnică. La Direcţia a V-a totul era posibil şi imprevizibil. Nu fusese odată rechemat de la aeroport şi trimis brusc într-o altă misiune, să întâmpine un vas de linie al Flotei a VI-a americană din Mediterană? Primise atunci, odată cu actele întocmite pe un nume sonor, Ghika, şi o uniformă croită pe măsura lui cu grad de căpitan II.

Pe Olga o cunoscuse la facultatea de drept: erau în aceeaşi grupă la cursul seral şi au hotărât să se pregătească împreună pentru examenul de stat. Au trecut două săptămâni până ce Olga se lăsa sărutată, deşi stăteau numai ei doi într-o garsonieră închiriată de părinţii ei. După alte două săptămâni o mângâie pe sâni şi au mai trecut câteva zile până îi permisese să înnopteze la ea. Răsucise cheia de două ori în broască, trase toate perdelele şi stinse până şi veioza de pe noptieră. Dar chiar şi aşa, pe întuneric, trebui să lupte până în zori, s-o

îmbrăţişeze. Taică-su era sondor la Schela Mare şi maică-sa învăţătoare la o şcoală din Moreni. Serviciul „Personal” din minister nu avu nimic de obiectat în vederea căsătoriei: mireasa avea origine sănătoasă şi nicio rudă plecată în străinătate. Au trăit împreună şi înainte de căsătorie, numai pe întuneric, şi nici după căsătorie Olga nu se schimbase. Era pudică Nu umbla goală prin casă nici pe vreme de caniculă şi n-ar fi făcut baie împreună cu soţul ei nici în ruptul capului. Când îşi făcea duş, trăgea perdeaua de plastic, să nu fie văzută goală. Când voia să facă dragoste, trebuia să insiste, să se roage de ea sau s-o convingă bruta). Dacă, supărat, îi sfâşia cămaşa de noapte, Olga îşi înfigea capul în pernă şi plângea până dimineaţa. În ultima vreme avea tot mai multe discuţii despre viaţa, despre fericire, despre dragoste, şi concluziile lui erau mereu aceleaşi. Am să te părăsesc, Olga. Dacă nu era Ion, te părăseam de mult”. „Nu cred. Dacă divorţezi te da afară de la direcţie”. „Şi ce dacă? Mă mută undeva disciplinar în provincie”. „Te înşeli. De unde ai pleca tu, se pleacă cu tinichele". "Am braţe suficient de puternice. Îmi pot reface viaţa şi pe un şantier”.

— Aţi spus ceva, tovarăşe maior? întrebă şoferul, fără să se întoarcă spre el.

— Nu, Ovidiule. Am constatat doar că în maşina asta n-ai voie nici măcar să te gândeşti.

PUNCTUAL CA TOTDEAUNA, Fântânaru sosi la aeroport conform instrucţiunilor de pe biletele de călătorie, cu o oră înainte de decolarea avionului. Cercetă oamenii care se adunaseră în faţa ghişeului agenţiei TAROM, să se obişnuiască cu feţele celor cu care urma să călătorească. Erau puţini, vreo şaptesprezece persoane, dintre care numai doi sau trei aveau paşapoarte româneşti. Ceilalţi erau pasageri în tranzit, veniţi din Orientul Apropiat – studenţi, oameni de afaceri şi bineînţeles turişti de profesie, care vociferau tare şi-şi bifau în carneţelele lor

ţările, oraşele vizitate. După sosirea cursei Frankfurt-Bucureşti li se mai alăturaseră pasagerilor pentru. Zürich încă doi tineri, fără bagaje, care vorbeau o engleză cursivă, dar au prezentat pentru viză paşapoarte din Germania Federală. La început, Fântânaru nu le dădu nicio atenţie, pe urmă, privindu-i, i se păru ciudat că doi englezi cu paşapoarte germane zboară de la Frankfurt la Zürich, via Bucureşti, când de la Frankfurt erau cel puţin cinci curse zilnice spre Elveţia. Începu să-i privească mai atent: cel care purta agăţat de umăr o geantă din foaie de cort, cu mai multe buzunăraşe cu fermoar, era mai înalt şi avea un mers ciudat, arcuit, de animal de pradă. Chiar prin cămaşa cadrilată mulată pe corp i se bănuiau muşchii formaţi ai braţelor. Celălalt, mai mic, dar mult mai îndesat, avea gât scurt de luptător de greco-romane, cu vene proeminente. Ţinea înfăşurat pe un deget toartele moi ale unei pungi de plastic uzată. Cel de al doilea era un fumător inveterat: aprindea ţigară de la ţigară, dar nu părea nici nervos, nici agitat, care să-i justifice pasiunea tabagică. Când termină pachetul din care fumase una după alta trei sau patru ţigări, îl mototoli şi, ca un veritabil baschetbalist, îl aruncă în cupa de nisip folosită drept scrumieră, care se afla la vreo trei metri distanţă de el. Şi pentru că omul pe care îl aştepta nu apăruse încă îi urmări pe cei doi ca un veritabil profesionist. Când aceştia se aşezară în două fotolii alăturate.

Fântânaru se strecură printre pasageri în spatele lor, să audă ce anume discută. După căutăturile lor dese spre poarta de intrare, îşi dădu seama că şi ei aşteptau pe cineva. Spre mirarea lui, cei doi, care până atunci vorbiseră în engleză, îşi continuau discuţia în arabă, cu multe poticneli, şi lungind la nesfârşit vocalele. La un moment dat, cel mic scoase din buzunarul de sus al cămăşii o fotografie pe care o studiată amândoi. Fântânaru nu reuşi să vadă fotografia decât o singură clipă şi nu vru

să-şi creadă ochilor: era imaginea aceluiaşi bărbat din fotografia din buzunarul lui. Îl recunoscu după sprâncenele stufoase împreunate la rădăcina nasului. Să fi angajat colonelul şi alţi oameni pentru urmărirea lui Caraman, sau voia să verifice activitatea mea? Nu. În acest caz cei doi ar fi trebuit să aibă fotografia mea în buzunarul lor, nu pe a sprâncenatului. Îşi dădu seama că misiunea lui nu era chiar atât de uşoară precum şi-o închipuise. Tulburat de această constatare, uitându-se mereu la poarta de intrare, nu observă când cei doi dispăruseră din fotolii. Îşi roti îngrijorat privirile prin sala de aşteptare şi-i văzu urcând scările spre terasa restaurantului. Se linişti puţin. Se apropie de scrumiera umplută cu nisip şi recuperă pachetul de ţigări mototolit. Când îl despături constată uimit că era evreiesc, fabricat la Tel-Aviv. Înseamnă că nu-şi vorbiseră în arabă, ci în ivrit. Dar ce o fi căutând doi evrei, fără bagaje, cu paşapoarte germane pe Caraman? însăşi alegerea rutei Frankfurt-Bucureşti-Zürich dovedea că voiau să fie în acelaşi avion cu cel din fotogafie. Se duse la un telefon public să-l anunţe pe Ghiaţă, dar la firul direct nu-i răspunse nimeni, şi timpul îl presa: voia să fie de faţă la sosirea lui Caraman şi să-i ţină sub observaţie şi pe cei doi de pe terasa restaurantului. Tinerii erau acolo, beau bere din cutii metalice. În avion o să-şi permită şi el să bea bete bună. Aruncă o privire spre ceasul electronic de pe perete: nu mai erau decât vreo douăzeci de minute până la decolare. O întrebare nerostită îl sperie: Şi dacă, Caraman nu va apărea, el ce va avea de făcut? Să plece de unul singur? De ce să mai plece? îi păru rău că nu discutase despre această posibilitate cu colonelul. Dar dacă în timp ce fusese să dea telefon, sau când i-a urmărit pe cei doi sosiţi de la Frankfurt, Caraman a şi coborât la subsol, în sala de plecare? Desigur, că ar fi trebuit să verifice acest lucru, dar la întoarcere la punctul de control al paşapoartelor ar fi trebuit să se legitimeze şi să se

deconspire. Pe urmă îşi aduse aminte că nici nu avea legitimaţiile la el: în misiunile de peste hotare nu avea voie să aibă acte asupra lui. Tocmai se anunţase la megafoane ca pasagerii pentru cursa Bucureşti-Zürich să se prezinte la controlul paşapoartelor, când în faţa intrării se opri o maşină neagră cu mai multe antene din care coborî Caraman. Îl recunoscu imediat, şi fulgarinul pe care îl ţinea pe braţ, era o dovadă în plus că era el. Aruncă o privire şi spre terasa restaurantului. Cei doi probabil îl recunoscuse şi ei pe Caraman, tocmai coborau scara de marmură. Când îl însoţise pe Gavrilescu nu avusese asemenea probleme. Caraman fu întâmpinat lângă intrare de un individ pe care Fântânaru nu-l observase până atunci. Acesta îi întinse lui Caraman un sac diplomatic de proporţii mai mici, schimbă câteva cuvinte cu el, apoi îi ură zbor bun. În drum spre punctul de frontieră cei doi veniţi din Frankfurt se înghesuită în spatele lui Caraman.

Fântânaru îi însoţi pe toţi trei de la distanţă.

LA BORDUL AVIONULUI, Fântânaru rămase puţin în urmă, să vadă unde se aşază Caraman, să-şi poată alege un loc cât mai favorabil, să-l poată supraveghea. În cele din urmă, Caraman se aşeză, şi în clipa următoare se aşezară şi cei doi veniţi de la Frankfurt: cel scund, pe un scaun din faţa lui, iar cel cu cămaşa cadrilată, în rândul din spatele lui. Fără îndoială ceva nu era în regulă. Ştia că la bordul fiecărui avion era şi un însoţitor din partea Ministerului de Interne, să asigure buna desfăşurare a zborului, să depisteze şi să lichideze pe eventualii terorişti *care* ar fi vrut să deturneze avionul. Aveau şi o denumire codificată „şoim” 4, dar bineînţeles acest lucru nu putu rămâne secret. De obicei, stătea pe ultimul scaun, să aibă o vedere de ansamblu asupra călătorilor. Fântânaru se aşeză lângă el. Acesta îl privi duşmănos, dar nu-i spuse nimic până ce o stewardesă cu picioare neverosimil de lungi nu prezentă echipajul şi condiţiile de zbor. Termină cu clasicul „Vă rog

să vă legaţi centurile de siguranţă şi să nu fumaţi”.

Când stewardesa se retrase în cabina piloţilor, „şoimul” se întoarse ostil spre Fântânaru:

— După ce luăm înălţime vă rog să plecaţi de aici. Sunt suficiente locuri în avion.

— Special m-am aşezat lângă dumneata. Lucrez la Direcţia a V-a şi bănuieşti că, în misiune, nu port legitimaţii asupra mea. Dar îţi dau numele colonelului care m-a trimis în misiune. Ghiaţă.

„Şoimul” îl privi bănuitor:

— Cum arată colonelul?

— Mic şi urât. Poartă ochelari de miop şi-şi maschează chelia cu câteva fire de păr aduse de la tâmpla stângă. Îi arătă paşaportul. Iar eu mă numesc Fântânaru şi am fost conducătorul de joc al echipei de baschet a lui Dinamo.

— Şi ce doriţi?

Fântânaru arătă spre Caraman.

— Omul acela transportă un sac diplomatic în Elveţia. Cei doi, cel din faţa lui şi celălalt din spatele lui, au sosit în urmă cu o jumătate

— De oră de la Frankfurt La Otopeni au luat O.K.-ul pentru aceasta cursă.

— Şi ce-i cu asta?

— De la Frankfurt spre Zürich sunt cel puţin cinci curse pe zi. Au vrut să fie în *acest* avion. Mai repetă odată: În acest avion. Mă tem că cei doi care vorbesc englezeşte, au paşapoarte nemţeşti şi fumează ţigări evreieşti vor să deturneze avionul.

— De ce n-aţi anunţat asta înainte de zbor?

— Pentru că abia aici mi-am dat seama de acest lucru.

— Şi ce propuneţi?

— Când se va anunţa că ne putem scoate centurile de siguranţă, ne aşezăm lângă ei, să nu-şi poată părăsi

locurile. Pentru a le bara calea nu e rău să coborâm şi mesele rabatabile. Bănuiesc că eşti înarmat.

— Bineînţeles.

— Şi ei sunt va trebui să încercăm să-i dezarmăm. Asta în primul rând.

— E foarte riscant.

— De aceea primeşti salariul în valută!

Avionul traversă un nor şi hublourile deveniră lăptoase.

Imediat după apariţia inscripţiilor luminoase că se pot desface centurile de siguranţă, „Şoimul” se aşează lângă cel din spatele lui Caraman şi coborî masa rabatabilă. Cel din faţa lui Caraman se ridică înainte ca Fântânaru să fi ajuns în dreptul lui şi porni spre cabina piloţilor. Acolo nu putea pătrunde decât dacă i se deschidea uşa sau cu ajutorul stewardeselor. Probabil voia să ajungă după perdele, să-şi scoată pistolul sau grenada de mână, calculă Fântânaru într-o fracţiune de secundă şi instinctiv îşi vârî mâna în buzunarul sacou lui. Atingând fierul rece al pistolului nu mai simţi zvâcniturile tâmplelor. Omul din faţa lui intră în toaletă şi, înainte de a fi avut timp să tragă zăvorul, Fântânaru intră peste el şi-i înfipse ţeava pistolului între coaste. Luat prin surprindere, omul încremeni.

— Nu te mişca şi pune mâinile pe perete, ordonă Fântânaru. Mai sus, mâinile! Până deasupra capului!

Ca şi cum ridicarea mâinilor i-ar fi cerut un efort, venele de la gât i se îngroşată şi păreau nişte frânghii. Prin oglinda de la chiuvetă, Fântânaru îl putea vedea din profil: îşi măcina fălcile. Însemna că depăşise momentul şocului şi acum voia să câştige timp.

— Cea mai mică gaură în fuselaj înseamnă prăbuşire, spuse fără să îndrăznească să-şi întoarcă faţa spre omul din spatele lui.

— Ştiu, îi răspunse calm, Fântânaru. Am suficientă

experienţă. Voi trage de la umăr în jos.

Mută ţeava pistolului pe umărul îndesatului chiar deasupra claviculei. Cu mâna stângă îi pipăi buzunarele şi în cele din urmă găsi pistolul ascuns sub centura pantalonilor. Când îl vârî în buzunar răsuflă uşurat.

— Nu ieşi de aici decât după două minute, îl sfătui Fântânaru. Dacă n-ai ceas, numeri de două ori până la şaizeci. Poţi să numeri şi în ivrit.

Când Fântânaru reveni la bord, „şoimul” era de mult instalat ia locul lui. Se aşeză lângă el.

— Ai avut dreptate, îi şopti „şoimul”. Omul a fost înarmat.

— Şi unde e pistolul?

— La mine în buzunar.

— Probabil tot un Steyer de calibru opt.

— Exact.

Apăru şi stewardesa cu picioare lungi şi puse un pahar cu whisky pe masa rabatabilă din faţa lui Caraman. Acesta ridică privirile spre ea: i se păru că o cunoscuse când va.

— Îmi cunoşti obiceiurile, domnişoară.

Ea îi zâmbi:

— Am mai călătorit de câteva ori împreună.

— Dacă aş şti că lucraţi totdeauna pe ruta asta m-aş duce de două ori pe săptămână la Zürich.

— Asta e un compliment de gradul 2.

Caraman o privi mai atent:

— Nu ştiam că şi complimentele au gradaţii, îi zâmbi Caraman. Şi cum sună unul de gradul întâi?

— Între banal şi vulgar.

— Aţi putea să-mi daţi un exemplu?

— Desigur: mi se spune că am picioare frumoase, dinţi frumoşi. Pe urmă mi se cere numărul de telefon.

— N-aş face asta niciodată, şi nu pentru că m-aş deosebi de cei cu complimente de gradul întâi, ci pur şi

simplu pentru că n-am memorie şi n-aş reţine numărul.

Stewardesa zâmbi: avea într-adevăr dinţi frumoşi.

— Numărul de telefon se poate nota.

Caraman plescăi din buze:

— La asta nu m-am gândit. Dar chiar dacă m-aş fi gândit, n-am pix.

Stewardesa îşi dezveli din nou dinţii şi plecă să ia comanda şi de la ceilalţi călători.

După ce se îndepărta, lui Caraman îi păru rău că nu-i notase totuşi numărul de telefon. Ea i-l oferise, chiar insistase. Relaţiile cu Olga nu erau perfecte. Dimpotrivă. Aruncă o privire prin fereastră şi admiră covorul de nori de sub el. Când era copil se întrebase totdeauna ce este după nori, apoi vedea plutirea norilor şi îşi dăduse seama că nu e nimic în spatele lor. Întrebarea revenea mai insistentă: dar ce o fi dincolo de cer? Din păcate a aflat foarte repede: un alt soare, alte planete, apoi iarăşi cer, adică nimic. Poate ar fi fost mult mai bine să rămână cu convingerea că dincolo de cer mai e ceva, poate un laborator computerizat al creatorului, care, prin apăsarea butoanelor, hotăra destinele, configuraţia globului, delimitarea apelor de uscat, unde şi când să se producă seisme, să erupă vulcanii, să se înmulţească lăcustele. Omului i s-a hărăzit, la ceasul cosmic, durată de secunde. Până şi plantele au fost preferate celor care gândesc, celor care se întreabă ce e dincolo de cer. Frunzele mor toamna şi reînvie primăvara. N-ar fi fost mai bine ca şi omul să moară câte puţin şi să reînvie din când în când? La orfelinatul de copii abandonaţi de la Câmpina dimensiunile întrebărilor s-au redus la nişte nedumeriri banale: de ce sunt învăţaţi să nu lege prietenii, să nu aibă încredere unii în alţii, să fie bănuitori? Răspunsurile erau mereu aceleaşi: pentru că oamenii sunt răi. Naiv, întrebase odată un instructor, dacă oamenii se nasc răi.

— Nu, elev Caraman. Oamenii se nasc cum se nasc,

dar devin răi prin educaţie, prin relaţii, prin interese. Oamenii vor fi buni numai în comunism, când interesele personale ale tuturor se vor confunda cu interesele colectivităţii.

La o oră de dirigenţie li s-a dat ca temă de compunere să scrie defectele colegului de bancă. Se străduise mult să găsească defecte lui Codrescu. Codrescu era inimos, vesel, nu ieşise niciodată la raport să impute ceva cuiva. Codrescu fusese abandonat la doi ani. Într-o noapte îl trezi tulburat:

— Mircea! Mircea!

Buimăcit de somn, Caraman sări din pat: crezuse că sunase alarma pentru o instrucţie specială.

— Ce s-a întâmplat?

— Am visat-o pe mama.

Avea faţa răvăşită şi pijamaua udă de transpiraţie.

— Eşti tâmpit! Cum ai visat-o? Nici n-ai cunoscut-o.

— Şi totuşi am visat-o. Mă certa pentru ceva, pentru că am spart un vas, pe care am văzut cu ochii mei că l-a spart că îmi venea să plâng, mi s-a pus un nod în gât şi n-am avut curaj să-i spun că ea a spart vasul. Ori mi-a ghicit gândurile, ori i-a fost ruşine că m-a învinuit pe nedrept, că s-a schimbat brusc. M-a îmbrăţişat şi m-a mângâiat pe cap. Avea mâna fierbinte, fierbinte… Când m-am uitat din nou la ea, îi curgeau lacrimile şi zâmbea. Zâmbea într-un fel ciudat, trist, pe urmă instructorul nostru a deschis uşa şi a navalii în cameră o haită de câini de Toate felurile, mici, mari, lăţoşi şi unul dintre ei mi s-a părut lup: avea colţi exagerat de mari care voia să sară pe mama, dar că nu mai era în încăpere. Acum nu îmi mai aduc aminte de trăsăturile ei, dar dacă aş vedea-o undeva pe stradă sunt sigur că aş recunoaşte-o.

Săptămâni la rând a fost tulburat de acest vis, pe urmă îşi mai aducea aminte, sau inventa câte un amănunt: deasupra plitei era un blidar cu multe cratiţe, lemnele din

faţa sobei erau tăiate foarte mărunt, ca atunci când vrei să aţâţi focul şi alte chestii din astea.

— Mi-am adus aminte de ceva, Mircea. Pe poliţa de sticlă din faţa oglinzii era un pămătuf plin cu spumă. Spumă înseamnă ceva?

Să fi scris ceva despre visul lui Codrescu? Până la urmă hârtia din faţa lui rămăsese goală. Fusese sancţionat cu zece zile de detenţie în cameră cu menţiunea că n-avea voie să vorbească cu nimeni şi, pe deasupra, în fiecare seară venea instructorul şi-i citea compunerile premiate. Cea mai imbecilă i s-a părut a lui Bălan despre colegul lui de bancă, Vrânceanu, că acesta în timp ce audia un discurs al primului-secretar, s-a scărpinat în fund.

LA ZÜRICH, coborând din avion, Caraman n-o mai văzu pe stewardesa cu picioare lungi să-şi ia rămas bun, în schimb se simţi privit cu insistenţă de un călător înalt pe care îl văzuse fâţâindu-se şi în avion. Ajuns în sala de aşteptare, lunganul se făcu nevăzut şi Caraman se linişti. Îşi ţinea totuşi sacul diplomatic mascat de fulgarin. Zecile de vitrine cu bijuterii şi blănuri nu-l mai impresionau ca prima dată: atunci îşi croi drum cu coatele printre pasageri, să poată admira cât de mult aur se poate adăposti în spatele unor vitrine de numai câţiva centimetri adâncime. Acum îl deranja doar înghesuiala şi vacarmul din sala de aşteptare: anunţarea curselor în diferite limbi aproape că se suprapuneau iar tabelele de afişaj electronic zbârnâiau asurzitor, de parcă cineva ar fi frunzărit o carte cu pagini de tinichea. Ajunse în dreptul cabinelor telefonice şi, spre nemulţumirea lui, în faţa fiecăreia se formaseră cozi. Se aşează la rând şi privi nervos spre femeia din cabină, grasă, transpirată, care ţinea receptorul între ureche şi umăr cu o dexteritate nebănuită. Vorbind tot timpul, se căută în poşetă, după ţigări, în buzunarele fustei, după o brichetă, şi-şi aprinse ţigara fără să fi făcut o singură clipă de pauză. Caraman se mută la o altă coadă,

dar nici cel din cabina din faţa lui nu părea grăbit; ţinea receptorul departe de urechi, probabil interlocutorul vorbea tare, râdea, spunea rar de tot câte un cuvânt şi celui care bătea cu degetul în uşa cabinei, îi făcea semne să nu-l mai deranjeze. În cele din urmă, Caraman ajunse în cabină şi formă un număr care sună ocupat. Îl mai formă o dată, dar avu ghinion şi a doua oară. Văzând feţele crispate ale celor care aşteptau să se elibereze cabina, Caraman renunţă.

Fântânaru se grăbi să iasă înaintea lui din aeroport, să-l poată supraveghea. Avea la dispoziţie maşina ambasadei, o Dacia 2000 de culoare cenuşie, cu care îl urmărise şi pe Gavrilescu. Se aşează lângă şofer şi privi poarta de ieşire din aerogară.

Caraman apăru după câteva minute, dar rămase lângă poartă şi clipi des, ca să se obişnuiască cu lumina puternică a soarelui, apoi scoase din buzunar o hârtie şi o consultă. După aceea o vâri din nou în buzunar şi-şi roti privirile spre maşinile staţionate în parcaj. Se apropie de o maşină cu număr de Zürich şi deschise portiera de lângă şofer.

— Bănuiesc că mă aşteptaţi pe mine, spuse Caraman, şi fără să aştepte răspuns se instală în maşină.

— Tovarăşul Eremia?

— Da, îi răspunse Caraman şi arunca sacul diplomatic şi fulgarinul pe bancheta din spate.

Şoferului îi displăcu agresivitatea noului-venit. De obicei, cei veniţi din ţară erau foarte respectuoşi, se temeau să nu se facă referate împotriva lor. Nu ştiu cum să-l ia.

— N-aţi avut întârziere.

— Avioanele cu care zbor eu nu întârzie niciodată.

— Datorită dumneavoastră?

— Bineînţeles, îi răspunse sec Caraman.

Nu-i plăceau limbuţii, curioşii.

Felul de a vorbi al lui Caraman zgândări orgoliul şoferului, născut, crescut în Ghencea. Îl socoti ţin fel de ştab mai mic, dar dacă era într-adevăr ştab ar fi venit cineva să-l întâmpine. E unul obscur, îl categorisi şoferul, cu relaţii cu cineva de la Agenţia Comercială, şi a cerut o maşină să nu-şi cheltuiască valuta pe taxiuri.

— Înseamnă că n-o să intimaţi nici de la înmormântare…

— De la care înmormântare?

— A dumneavoastră, chicoti şoferul, ca omul de lângă el să-şi dea seama că e vorba doar de o glumă.

În prima clipă Caraman vru să-l pună la punct, pe urmă, să nu-şi complice şederea la Zürich, se răzgândi:

— Ai haz. Eşti de la ambasadă?

Şoferul dădu din cap în semn că nu:

— De la Agenţia Comercială. Mi-au spus că sunt la dispoziţia dumneavoastră până la ora patru.

— Vezi, cei de la agenţie n-au haz.

Şoferul, care tocmai voia să pornească motorul, se în? arse spre el:

— De ce credeţi că n-au haz?

— Pentru că nu ţi-au comunicat decât ora, nu şi ziua. Vei fi la dispoziţia mea până mâine la ora patru.

Înseamnă că Eremia ăsta nu e chiar atât de mic precum îl crezuse dacă îşi permitea să-i vorbească atât de categoric, îşi spuse şoferul. Păcat că nu s-a interesat la agenţie cine era tipul pe care urma să-l servească. Nu îndrăzni să-l contrazică, îi spuse doar că pentru asta va trebui să anunţe agenţia.

— O să-i suni de la Berna.

— Mergeţi la Berna?

— Când ai vorbit de înmormântarea mea am crezut că eşti inteligent! Dacă am spus că o să-i suni dinr Berna, trebuia să pricepi că vom ajunge acolo. Şi condu atent, că nu mă grăbesc.

Mai cunoscuse în deplasările sale funcţionari, curieri, şoferi plini de ei, limitaţi, care făceau servicii numai contra servicii. La-Tokio i s-a pus la dispoziţie o maşină tot din partea Agenţiei comerciale din capitala Japoniei. Şoferul, un bărbat înalt, tuns scurt cu un fular alb înfăşurat în jurul gâtului, se vru amabil:

— Desigur, stau cu dumneavoastră până când vreţi, vă aştept dacă intraţi într-un local, vă las la hotel, dar aş avea şi eu o rugăminte. De fapt, un fleac. Mi-aţi putea lua şi mie un pacheţel în ţară? Unul mic. Fără probleme de vamă, vorbesc de vama noastră de la Bucureşti.

Caraman nici nu se angajase, dar nici nu-l refuzase: îi spusese doar „o să vedem” şi la aeroport se pomeni cu şoferul aducându-i perechea de schiuri şi o tricicleta cu roţi groase, gonflabile. Refuzase să ia „pacheţelul” cu el, şi acasă, Gheaţa în arătă o notă informativă că şi-a petrecut o seară într-o speluncă plină cu gheişe. „Măcar ţi-ai făcut masaj?” îl întrebă colonelul. „Aş fi făcui dacă n-aş fi avut întâlnire cu adjunctul ataşatului marinei”. „Şi n-a venit la întâlnire”. De unde ştiţi?” îl întrebă mirat Caraman. „Eu ştiu totul, Caramane”…

CARAMAN SUNĂ DE PATRU ORI la poarta ambasadei până apăru portarul, un bărbat înalt, cu o cămaşa colorată, cu blugi şi cu nişte adidaşi uzaţi. Încă înainte de a deschide poarta îl anunţă că nu e nimeni în ambasadă în afară de ataşatul militar.

— Pe el îl caut, şi-i arătă sacul diplomatic.

— De ce n-aţi spus de la început că sunteţi curier? îl dojeni portarul în timp ce-i deschise poarta. E adevărat că se dărâma şi Calea Călăraşi?

— Dar de ce te interesează asta pe dumneata, care locuieşti confortabil la Berna?

— Are soacră-mea o casă pe Călăraşi. Lângă cinematograful Arta.

Casă frumoasă, patru camere, curte. Creştea şi porci.

Acum dacă o bagă într-o garsonieră, o să moară. Are 680 de lei pensie.

— Vrei să faci o plângere s-o duc la Bucureşti?

— Nu, tovarăşe. Vorbeam şi eu aşa, de unul singur. O bomba atomică ar rezolva toate problemele.

— Să avem noi una, sau să arunce cineva una deasupra Bucureştiului?

— Scuzaţi-mă că vorbesc prostii, dar sunt foarte amant. Ştiţi câţi franci îmi rămân după ce plătesc cotizaţia de partid şi chiria de la Bucureşti în valută? Mai bine nu vă spun, că o să credeţi că sunt reacţionar.

— Asta n-aş crede niciodată despre dumneata, dacă tovarăşii te-au trimis aici într-o muncă de mare răspundere. Unde ai lucrat înainte de a veni la Berna?

— Am fost paznic la Gospodăria de Partid.

— Şi de ce nu te întorci în ţară? La Gospodărie aveai acces la carne, găseai şi unt şi brânză şi mai ales salam. Şi nu din ăla cu soia, ci salam adevărat de Sibiu.

— N-aveam acces decât dacă dădeam ceva responsabilului de la secţia de alimente. Aveau acces numai grangurii şi adevărul e, că tot mai bine e aici.

LA NICIO AMBASADA română nu văzuse Caraman o cameră atât de urâtă, atât de sărăcăcioasă ca a ataşatului militar din Berna. Mobilierul consta dintr-o masă maronie, acoperită cu hârtie albastră ieşită la soare, un dulap cu o uşă lăsată din una din balamale, câteva scaune desperecheate şi un scit imens, verde, cu vopseaua ici, colo căzută. Pereţii erau decoraţi cu fotografii mari prinse în pioneze, reprezentând realizările regimului: Podul de la Agigea, vedere de ansamblu asupra canalului, câteva staţii de metrou şi Dâmboviţa zăgăzuită în jgheaburi de beton, şi, bineînţeles, pe peretele din spatele biroului, fotografia preşedintelui făcută în urmă cu două decenii, arborând un zâmbet stânjenit, ca un actor de provincie. Ataşatul militar, un colonel cu faţa obosită, cu tunica aşezată pe spătarul

scaunului, îşi răcorea fruntea transpirată la palele de vânt ale unui ventilator pus în priză cu un prelungitor. Când intră Caraman, colonelul vru să-şi îmbrace tunica, dar acesta îl opri cu un gest:

— Lasă, Andrei, e o zăpuşeală de nu poţi să respiri.

Puse sacul diplomatic pe masă, şi colonelul aruncă priviri duşmănoase spre el.

— Îmi pare rău că am fost amestecat în afacerea asta, şi-şi şterse transpiraţia de pe frunte cu dosul palmei.

— Ce afacere?

— Asta cu sacul diplomatic.

Caraman îi zâmbi:

— Cu zece ani în urmă n-ai fi îndrăznit să vorbeşti, nici măcar să le fi întrebat dacă e bine sau nu ceea ce faci. Era o sarcină şi trebuia îndeplinită.

— Nici ţie nu pot să-ţi spun părerea?

— Ba da, Andrei. Constat doar că s-au schimbat vremurile.

— Nu vremurile s-au schimbat, ci noi. Am început să gândim.

— Şi asta e cel mai grav. Adevărul e că nici mie nu-mi place ceea ce fac. Din păcate, însă, aşa cum nu ne alegem părinţii, nu ne alegem nici misiunile.

— Asta e drept, dar misiunile se pot îndeplini în mai multe feluri.

— Într-un singur fel, Andrei. Cinstit. Îţi aduci aminte când băteam mofetele de la Covasna? Locuiam în aceeaşi cameră şi totuşi discuţiile le făceam pe aleile din parc.

— De frica microfoanelor. Deşi ar fi fost mai bine să fi fost înregistraţi. Pe atunci credeam. La fel cum credea mama în Dumnezeu: fără să se îndoiască, fără să-şi pună întrebări.

— În ce credeam, Andrei?

— În tot ce ni se spunea. Noi citeam Scânteia, mama citea Biblia. Credeam în partid, credeam în cei din

conducerea partidului, în ideile mari ale socialismului, ale viitorului.

— Şi acum nu mai crezi?

— Cu tine îmi permit să vorbesc deschis. Îmi pun întrebări.

— Asta nu e rău.

— N-ar fi rău dacă aş găsi răspunsuri. Şi mă tem că nu există răspunsuri. Anul trecut am fost în concediu şi am stat de vorbă cu fiul meu. E student la electronică. Ştii ce mi-a spus? Că în America un student care termină facultatea se însoară, ia în rate o casă, eventual cu o piscină, o maşină, şi trăieşte ca în sânul lui Avram.

— Şi plăteşte rate toată viaţa.

— Exact asta i-am răspuns şi eu. Mi-a râs în nas. Aici nu avem rate, dar nu avem nici case, nici piscină, nici maşină. Poate doar o maşină de spălat, un aragaz şi un frigider. Dacă faci economii, adică mănânci treizeci de ani iaurt, la şaizeci de ani poţi să-ţi cumperi o maşină. La ce-ţi mai foloseşte? Dar hai să lăsăm speculaţiile. Spuneam îmi pare rău că m-am băgat în afacerea asta.

Arătă din nou spre sacul diplomatic.

— Ţie de ce-ţi pare rău? Tu verifici un sac şi asta e tot.

— Nu e tot. Cei de acasă bănuiesc că ştiu ce conţine şi asta e grav.

— Dar de unde provin banii aceştia?

— Tu ori eşti naiv, ori faci pe naivul. Sau te fereşti de mine?

— Nu mă feresc de nimeni. Ştiu ce trebuie să fac cu ei, dar nu ştiu de unde provin.

Lacom, colonelul îşi aprinse o ţigară:

— Sunt banii cu care sâni răscumpăraţi evreii şi nemţii care emigrează.

— Şi de unde au nenorociţii sume atât de mari?

— Nu ei plătesc, ci Jointul şi guvernul german: La

început târgul s-a desfăşurat aici la Berna, pe urma cei care făceau tranzacţia în numele comunităţii evreilor din ţara, au cerut şi ei partea lor Bani foarte murdari şi nu ştiu dacă se vor spăla vreodată. Crezând că va ieşi un mare scandal Pacepa a întins-o.

— Pacepa a plecat cu zece ani în urmă.

— Şi pe atunci se făceau tranzacţii cu valută, chiar în stil mat mare fără să treacă însă pe la ambasadă.

— Şi crezi că pentru asta a plecat?

— Nu numai pentru asta. Mai mult pentru rapoartele trimise americanilor şi ruşilor pentru care şi Washingtonul şi Moscova îi alimentau contul lui personal de aici. Cine e în locul lui?

— Sarcinile lui au fost preluate de mai mulţi. Turcu a preluat contraspionajul occidental şi ca prima măsură, a schimbat codurile şi oamenii mai importanţi.

— Din ianuarie a dat şi el bir cu fugiţii.

— Ştiu. Într-un proces cu uşile închise a fost condamnat la moarte.

— Dacă are azil în America îl doare în fund. Din declaraţiile lui care s-au strecurat prin presa reiese că nu ştia mare luau despre aceşti bani. El susţinea că valuta ce se scurge în cantul secret trece prin câteva firme străine, de la Viena şi Cipru prin filiera firmei „Carpaţi”, şi „Dunărea” cu ajutorul Băncii de Comerţ Exterior

— Şi cine se va folosi de aceşti bani?

— El, arătă cu ceafa spre portretul din spatele lui. El şi toată familia. Dar îmi pare rău că am început această discuţie, adăuga colonelul, cu amărăciune. Radu Armeanu, care a fost înaintea mea aici, la două săptămâni după ce a fost rechemat a murit într-un accident de maşină undeva pe Valea Prahovei. Pe atunci nu m-am gândit la nimic. Dar după sinuciderea lui Gavrilescu am început să mă îngrijorez.

— Dar cine-i acest Gavrilescu?

— Academicianul. El a deschis pârtia.

— Ce pârtie?

— Pe care schiezi tu acum. El a adus primul sac diplomatic aici.

Mă rog, de când sunt aici. Îmi amintesc, la ultimul drum a avut şi o codiţă. Pe un baschetbalist de la Dinamo, un tip spilcuit, mereu îmbrăcat elegant.

— Înseamnă că şi eu am una.

— Ai sigur. Se duse până la fereastră şi privi în curte, apoi reveni. Vezi, prevăzători, Pacepa şi Turcu au întins-o. Când fug şobolanii înseamnă că vasul se scufundă. În locul lui Turcu cine e?

— Turcu n-a fost niciodată singur. Umbra lui a fost colonelul Ghiaţă.

— Ăla mic, miopul?

— Da. Monopolul lui Pacepa s-a împărţit între patru oameni: Turcu, doi pe care nu îi ştiu personal, şi colonelul Ghiaţă. Ghiaţă încă de la început a preluat toate sarcinile. Din umbră. Cu o încăpăţânare animalică, după plecarea lui Turcu a rămas singurul cu putere de decizie. El dirijează şi sacii ăştia diplomatici.

— Când am plecat din „direcţie” eram mai mare în grad decât el, dar îmi vorbea de parcă ar fi fost şeful Departamentului. Nu ţinea cont nici de Postelnicu, nici de Vlad. Mi-e şi ruşine să-ţi mărturisesc, mi-a fost teamă de el. Nu-i citeam nimic în ochi, nu ştiam la ce se gândeşte. Avea forţa complexaţilor. Nu-i prevăd nici lui o carieră prea lungă.

— De ce?

— Cum de ce? Cei de la ambasadă, când aud că cineva aduce sacul ăsta la mine, dispar din clădire ca şobolanii. N-ai observat? Sunt singur în clădire.

— Cred că exagerezi.

— Să-ţi fie gura aurită.

Începu să verifice sacul, apoi scoase din sertarul

mesei o foarfecă şi tăie sigiliul. Caraman se aşează pe scaunul din faţa mesei şi întoarse ventilatorul spre el. Ataşatul militar scoase din sac o servietă diplomatică şi un plic pe care Caraman descifra ştampila Direcţiei a V-a: STRICT SECRET. Colonelul desfăcu plicul şi scoase din el o hârtie împăturită pe care o parcurse mormăind neinteligibil jumătăţi de cuvinte. Când termină de citit, scoase din buzunar o brichetă şi aprinse hârtia deasupra unei scrumiere.

— Mi-ar plăcea să fiu trimis undeva în America Latină, spuse colonelul şi împinse servieta diplomatică spre Caraman.

— De ce tocmai în America Latină?

— Pentru că e suficient de departe. Dar astea nu sunt decât vise, dădu colonelul din mână a lehamite. Stai mult?

— Nu. Miercuri trebuie să fiu la Constanţa.

— Olga ce face?

— Mă aşteaptă să plecăm în concediu.

e 3 – Cont secret

— Până şi în ţara e mai bine decât aici. Mai ai prieteni, ai cu cine să schimbi o vorbă, două.

— Ştii ce discutăm noi acasă? Dacă o să plouă! dacă iarna va fi lungă sau scurtă. Nu demult am fost la Sibiu, la Codrescu. Am stat de vorbă până dimineaţa. Ştii despre ce? Dacă apucăm pensia. El ar vrea să se retragă undeva la ţară, să crească găini. Şi eu l-am invidiat pentru că nu mă gândisem niciodată că aş putea face şi altceva.

— Cum se împacă cu nevastă-sa?

— Bine. Au doi copii, dar o duc prost cu banii.

— Cu banii toţi o ducem greu.

— Tu totuşi ai salariu în valută.

— Ştii cât câştig pe lună?

— Nu te-am întrebat

— Nu m-ai întrebat dar îţi spun. Cât un gunoier. Ba nu. Mint. Jumătate cât câştigă un gunoier. Plătesc cotizaţia

şi chiria de acasă în valută, şi când mă întorc la Bucureşti cei care m-au trimis aşteaptă să le aduc cadouri. Dar mă plâng la pereţi. Spune-mi tu veşti mai bune. Ce-i pe acasă?

— Exact ceea ce citeşti în ziare. Mâine, tovarăşa va ţine un discurs la Academie.

— Acum înţeleg de ce a trebuit să moară Gavrilescu.

MAŞINA AGENŢIEI COMERCIALE se opri în faţa hotelului

Excelsior din Zürich şi şoferul, obosit şi flămând, îl întrebă dacă mai are nevoie de el.

— Nu, dragul meu, şi aşa am stat prea mult timp împreună. Te-am întrebat cum e Elveţia şi mi-ai răspuns că e o ţară frumoasă. Despre oameni mi-ai spus că sunt civilizaţi. Nu ştiu ce înseamnă pentru tine cuvântul „civilizaţie”, dar, mă rog, şi când te-am întrebat cât câştigi, mi-ai răspuns cam cât câştigă un şofer de pe un TIR. Eu nu ştiu cât poate câştigă un şofer pe un TIR şi nici nu mă interesează. Am vrut să stau de vorbă cu tine, să văd dacă ţara cantoanelor te-a şlefuit puţin. Nu te-a şlefuit

— Pot să plec?

— Da, dragul meu. Şi poţi să fii liniştit, n-am să întârzii de la înmormântarea mea. Dar la a ta vreau să asist neapărat. Şi la despărţire mai vreau să-ţi dau un sfat: încearcă să înveţi de la elveţieni măcar politeţea. Şi dacă eşti nemulţumit că lucrezi în străinătate, spune-mi. Pot aranja să fii rechemat încă în săptămâna asta.

După instrucţiuni, n-ar fi trebuit să tragă la acelaşi hotel, dar aici, la Excelsior, s-a simţit bine rândul trecut: era în centrul oraşului, cunoştea străzile din apropiere şi Züriche Zentral Bank era la doi paşi.

Restaurantul era intim, liniştit, dar chiar şi în hol era plăcut să-ţi petreci vremea, uitându-te la vitrinele marilor buticuri. Şoferul l-a enervat pe drum: la început se dădu mare cunoscător al Occidentului şi, deşi era de trei ani la Agenţia Comercială, nu învăţase nici măcar limba cum

trebuie. Se lăudă cu demnitarii pe care i-a transportat în maşină, cum îi cazase la hoteluri de categoria a doua, cum le-a făcut cumpărături, că ei erau ocupaţi cu treburi oficiale şi nici nu ştiau la ce magazine erau reduceri de preţuri.

Caraman traversă holul călcând fără zgomot pe mocheta de culoarea nisipului. Recepţionerul, un bărbat în vârstă, chel, îl recunoscu şi-i zâmbi jovial:

— Bine-aţi revenit, domnule… se concentra pentru o clipă, apoi faţa i se lumină. Eremia, dacă nu mă înşel.

— Aveţi memorie excelentă, domnule, aprecie Caraman. Aş vrea camera…

— Treizeci şi unu, i-o luă înainte recepţionerul.

— Exact, domnule.

Recepţionerul îi întinse cheia camerei.

— Avem datele dumneavoastră de rândul trecut. Am dori doar să ne spuneţi cât staţi?

— Încă nu m-am decis, îi răspunse scurt Caraman.

— Aveţi tot timpul, domnule.

Îşi imagină ce faţă ar fi făcut recepţionerul dacă i-ar fi văzut actele. Îl ţinuse minte ca Eremia şi acum ar fi găsit un alt nume în paşaport, în orice caz, ar fi fost penibil şi, cine ştie dacă n-ar fi trebuit să dea lămuriri şi la poliţie. Îi păru rău că nu se gândise că ar putea fi recunoscut, deşi ştia că avea un paşaport nou, cu alt nume: atunci, desigur, s-ar fi ţinut de instrucţiuni şi ar fi ales un alt hotel.

Intră în camera cunoscută, deschise fereastra şi se uită în stradă: începuse să se întunece, maşinile îşi aprinseseră farurile de poziţie şi stopurile lăsau dâre roşii pe caldarâmul lustruit. În apropierea unui semafor defect, un poliţist gras dirija circulaţia.

Caraman hotărî să o sune pe Veronica după duş. Ca de obicei, când locuia într-un hotel, verifica încăperea şi căuta câte un obiect care i-ar putea servi ca armă de apărare. Rândul trecut găsi în această cameră un braţ de

fotoliu slăbit şi l-a dezlipit complet, apoi îl puse cu grijă la loc. Se temu ca personalul de serviciu să fi descoperit deteriorarea fotoliului şi să nu-l fi reparat între timp. Nu. Braţul putea fi uşor dezlipit şi se linişti. Dar de cine dracu' ar trebui să se apere în această cameră? De bătrânul de la recepţie?

Se dezbracă şi intră sub duş.

ORI DE CÂTE ORI trebuia să sune la cabinetul 2, Ghiaţă devenea agitat, o nelinişte ciudată punea stăpânire pe el şi, neputându-şi controla gesturile, îşi netezea cu palma cele câteva fire de păr aduse de la tâmpla stingă, care îi mascau chelia, sau îşi ştergea ochelarii din minut în minut. Fără ochelari pe nas, îşi odihnea ochii miopi, obosiţi de cele patru dioptrii, deşi lucrurile din faţa lui îşi pierdeau contururile precise de parcă le-ar fi privit de la mare distanţă. Se studiase de nenumărate ori în oglindă; privindu-se îşi manifestase dispreţul faţă de el însuşi; era mic de stat, slab, o ciozvârtă de om, parcă neterminat, crescut la incubator, cu ochii micşoraţi din cauza lentilelor, chel, cu nas subţire, osos, cu sprâncenele de culoarea pielii, abia vizibile. Singura, puterea îi compensa deficienţele fizice. Încă de mic fusese bătut de – toţi copiii din cartier, batjocorit. Neputându-se confrunta cu ei, devenise şiret, se răzbuna punându-le piedici sau lovindu-i pe neaşteptate pe la spate. Colegelor de clasă care îi întorceau spatele le punea broaşte în ghiozdan sau le vărsa cerneală peste caiete.

Ghiaţă îşi mai netezi o dată părul cu palma, apoi, tulburat, ridică receptorul telefonului scurt şi formă un număr din două cifre.

Îi răspunse aceeaşi voce arogantă, antipatică:

— Cabinetul 2.

— Aici colonelul Ghiaţă. Aş vrea să raportez ceva tovarăşei.

— E foarte ocupată, îi răspunse sec şeful cabinetului.

Ghiaţă insistă:

— Ştiu că e foarte ocupată. Când se eliberează, vă rog să-i comunicaţi că am căutat-o.

— E o chestiune importantă?

— Desigur, tovarăşe. Dacă n-ar fi fost o chestiune foarte importantă n-aş fi îndrăznit s-o deranjez.

— Îmi lăsaţi un număr de telefon?

— Ştie dumneaei unde să mă găsească.

Când fusese repartizat la Direcţia a V-a în câteva zile se lămurise în privinţa colegilor lui. Nu se temuse de nimeni, nici măcar de Pacepa, care ori de câte ori avea ocazia îl umilea: se dispreţuiau reciproc, şi Ghiaţă aştepta momentul să se răzbune. Din păcate n-a apucat acest moment, deoarece Pacepa, în plină glorie, omul de casă al familiei, dăduse bir cu fugiţii: ceruse azil politic în Statele Unite. Bănuia de mult că şeful lui direct face joc dublu: prea cădeau cei mai buni agenţi români, prea ştiau americanii pe toţi oamenii de decizie din ţară. Dar nu avea date, totul era doar o supoziţie. Faptul că în afară de mici interviuri Pacepa, nu făcuse nicio declaraţie concretă în afară de demascarea unor agenţi germani, care lucrau pentru ruşi, îl derută, în schimb îi confirmă presupunerile că Pacepa era de mult cu fundul în două luntre. Datele furnizate de Pacepa îi conveneau de minune C.I.A. – care era angajată într-o luptă pe viaţă şi moarte împotriva social-democraţiei germane. Ţările din Est, în special România, nu intra în vizorul lor. Deocamdată. După plecarea lui Pacepa, Ghiaţă nu se mai temu nici de comandantul suprem, deşi nu primise decât o mică parte din sarcinile pe care le avusese înaintaşul său. Desigur, dacă ar fi fost în locul preşedintelui, ar fi procedat la fel, ca un singur om să nu posede toate sforile puterii în mână. Îşi permise chiar să-i spună acest lucru secretarului-general şi acesta îl aprobă:

— Să ştii că, încrederea totală a avut-o numai din

partea Cabinetului 2.

Justificarea aceasta, dezvinovăţirea sa faţă de un subaltern, i le atribui ca o slăbiciune, şi slăbiciunea asta îl umaniză. Atunci îşi permise să refuze avansarea. Motivarea că, îmbrăcat în uniformă de general, ar arăta caraghios nu era ideea lui. I-o spusese chiar Pacepa cu câteva zile înainte de a pleca în America:

— Tu, Ghiaţă, cu statura ta, cu mutra pe care o ai, ai putea deveni prim solist la circ. De ce nu-ţi încerci norocul? Dacă vrei pot să intervin să ai dreptul să porţi uniformă de general cu delegaţie scrisă, ca nu cumva oamenii să te ia în serios.

— O să reflectez la propunerea dumneavoastră, tovarăşe general.

Simţea de mult că puterea îi dădea târcoale, şi acum, ajuns în locul lui Pacepa, chiar cu atribuţii mai puţine, avea dreptul să aspire la şi mai mult. Îi plăcea să fie socotit omul din umbră. Puterea nevăzută era mai eficace decât cea afişată pe micul ecran sau în paginile ziarelor. Totuşi, era un om de care se temea, şi nu în principiu, ci biologic: de tovarăşa. Ea era imprevizibilă, reacţiile ei erau nefireşti, spunea un lucru şi în ochi i se citea altceva. În gândire nu avea nici logică, nici continuitate. În Cabinetul 2 nu călcase decât de două ori: prima oară după ce fusese instalat Postelnicu, fără să cunoască motivele exacte ale convocării. Până atunci, toate sarcinile le primea prin telefonul scurt.

Intră în cabinet sfios, tulburat de importanţa ce i se dădea.

— Sărut mâinile, stimată tovarăşă.

Elena Ceauşescu îşi ridică privirile de pe hârţoagele ei de pe birou şi-l măsură lung din priviri. După expresia feţei, Ghiaţă îşi dădu seama că nu făcuse o impresie prea bună, dar nu se îngrijoră; aştepta să afle motivul invitaţiei.

— Deci, dumneata eşti Ghiaţă.

Fraza nu sună ironic, era pur şi simplu constatativă. Poate şi el, trezit în faţa piramidelor, ar fi rostit aceleaşi cuvinte: Deci, astea sunt piramidele.

— Da, stimată tovarăşă.

Ea continuă să-l cerceteze:

— De ce faci eforturi să-ţi maschezi chelia? Churchill a fost chel. Hruşciov a fost chel, şi mai e chel şi un mare actor american, Jules Brainer[1].

Fără îndoială, rostirea numelor străine nu era punctul ei forte, constată Ghiaţă, şi se întrebă dacă fusese chemat să i se reproşeze că-şi maschează chelia.

Tovarăşa se ridică de la birou, se duse până la fereastră, privi porumbeii de pe balustrada terasei din faţa cabinetului, apoi se întoarse spre el:

— Îţi plac porumbeii?

La aceasta întrebare nu putea răspunde decât afirmativ, deşi în copilărie omorâse câţiva cu praştia.

— Îmi plac foarte mult.

Nu ştiu dacă n-ar fi trebuit să adauge şi titlul ei, „stimată tovarăşă”.

— Iama strâng firimiturile de la masă şi le aduc să le mănânce. Ce părere ai despre Postelnicu?

Întrebarea veni pe neaşteptate şi Ghiaţă rămase descumpănit. Se întrebă ce ar fi vrut să afle tovarăşa: că e rău, că e bun, că-i omul cel mai potrivit în fruntea Ministerului de Interne? răspunse evaziv:

— Încă nu mi-am făcut o părere, stimată tovarăşă.

Faptul că i se cerea o caracterizare a superiorului său direct îi zgândări orgoliul. Ar fi dat mult să ştie ce răspuns aştepta *tovarăşa*.

— Eu îmi formez o părere despre un om după cum rosteşte primul cuvânt, după cum arată, după pauzele dintre două fraze, după cum îşi ţine mâinile şi după multe alte detalii pe care alţii le trec cu vederea.

---

1 Yul Brynner

Ghiaţă n-ar fi crezut-o capabilă să rostească o frază atât de lungă, atât de coerentă şi mai ales cu observaţii atât de subtile. Răspunse stânjenit:

— Eu nu am experienţa dumneavoastră, stimată tovarăşă, şi în afară de asta n-aş îndrăzni să fac aprecieri pripite mai ales când e vorba de un superior de al meu, în care dumneavoastră aţi investit atât de multă încredere.

— Mi-am dat seama de cum ai intrat aici că n-ai curajul răspunderii. Nici nu ştiu dacă pot avea încredere în dumneata.

— Puteţi avea, stimată tovarăşă. De altfel, asta oricum rămâne la latitudinea dumneavoastră: mi-aţi auzit primul cuvânt, ce pauză fac între fraze, cum îmi ţin mâinile.

Elena Ceauşescu se încruntă, rămase o clipă pe gânduri, apoi începu să zâmbească:

— Îmi place şiretenia ta, Ghiaţă. Şi acum îţi spun eu părerea mea despre Postelnicu. E prost. Dacă l-aş întreba pe unde vine Venezuela, ar începe să transpire şi să bâlbâie. Încercă să imite vocea guturală a ministrului de interne: „Vă raportez, stimată tovarăşă, că până ml ine vă spun unde este amplasată Venezuela şi vă dau toate informaţiile necesare”. Eu, când mă duc acasă, obosită, după douăsprezece, patrusprezece ore de lucru, mă gândesc la straniile combinaţii ale moleculelor. El când se întoarce acasă se îmbată ca un porc. Uite de ce te-am chemat. O să-ţi dau o misiune foarte importantă, bineînţeles confidenţială, pe care ar fi trebuit să mi-o rezolve tovarăşul ministru al internelor. Neavând încredere în el, te-am ales pe dumneata. O să te chem într-o zi să stăm de vorbă mai pe îndelete. Am terminat.

Ghiaţă luă poziţie de drepţi:

— Oricând la dispoziţia dumneavoastră, stimată tovarăşă.

Încă înainte de a ieşi din cabinet, Elena Ceauşescu se

aşează la birou şi răsfoi zgomotos un dosar.

Sună telefonul scurt cu zbârnâit uşor, discret. Ghiaţă îşi netezi cele câteva fire de păr de pe creştet şi ridică receptorul:

— Da, eu sunt, stimată tovarăşă. Acţiunea decurge normal. Am primit trei telefoane până acum. O singură abatere de la dispoziţii: a tras la acelaşi hotel. Da, i s-a atras atenţia în privinţa asta în mod special. Am înţeles: nu se va mai duce niciodată. Ce anume? A, să nu vorbească? Desigur, aşa cum spuneţi dumneavoastră. Nu va vorbi nici în somn. Sărut mâinile, stimată tovarăşă.

Puse receptorul în furcă şi rămase îngândurat: uite cum se hotărăşte soarta unui om, în câteva secunde, de o femeie care în orele ei libere se minunează de combinaţiile intime ale moleculelor. Încercă să-şi imagineze faţa lui Caraman şi pentru o clipă se înduioşă, pe urmă se dojeni pentru această slăbiciune. Cine ştie, poate, odată, moartea lui Caraman, o va putea imputa chiar tovarăşei.

A doua oară fusese primit în audientă după câteva luni, când crezuse că nu va mai fi invitat niciodată, pentru că făcuse o impresie proastă şi nu-l făcuse dobitoc pe Postelnicu. Un timp chiar aştepta să fie schimbat din postul pe care îl deţinea. Era într-o luni dimineaţa când fu anunţat de şeful de cabinet al tovarăşei să nu părăsească biroul, deoarece tovarăşa, în clipa când se va elibera dintr-o şedinţă foarte importantă, va binevoi să-l primească. Rămase în birou şi privi ore întregi telefonul mut. După masă era convins că audienţa fusese amânată şi şeful de cabinet a uitat să-i comunice. Mai păţise odată aşa în copilărie: învăţătorul îl pedepsise să stea în genunchi în colţul clasei chiar spre sfârşitul ultimei ore de curs. Sunase clopoţelul, elevii părăsiseră clasa şi învăţătorul îl ameninţă cu bătaia dacă va îndrăzni să plece înainte de a veni el să-i ridice pedeapsa. Apăru o femeie de serviciu care făcu curăţenie în clasă ridicând nori de praf cu mătura şi-l

îndemnă să plece. El însă, disciplinat, nu îndrăzni să calce ordinul învăţătorului şi rămase în genunchi în apropierea sobei de teracotă, privind tâmp peretele văruit. Stând nemişcat, descoperi un păianjen coborând din tavan, lăsând în urma lui un fir subţire abia vizibil. Păianjenul începu să-şi ţese plasa: întâi făcu două triunghiuri simetrice aşezate faţă în faţă, pe urmă dispăru. Reveni după un sfert de oră şi mai ţesu două triunghiuri, apoi începu să le împletească în cerc cu foarte multe colţuri, ancorându-şi plasa de perete şi de marginea sobei.

Când se lăsă frigul în clasă şi afară începu să se întunece, Cornel hotărî să plece acasă nu înainte însă de a număra până la o sută. Numără de patru sau cinci ori până la o sută şi învăţătorul continua să nu vină. Pe urmă, brusc, îi veni o idee năstruşnică: să stea la locul caznei până dimineaţa, să devină erou. Petrecuse o noapte îngrozitoare; auzi lipăiturile mărunte ale şobolanilor, şi ca să-i gonească începu să cânte singurul cântec pe care îl ştia: Trăiască regele.

Dimineaţa, toată clasa împreună cu învăţătorul râseră de el şi se simţi îngrozitor de umilit.

Însetat, nemâncat continuă să rămână în birou şi să privească cu încăpăţânare receptorul telefonului scurt, şi la un moment dat avu senzaţia că se află la închisoare. Oare şi cei care îşi petrec ani de zile închişi în celule privesc obsedaţi un colţ de perete sau uşa cu speranţa să se deschidă? Când hotărî totuşi să mănânce, şeful lui de cabinet îl anunţă că bufetul se închisese demult.

— E ora şase, tovarăşe colonel. Dacă doriţi, vă aduc ceva din oraş.

— Nu te obosi, o să mă descurc eu.

Şeful de cabinet rămase în dreptul uşii:

— Mai aveţi nevoie de mine?

— Nu, Cornescule. Poţi să pleci.

— Să nu uitaţi să predaţi cheia ofiţerului de serviciu.

— O să încerc să nu uit.

— Atunci prefer să rămân, tovarăşe colonel.

— Du-te liniştit, am să predau cheia.

În cele din urmă, pe la opt seara sună telefonul scurt şi vocea gâjâită îl anunţă că peste zece minute să fie la poarta C, şi de acolo un ofiţer o să-l conducă fără formalităţi până în faţa Cabinetului 2. Înainte de a intra, îşi auzi bătăile iuţi ale inimii şi-şi netezi cu palma firele de păr de pe chelie. În clipa aceea constată speriat că uitase să se tundă. Acum, oricum, nu mai avea ce face. Intră spăsit în cabinet. Tovarăşa îl primi rezervată, ca şi prima dată. Îl cercetă îndelung, ca şi cum atunci l-ar fi văzut pentru prima oară.

— Oricine, tovarăşe Ghiaţă, căruia i-aş fi spus că-şi maschează chelia, s-ar fi tuns. Colonelul n-avu timp să se scuze, pentru că ea continuă: înseamnă că ai personalitate. Bei?

— Nu, stimată tovarăşă.

— Nici cu ocazia unor evenimente, de Crăciun, de exemplu?

— Câte un pahar de ziua mea, să nu indispun invitaţii, şi uneori şi de sărbătorile de iarnă.

— Între noi putem spune, liniştit, Crăciun. E interzis pentru cei care îl rostesc în sens mistic. Privi o clipă în gol, apoi continuă pe un alt ton, familiar: Mi-amintesc, în copilărie, la îndemnul lui Puiu, împodobeam pomul de Crăciun de anul nou. Simbolizam prin asta că se naşte un an nou, o eră nouă, o lume nouă. Ne adunam cinci sau şase utecişti şi cântam cântece revoluţionare ruseşti, Bandiera rossa…

— Italienesc, îndrăzni Ghiaţă s-o corecteze.

Era atât de stăpânită de amintiri, încât nu-şi dădu seama că fusese întreruptă.

— Şi italieneşti şi Internaţionala şi multe altele, până veneau cei cu pluguşorul şi cântau şi ei: Mâine se-nnoieşte

anul, Garda şi Căpitanul, mânaţi, măi flăcăi... Nu mai vin anii aceia niciodată înapoi. În fiecare an când pun calendarul nou în bucătărie îmi vine să plâng. Acum, în loc să cântăm, purtăm povara răspunderii acestui popor. De multe ori nu dorm noaptea când mă gândesc la furnaliştii de la Galaţi. Aşa-i că sentimentalismul e o slăbiciune? Dar, hai să nu mai vorbim de trecut: Ai un om de încredere?

— Am mai mulţi, stimată tovarăşă.

— Îmi trebuie unul singur şi de foarte mare încredere. Dacă e posibil, un intelectual.

— De ce tocmai intelectual?

— Pentru că intelectualii sunt cel mai uşor de manevrat. Nu cred în nimic, uneori chiar se opun pe faţă, dar sunt cei mai serviabili.

Ghiaţă scoase din buzunar un carneţel.

— Dacă e trecut într-un carneţel pe care îl porţi în buzunar nu e suficient de încredere. Nu-mi da niciun nume acum, şi chiar mi-ar plăcea să nu-i cunosc numele şi nimeni să nu-l ştie în afară de dumneata. Restul instrucţiunilor le vei primi de la cineva de la Gospodăria de Partid.

— Asta e tot ceea ce pot să fac pentru dumneavoastră?

— Nu, Ghiaţă. Mai am nevoie de încă un om de încredere. Poate unul din carneţelul dumitale, care să-l însoţească pe primul, ca în cazul că acesta n-ar fi chiar de încredere, să fie făcut inofensiv. În sensul să nu poată vorbi nimănui despre misiunea lui. Ai înţeles?

— Da, stimată tovarăşă.

PRIMUL ALES fusese academicianul Gavrilescu, o somitate în marketing, care avea mici bube: avea un frate fugit în Statele Unite, unde funcţiona tot ca un cadru didactic la o universitate din sud, şi în tinereţe cochetase cu legionarii; fusese chiar prieten cu Pătraşcu fostul comandant al legiunii, lăsat în ţară de Horia Sima, care

fusese arestat prin 48. Ghiaţă îl racolase în timp, cu migală: la început, invitându-l să ţină un curs de marketing la C.P.C.A., şi drept mulţumire îl trimisese într-un scurt concediu în Anglia. Pe ataşatul cultural al ambasadei de la Londra, omul lui, îl rugă să aibă grijă de el, să-i împrumute şi nişte bani pe care să-i restituie în ţară. Gavrilescu n-a reuşit să se achite de aceste datorii, pentru că, între timp, suma fusese decontată la Londra şi n-avea cui să-i dea banii. Se întâlniră „întâmplător" şi Gavrilescu n-avu cum să refuze ţinerea unor cursuri la „Ştefan Gheorghiu". Ca profesor invitat, cursurile îi fuseseră onorate cu multă dărnicie.

— La valoarea cursurilor, i-a spus zâmbind Ghiafă.

Mult timp n-avusese nevoie de el decât când tovarăşa îşi exprimase dorinţa că ar vrea colaborarea unui intelectual.

După al patrulea drum efectuat la Zürich, Gavrilescu a cedat psihic.

Tovarăşa a procedat ca Pi lat:

— Trădătorii se recrutează dintre oamenii slabi. Dumneata mi l-ai recomandat, dumneata mă scapi de el.

La spitalul unde fusese internat Gavrilescu, l-au tratat de ulcer duodenal, cu foarte multe medicamente străine, ca să scape de operaţie, dar Gavrilescu n-a avut suficientă forţă să reziste şi a decedat fără să fi fost în criză. Consiliul medical n-a ordonat, sau chiar s-a opus autopsiei, fişele medicale fiind suficient de clare şi cadavrul lui Gavrilescu, instalat într-un sicriu din lemn de stejar, a fost depus în aula Academiei.

LA PRIMUL SĂU DRUM, Caraman închiriase o cameră mansardată la un hotel de categoria a doua într-un cartier mărginaş, chiar pe malul Limmatului, cu gândul să facă cât mai multe economii. Când prezentă chitanţele de la hotel, Ghiaţă, fără să se uite la ele, le aruncă la coşul de hârtie de lângă birou.

— Data viitoare să stai la hotel de lux, ai paşaport diplomatic, ce dracu'! Vrei să faci ţara de râs?

La al doilea drum, Caraman se conformă instrucţiunilor primite şi trase la un hotel de lux din centrul oraşului, într-o piaţetă octogonală împrejmuită de clădiri vechi, înnegrite de timp. Din fereastra camerei putea vedea o casă de rugăciune prezbiteriană, cu un turn înalt, ţuguiat, ornamentat cu ţigle smălţuite de diferite culori: în bătaia soarelui reflectau zeci de curcubeie. Caraman, în loc să consume mezeluri în cameră îşi rezervă o masă în restaurantul hotelului. Spre mirarea chelnerului, îşi alese o masă mai retrasă, lângă perete, să aibă spatele acoperit, să poată cuprinde localul cu privirile. Îndată ce se aşeză, însă, îşi dădu seama că măsurile de precauţie fuseseră inutile: la Zürich nu-l cunoştea nimeni, era un consumator oarecare, ca toţi ceilalţi clienţi.

Stând rezemat de spătarul scaunului tapisat, admiră mesele şi scaunele albe proiectate pe mocheta şi pereţii vişinii, tapisate cu oglinzi veneţiene care măreau încăperea şi multiplicau la infinit becurile celor şase candelabre de cristal. La Bucureşti nu frecventa restaurantele decât vara, de obicei Terasa piscinei Lido, unde murmurul valurilor artificiale îi plăceau mai mult decât orchestra zgomotoasă formată parcă numai din instrumente de percuţie. La Athenée Palace renunţase de mult, din cauza arabilor care invadaseră restaurantul şi-l transformaseră într-o bursă orientală sfidând cu dispreţ pe consumatorii autohtoni.

Din fericire, restaurantul hotelului nu avea orchestră, doar într-un colţ străjuia un pian alb, acoperit cu o cuvertură vişinie.

Urmărindu-i privirile, un chelner politicos îl informă că pianistul va sosi la opt fix.

— Dar nu vă impacientaţi, se produce cu un café-concért suficient de silenţios.

Îi puse pe masă un meniu cartonat şi se retrase fără

să insiste ca ospătarii români să comande imediat după ce intră în local. În liniştea aproape totală, îi atrase atenţia o discuţie aprinsă la o masă alăturată. O femeie tânără, cu părul platinat, care îi masca o jumătate de faţă, se certa cu un domn elegant, mai în vârstă, cu faţa urâtă, stafidită. La început nu le dădu nicio atenţie, decât mai târziu, când cei doi îşi ridicară vocile şi cearta deveni evidentă. Caraman se răsuci pe scaun să-i poată vedea mai bine. Femeia nu purta verighetă, deci nu erau soţ şi soţie cum îşi imaginase Caraman, şi trase cu urechea. După câteva minute se dumiri şi află motivul discuţiilor aprinse: faţa stafidită revendica o datorie de două sute de franci pe care femeia platinată n-avea cum s-o onoreze. Susţinea, dar se vedea că minte, că aştepta o persoană să-i aducă banii. Ca să fie mai convingătoare, din când în când îşi întorcea capul spre uşa de la intrare şi-şi consulta ceasul-brăţară. Caraman se amuză când faţa stafidită deveni agresivă şi înhăţă poşeta de pe spătarul scaunului şi o cercetă violent, răsturnând conţinutul ei pe faţa de masă. Căzură din poşetă câteva acte şi carneţele, o pudrieră, nişte ochelari de soare şi câteva monezi de metal. Dacă ar fi văzut o asemenea scenă la un restaurant din Bucureşti, fără îndoială ar fi intervenit, luându-l pe agresiv de reperul hainei sau poate chiar l-ar fi pălmuit. Aici n-avea niciun rost să se amestece în treburile altora. Îi privi în continuare şi nu putu pricepe de ce a acceptat ea o întâlnire într-un local public, unde era expusă privirilor curioase. Ce ar fi, se întrebă, dacă i-aş împrumuta femeii banii datoraţi? Dacă nu minţea şi într-adevăr aştepta pe cineva să-i aducă cei două sute de franci, chiar ar fi putut să-i recupereze. Fără să stea prea mult pe gânduri, făcu semn unui chelner şi-i ceru să-i aducă un plic. Acesta, ca şi cum i-ar fi comandat o friptură, dispăru şi reveni după câteva minute cu un plic aşezat pe o tavă de argint. Caraman vâri în el două bancnote de câte o sută de franci şi rugă chelnerul să-l predea femeii de la

masa alăturată. Ghiaţă, oricum, nu-i cerea acte justificative la decontare. În clipa când chelnerul puse plicul pe masă, faţa stafidită îl înhaţă, verifică conţinutul şi părăsi localul fără măcar să-şi salute partenera de la masă. Informată de provenienţa banilor, femeia cu părul platinat se întoarse spre Caraman şi-i mulţumi cu o uşoară înclinare a capului. Aplecându-şi fruntea, ochii nu i se mai vedeau din cauza părului. Caraman îi zâmbi stânjenit şi ridică neputincios din umeri ca şi cum ar fi fost vinovat. Femeia îi răspunse tot cu un zâmbet şi după ce-şi aranjă buclele trecându-şi degetele prin păr se aşează la masa lui Caraman.

— Nu ştiu cum să vă mulţumesc domnule.

I se citea umilinţa pe faţă.

— Nici nu e nevoie, încercă Caraman s-o liniştească. După câte am auzit, va veni cineva să vă aducă banii şi totul e aranjat N-am vrut să prelungiţi discuţia penibilă cu domnul căruia îi datoraţi banii.

Becurile din candelabre i se oglindiră în pupilele ei mari. Nu era frumoasă, era atrăgătoare, cu pielea catifelată, cu buze cărnoase, cu ochi mari, miraţi: purta cercei în formă de liră.

— Nu aştept pe nimeni să-mi aducă bani, mărturisi ea după o pauză destul de lungă şi-şi plecă privirile în farfuria din faţa ei. Am născocit toată povestea ca să mă justific într-un fel.

Între timp sosi pianistul, un bătrân obosit, cu un smoking şi mai obosit: aşteptă ca un picolo să-i scoată cuvertura de pe pian, apoi se aşeză şi atacă un vals lent, moleşitor.

— Mai bine nu veneaţi la întâlnire, îi spuse Caraman. Mai bine rezolvaţi afacerea la telefon. La telefon puteaţi să-i spuneţi adevărul, că nu aveţi bani, că o să-i daţi altă dată.

— Nu puteam să nu vin, încercă ea să se justifice. Ar fi fost în stare să se ducă la firma unde lucrez şi puteam să-

mi pierd serviciul.

„Unde o putea lucra cu părul ei platinat? Vânzătoare la un magazin, funcţionară la o bancă?” O privi mai atent: după toaleta pe care o purta nu părea săracă: era îmbrăcată cu o rochie de butic ultima modă, scurtă până deasupra genunchilor. Dacă îşi permitea să poarte asemenea mini însemna că avea picioare frumoase.

— Şi mai trebuie să vă spun un lucru neplăcut, domnule, şi-şi plecă din nou fruntea. Domnul cu care m-am certat a plecat atât de repede, încât a uitat să plătească consumaţia. Şi eu n-am bani suficienţi. Noroc că nu e suma prea mare. Două Martini cu gheaţă.

„Poate o să-mi ceară şi bani de taxi”, îşi spuse amuzat Caraman şi încercă să zâmbească.

— Îi spuneţi chelnerului să treacă în contul meu.

Vrând să-şi arate recunoştinţa pentru această ofertă, se scotoci în poşetă, rupse o filă dintr-un carneţel şi notă pe ea cu un vârf de dermatograf un număr de telefon.

— La întâi vă rog să sunaţi la acest număr şi vă restitui toată datoria. O cereţi pe Veronica la telefon.

— Aveţi un nume frumos, doamnă.

— Domnişoară.

— Aveţi un nume frumos, domnişoară, şi credeţi-mă, mi-ar plăcea să vorbim la telefon, dar la acea dată eu nu mai sunt în Zürich. De fapt, chiar mi ine părăsesc Elveţia. Dar, hai să considerăm că nici nu ne-am întâlnit, deşi cred că o să-mi facă plăcere să-mi aduc aminte de aceşti ochi mereu ascunşi după buclele platinate.

Cu un gest reflex, Veronica îşi scutură capul şi-şi dezveli ochii. Erau verzi.

— După accent sunteţi străin.

— Da. Din România.

După expresia feţei nu părea să ştie mare lucru despre România, dar n-avea niciun rost să-i facă educaţia geografică. O curiozitate i se cuibări în minte:

— De ce nu sunteţi măritată?

Întrebarea lui Caraman o luă prin surprindere. Răspunse cu întârziete:

— În Elveţia nu se mărită decât fetele un te sau cele cu zestre. Urâtele nu-şi înşală bărbaţii şi fac copii mulţi şi sănătoşi. Cele care arată ca mine sunt sortite să fie amante. Nu e uşor să supravieţuieşti în ţara cantoanelor dacă eşti frumoasă sau ai un corp acceptabil.

Caraman nu ştiu ce să-i răspundă. O întrebă dacă mai vrea un Martini.

— Da, răspunse ea repede. Cu gheaţă.

După ce chelnerul aduse comanda, Veronica începu să învârtă paharul între degete.

— Va mai trebui să vă mărturisesc ceva. Când v-am propus să mă sunaţi la acest telefon, arătă bileţelul de pe masă, v-am trişat. Nu e telefonul meu adevărat Am înşirat nişte cifre.

— Oricum nu v-aş fi sunat.

— De aia v-am mărturisit pentru că mi-am dat seama de acest lucru. Îşi umezi buzele cu vârful limbii. Îmi permiteţi să vorbesc la persoana întâia? înainte ca el să-şi fi dat consimţământul, Veronica continuă. Cred că n-o să ai nimic împotrivă. Direct, mă exprim mai bine. Ascultă, străinule. M-ai scos dintr-o încurcătură foarte penibilă şi nu vreau să-ţi rămân datoare. Tăcu o clipă ca înaintea unei mari hotărâri. Crezi că sunt prostituată?

— Nu m-am gândit nicio clipă la profesia ta.

— Îţi spun eu: nu sunt Nu m-am culcat niciodată cu un bărbat pentru bani. Lucrez ca manechin la o casă de mode. Dacă vrei, pot să dorm cu tine. Altceva n-am ce să-ţi dau.

— De ce n-ai oferit acest lucru domnului căruia îi datorai banii?

— Pentru că a vrut să mă cumpere. Îmi dăduse banii înainte, într-un moment când eram foarte strâmtorată.

Când a început să insiste să mă culc cu el, mi-am dat seama că nu voi putea face acest lucru niciodată. Mi-era scârbă de el. Dacă aş fi cedat, nu mai m-aş fi putut uita în oglindă.

— Şi cu mine de ce ai putea?

— Nu ştiu. În orice caz, nu pentru cei două sute de franci. Poate pentru că n-ai încercat să-mi faci curte ca să-ţi recuperezi într-un fel banii. Nu ştiu. Uneori, femeile ca mine, iau nişte hotărâri neaşteptate, absurde. Nu ţi s-a întâmplat niciodată ca, mergând pe stradă un trecător oarecare să ţi se pară simpatic sau invers? Acum am sentimentul că ne cunoaştem de foarte multă vreme. Iartă-mă, vorbesc prostii. Locuieşti la acest hotel?

— Da.

— Atunci îţi propun să iei şi o sticlă de whisky în cameră. Dacă mă îmbăt o să-mi fie mult mai uşor.

— Eu nu fac dragoste cu femei bete.

— A face dragoste sau a te culca cu cineva sunt două lucruri deosebite. Şi înţelege-mă, nu vreau să-ţi rămân datoare. Nu meriţi.

— Prefer să-mi rămâi datoare.

— Eşti un om ciudat. Cred că vom putea face şi dragoste.

În cameră, Veronica cercetă încăperea şi spuse cu amărăciune în glas:

— Trăiesc bine oamenii bogaţi. În viaţa mea n-am locuit într-un hotel de lux. Baia e formidabilă. Îmi permiţi să fac un duş?

Se dezbrăcă fără să aştepte răspuns: îşi lăsă lucrurile pe mochetă şi intră în baie fără să tragă uşa după că Avea picioare aproape la fel de lungi ca stewardesa din avion. Când reveni din baie, din cauza apei fierbinţi, avea faţa roşie.

— Eu sunt din Bissago de pe lacul Maggiore. La şaisprezece ani am fugii de acasă din cauza mirosului de

peşte. Tata pescuia, mama lucra la o fabrică de conserve de peşte. Dar tot a peşte miroseau şi străzile şi casele şi hainele. Şi acum, uneori, mai ales când sunt necăjită am senzaţia că miros a peşte. De aceea te-am rugat să mă laşi să fac baie. Dar să nu discutăm despre mine că sunt foarte neinteresantă. Mai bine toarnă-mi puţin whisky.

Pe urmă, Caraman s-a întâlnit cu ea şi în febniarie şi în mai.

ÎN ATELIERUL DE PROIECTARE a Casei de Modă Wexller &

Sohn sună telefonul. O femeie în vârstă; cu mânecile halatului alb suflecate, cu multe brăţări de plastic pe braţ, ridică receptorul.

— Staţi o clipă să văd dacă e aici.

Puse receptorul pe planşeta plină cu hârtii şi creioane colorate, îşi stinse ţigara într-un borcan cu acuarelă uscată şi, plictisită, se ridică în picioare.

— Bine că a sunat telefonul, spuse colegelor, îmi mai dezmorţesc picioarele.

— Tot pe Veronica o caută?

— Bineînţeles.

— Stürmer ăsta e insistent.

— Nu era el. Un străin.

Invidioasă, o altă proiectantă, fardată ostentativ, strâmbă din buze:

— Într-o zi asta o să ne umple de SIDA.

— Eşti rea, Marie-Ivette. De unde să aducă SIDA?

— Cum de unde? Din Africa, din Asia. Stürmer nu lucrează pentru Tellus? Vinde ceasuri negrilor, chinezilor, arabilor. Tot timpul e pe drumuri, şi când se întoarce acasă primul telefon îl dă aici. Poate chiar înainte de a se spăla.

— Nu e chiar aşa, interveni o altă proiectantă, cu nişte zale de lanţ aurite în urechi. Pe mine Veronica mă deranjează că prea lucrează pe faţă. În ultimul timp nu se mai fereşte deloc.

— O s-o concedieze doamna Wexller într-o zi, îi răspunse cea care ridicase receptorul.

— Asta s-o crezi tu! Ea nu va fi concediată niciodată, răspunse cea cu zalele în urechi. Săptămâna trecută, când am fost la Uster, pe cine credeţi că i-am văzut pe vaporaş? Pe doamna Wexller şi pe domnişoara Veronica. Stăteau lipite una de alta ca doi îndrăgostiţi. Din când în când vântul ridica fustiţa domnişoarei Veronica şi doamna o mângâia pe genunchi.

— Doamna Wexller a mai trăit şi cu mulatra aceea din Gambia.

Dar amorurile dintre femei nu durează prea mult. Nu te duci s-o anunţi?

— Străinul poate să aştepte, îi răspunse proiectanta cu brăţări. Să ştii că nu mi-ai spus nicio noutate. Odată, doamna Wexller m-a mângâiat şi pe mine pe sâni şi m-a sărutat pe gât. Când i-am întors spatele s-a justificat: A vrut să-mi mulţumească pentru ultimele modele şi s-o iert dacă a fost prea intimă. Mă duc.

Se îndreptă spre uşa tapisată cu fotografii tăiate din jurnalele de modă, ieşi din încăpere şi traversă sala de prezentare, cu zeci de fotolii şi canapele aranjate în semicerc în jurul unei estrade pe care defilau câteva manechine. Doamnele în vârstă, care formau asistenţa, nu-i dădură nicio atenţie, erau îmbătate de culorile rochiilor, de muzica languroasă transmisă în surdină de megafoanele mascate în draperii. Proiectanta ajunse în spatele unor perdele unde se schimbau manechinele şi o văzu pe Veronica aranjându-şi în faţa oglinzii o rochie mulată pe corp.

— La telefon, îi şopti, să nu audă patroana care se agita prin apropiere.

— Cine? întrebă ea tot în şoaptă, în timp ce o coafeză îi aranja buclele platinate.

— Domnul acela care vorbeşte prost nemţeşte.

CU SERVIETA DIPLOMATICĂ în mână, Caraman ajunse în faţa Băncii Centrale din Zürich, o clădire impozantă, construită între cele două secole în stil baroc întârziat, cu multe coloane susţinute de umerii unor ciclopi exagerat de muşchiuloşi, de parcă ar fi făcut culturism. Holul, luminat prin tavanul boltit cu sticlă colorată, aducea cu interiorul unei catedrale. Când îi spuse această impresie domnului

Werner, bătrânul îi zâmbi:

— Să fiţi convins, domnule Eremia, că nu e numai o impresie. Züriche Zentral Bank este o catedrală. Desigur, nu înălţată în cinstea Celui-de-Sus, ci unui Dumnezeu mult mai practic, mult mai adulat, Banul.

Limbut şi predispus totdeauna la discuţii, domnul Werner îi spuse anul începerii şi terminării construcţiei, datele renovărilor şi câteva dimensiuni pe care Caraman nu le reţinu. Îi rămase în minte nu cele patru etaje superioare, ci cele şase nivele de la subsol, unde erau depozitate depunerile în aur. Proprietarii, mai aflase Caraman, primăria oraşului şi alţi cinci bancheri nenominalizaţi, au investit aproape jumătate de miliard de franci pentru computerizarea depunerilor. La o simplă apăsare pe un buton se puteau afla conturile codificate ale tuturor depunătorilor din ultimii optzeci şi patru de ani. De zece ani nu s-a mai eliberat niciun act scris de mână, în afară de iscălituri. Bineînţeles, nimeni din slujitorii templului nu avea acces la acel buton, decât la date parţiale, împărţite pe felii, din care nimeni n-ar fi putut reconstitui întregul. Asta în ceea ce priveşte noul sediu al instituţiei. Banca funcţiona de mai multe secole, mai precis din anul 1637, sub conducerea lui Karl Zukermann, înnobilat cu titlul de baron pentru că finanţase războaiele intercantonale.

— Desigur şi data de 1637 este simbolică. E anul înregistrării oficiale a firmei în analele primăriei din

Zürich. Neoficial, banca funcţiona de peste o sută de ani de pe vremea când au fost expulzaţi evreii din Anglia, şi cămătarii s-au răspândit prin Europa.

Intrând în hol, Caraman ştia că de la primul pas este urmărit pe un monitor care se afla în biroul de informaţii. Descoperise acest lucru întâmplător, când funcţionarul răsucise prea târziu monitorul. Zumzetul plăcut şi monoton al instalaţiilor de aer condiţionat îl însoţi până în faţa ghişeului de informaţii, unde, aşa cum prevăzuse, stătea rezemat de o bară lustruită de alamă, detectivul băncii. Era acelaşi pe care îl văzuse şi în urmă cu trei luni.

Fraza cu care îl întâmpină funcţionarul principal de la biroul de informaţii suna totdeauna la fel:

— Cu ce am putea să vă fim de folos, domnule?

Caraman scoase din buzunarul interior al hainei un cartonaş, gen carte de vizită, pe care era tipărit codul depunerilor: 414.

— Aş vrea să verific un cont.

Funcţionarul deveni şi mai amabil:

— Etajul 4, camera 42. O să vă întâmpine, ca de obicei, domnul Werner. O să vă însoţească la lift domnul Lipman.

Urmărindu-l la doi paşi pe domnul Lipman, Caraman îi descoperi, prin sacoul subţire de vară, urmele harnaşamentelor de piele ale pistolului.

În clipa când Caraman se îndepărtă de ghişeul biroului de informaţii, funcţionarul ridică receptorul şi formă un număr din trei cifre.

— Domnul Werner? Vine un depunător la conturi secrete. Fişa de control, 414.

În biroul lui de la etajul patru, domnul Werner puse receptorul în furcă şi apăsă pe clapele unui monitor pe al cărui ecran începură să curgă o serie de date cu o repeziciune de neurmărit, apoi imaginea se stabiliză şi, sub cifra 414, apărură conturile: Dacia 1, Dacia 2, Dacia 3,

Dacia 4. Werner îşi aminti de depunător, stinse monitorul şi se duse să-l întâmpine.

În lift, Caraman se întrebă ce ar spune detectivul dacă l-ar întreba ce calibru are revolverul din tocul de piele de sub sacou, dar cabina se opri la etajul patru şi fura întâmpinaţi de domnul Werner, cu părul şi barbişonul lui alb, cu ochelarii cu ramă neagră de baga, din spatele cărora îi scrutau doi ochi mici, de o culoare nedefinită.

Werner îşi înclină uşor capul, arboră un zâmbet oficial şi-l pofti pe Caraman în camera de verificare a conturilor. Camera de verificare, când o văzu pentru prima oară, pe Caraman îl impresionă: în afară de o masă joasă şi un scaun nu avea nicio altă mobilă, nici măcar covor. Soarele care proiecta plasa de sârmă de la fereastră pe perdea îţi sugera un model de ţesătură.

— Şi ce aţi dori să vedeţi pentru prima oară?

— Ultimul cont pe care l-am depus în mai. Dacia 4.

— Prea bine, domnule. Vă rog să luaţi loc şi să aşteptaţi câteva minute.

Ieşi şi trase uşa după el.

Caraman ştia că uşa se zăvorea automat şi nu putea fi deschisă decât din afară. Verificase acest lucru de fiecare dată. Deasupra canatului uşii, două ţevi mici ca nişte trabucuri ascundeau în ele lentilele unor camere de luat vederi cu circuit închis. Se gândise rândul trecut să răsucească tuburile în sus, ca monitorul de unde era supravegheată camera să nu poată cuprinde decât tavanul, dar se temu ca tuburile să nu fie legate de un semnal de alarmă. Pe masă nu era nicio scrumieră, probabil să nu poată fi folosită ca armă împotriva funcţionarilor băncii. Din obişnuinţă încercă uşa. Era închisă. Se apropie de fereastră şi privi în stradă. Era o zi liniştită de marţi, cu circulaţie restrânsă: câteva limuzine alunecau pe caldarâmul lustruit de pneuri. În apropierea unei vitrine de peste drum descoperi un bărbat înalt, care se uita fix spre

intrarea băncii. Unde mai văzuse trăsăturile acestui om? Parcă în avion. Da, era cel care îl însoţise pe omul care stătuse în faţa lui, la toaletă. „Probabil e omul meu”, îşi spuse Caraman şi-şi aduse aminte de prelegerile unui consilier sovietic care stătuse aproape un semestru la Şcoala Specială de la Băneasa: „Supravegherea unei intrări, a unei ferestre, a unei clădiri nu se face niciodată perpendicular pe obiectiv, ci dintr-o poziţie laterală, care trebuie mereu schimbată. Până şi îmbrăcămintea trebuie să fie adecvată, să justifice staţionarea mai îndelungată în acelaşi loc: gunoier, măturător de stradă, cerşetor, vânzător de ziare sau, dacă există condiţii, să ai o îndeletnicire verosimilă: repararea unei pene de cauciuc, de exemplu, sau cântatul la vioară în faţa unei pălării aşezată pe trotuar, sau în orice caz, ceva asemănător. „Am o *codiţă* proastă”, constată Caraman, şi se retrase de la fereastră. La lecţiile de practică fuseseră puşi să urmărească pe cineva care ştia că e urmărit. Dacă nu reuşea să fie pe urmele lui şi să-i scape subiectul, erau consemnaţi în cazarmă şi primeau îndeletniciri „intelectuale”, să numere într-un roman de câte ori apare cuvântul: „sus”. „Sus” putea fi ascuns şi în cuvinte sustras, suspendat ele… Munca aceasta migăloasă cerea o concentrare maximă, obositoare. După zece ani, cotrobăind prin fişele agenţilor sovietici, dădu peste fotografia consilierului. Din clipa aceea nu se mai miră că acesta îşi ţinuse conferinţe într-o românească perfectă: era de undeva din Târgu-Jiu şi fusese recrutat încă din „36 de spionajul sovietic.

Se auzi declicul uşii şi apăru Werner cu o cutie metalică în braţe pe care o aşează pe măsuţă. Deasupra cutiei, ca de obicei, era şi un pliculeţ alb cu antetul băncii.

Caraman aşteptă ca Werner să rostească fraza protocolară, mereu aceeaşi:

— În plic aveţi cheia, domnule. Vreţi să vă asist, sau

doriţi să rămâneţi singur?

— Nu, domnule Werner. Prefer să mă ajutaţi.

Procedeul de lichidare a conturilor secrete era extrem de simplu: n-ar fi trebuit decât să depună parola în scris, Werner ar fi confruntat-o cu parola depusă în seif şi, fără nicio formalitate, ca prezentarea unei procuri sau al unui act de identitate, ar fi putut lua tot conţinutul cutiei metalice şi să depună nominal ori să transfere într-o altă bancă de pe unul din cele cinci continente. v între timp, Werner, scoase cheia din plic, descuie cutia şi-i ridică capacul: era ticsita până la refuz cu teancuri de bancnote cenuşii de o sută de dolari.

— În asta nu mai încape nimic, constată Caraman. O să deschid un alt cont.

— Dacia 5, îi zâmbi Werner.

— Nu, domnule Werner. N-aş vrea să rămâneţi cu impresia că nu am fantezie. Voi deschide tot un cont cu parolă, să spunem, „Veronica".

— Aţi ales o parolă frumoasă, domnule.

FÂNTÂNARU îşi închiriase o cameră tot la Excelsior, una mansardată la etajul IV ca să fie în apropierea lui Caraman şi-şi mărturisi cu obidă că primise o misiune grea. Cu Gavrilescu aproape că nu avusese treabă: s-a dus direct la bancă, pe urmă s-a închis în camera lui. N-a ieşit o dată în oraş, n-a cutreierat străzile, n-a dat niciun telefon din oraş să-l oblige să se învârtă în jurul cabinelor publice să încerce să asculte măcar frânturi din convorbire. Cu Caraman a avut probleme încă de la plecare: a venit în ultimul moment la aeroport şi era urmărit de doi agenţi pe care a trebuit să-i facă inofensivi încă în avion. Era clar că îi făcuse curte stewardesei şi-şi mărturisi că-l invidiase pentru asta. Stewardesa arăta mult mai bine decât arătase nevasta-sa când era încă vedetă la Tănase: fără îndoială, picioarele ei lungi, bine modelate erau piesele ei de rezistenţă deşi, nici sânii şi dinţii mari, albi nu erau de

neobservat. Caraman încă din aeroportul din Zürich a încercat să dea telefoane, pe urmă l-a surprins vorbind şi de la telefonul public din holul hotelului. La Berna a stat peste o oră la ambasadă şi încă la poartă avusese o discuţie cu portarul pe care n-a putut s-o audă din cauza distanţei unde se afla. La bancă nu s-a dus imediat ci a doua zi şi nu urca în camera lui decât seara târziu când se ducea să se culce. În timpul zilei era zburdalnic: dacă nu dejuna la braseria hotelului se ducea să mănânce la câte un bistro, unde nu-l putea supraveghea decât din stradă. Probabil din obişnuinţă lua tramvaiul în ultima clipă ca nimeni să nu se mai poată urca după el şi-l părăsea tot pe neaşteptate imediat ce se deschideau uşile. În oraş circula aiurea, întorcându-se brusc din drum la mijlocul străzii sau cutreiera pasajele cu mai multe ieşiri şi-l obliga să-l aştepte trei ore la hotel fără să fi ştiut ce a făcut în acest timp în oraş. A descoperit repede că avea o relaţie cu o femeie cu părul platinat care era manechin la o casă de mode, dar socoti că nu era necesar să raporteze despre asta la Bucureşti. Şi lui i-au plăcut femeile: când era încă în lot şi făcea deplasări în ţările din Est se lega de femeile de serviciu care îi făceau curăţenie în cameră, bineînţeles dacă erau tinere, de chelneriţele care îl serveau, de traducătoarele care li se repartizau pentru vizitarea oraşului sau pentru efectuarea unor cumpărături. A trăit cu aproape toate colegele de teatru ale nevesti-sii şi ea, doamnă, chiar dacă afla sau bănuia ceva, nu-l învinuia pe el ci pe colege. „Pe Mari lena n-o mai chem niciodată la noi”. „De ce?” „Pentru că prea se uită la tine”.

La Bucureşti nu comunicase decât că subiectul trase la acelaşi hotel şi a dat mai multe telefoane. Nu pomenise nici despre cei doi agenţi de la Mosad, socotind că nu era nicio grabă şi va putea raporta totul direct lui Ghiaţă, ca nu cumva acesta să-i dea nişte sarcini în legătură cu ei. Ghiaţă i se părea foarte schimbat de când îl cunoscuse ca

subaltern la Direcţie. Nu-şi mai stăpânea nervii şi criza pe care o avusese cu globul pământesc l-a caracterizat ca pe un alt om, un Ghiaţă rău, răzbunător. Probabil tot timpul fusese la fel, perfid, vina era a lui că nu-şi dăduse seama de acest lucru. Ar fi fost mult mai bine dacă ar fi rămas la club, să însoţească echipa în deplasări sau să fi încercat să devină antrenor. Faţă de nevastă-sa şi-a făcut datoria: i-a cumpărat fustă-pantaloni din stofa neagră pentru sezonul de toamnă şi cercei „fantezii”, mari cât nişte cărţi de joc. În ultima seară îi surâse norocul: aflase de la un chelner că subiectul urma să-şi petreacă ultima seară la barul Colibri. Anunţase repede dispeceratul din Bucureşti ca să-şi justifice consumul de la bar şi-şi rezervă o masă foarte retrasă chiar cu riscul să nu vadă suficient de bine programul. Pentru copii nu cumpără nimic, să nu aibă prea multe bagaje mai ales că, prevăzuse să-şi păstreze câţiva franci pe care, oricum îi putea fructifica în Shopurile din Bucureşti.

BARUL DE NOAPTE era atât de mic şi atât de aglomerat, încât era greu să muţi un scaun cu câţiva centimetri mai încolo fără să deranjezi pe cineva de la o masă alăturata. Norii de fum de ţigară, din cauza căldurii, nu se mai ridicau spre tavan, ci pluteau printre mese, obturând vizibilitatea. Singura sursă de iluminare a localului provenea de la lumânările aprinse de pe mese şi uneori, când se produceau balerinele pe jumătate dezbrăcate, de la razele roşii ale celor două reflectoare care urmăreau deplasările dansatoarelor.

Aproape de estrada orchestrei, aşezaţi faţă în faţă, stăteau Caraman şi Veronica.

Din cauza pâlpâirii lumânărilor, părul ei platinat părea în flăcări.

Caraman nu înţelese de ce alesese Veronica acest har de categoria a doua, când la barul hotelului, puţin aglomerat, s-ar fi putut distra mult mai bine. O întrebase

încă la restaurant:

— De ce vrei neapărat să mergem la „Colibri?” Acolo vin fel de fel de oameni.

— De ce nu le spui pe nume?

— Cum pe nume?

— Proxeneţi, prostituate, escroci, oameni căutaţi de poliţie. E cea mai frumoasă faună din ţara Cantoanelor. Aici la hotel nu vin decât oameni de afaceri, burghezi împuţiţi, să-şi serbeze aniversările sau încheierea unor tranzacţii.

Discuţia avusese loc după ce-i spusese că e însurat. La început Veronica nu se arătase afectată de acest lucru, decât mult mai târziu, când chelnerul le umpluse paharele cu şampanie. Veronica insistă să-şi ciocnească paharele:

— În cinstea familiei tale!

Caraman se simţi stânjenit şi-i căută privirile: ochii Veronicăi erau umezi – ori din cauza şampaniei, ori din cauza unor lacrimi pe care încerca să le ascundă sub pleoape.

— Bine, Veronica. Mergem la „Colibri”.

Şeful de sală, care îi întâmpină la intrarea în bar, îi sărută mâinile şi, cu toată aglomeraţia, reuşi să implanteze o masă lângă orchestră.

— Eşti cunoscută aici, îi reproşa Caraman.

— Te deranjează că nu sunt o anonimă?

— Nu, Veronica.

Comanda o făcuse ea: ceru o sticlă de whisky.

— Nu e prea mult? întrebă Caraman.

— N-am cerut decât o singură sticlă.

După ce goli primul pahar se rezemă cu amândouă coatele de tăblia mesei şi întrebă privindu-şi paharul gol:

— Şi fiul tău cum se numeşte?

— Ion, îi răspunse iritat Caraman.

Era convins că seara nu se va sfârşi bine. Discuţiile purtate în restaurant au fost mult mai agreabile, mai ales

după ce îşi aminti că ataşatul militar de la Berna ar fi vrut o detaşare undeva în America Latină. Poate această variantă era o soluţie şi pentru el. O întrebă pe Veronica dacă n-ar fi amatoare de o călătorie peste ocean.

— Unde?

— Undeva în America de Sud. Sunt o grămadă de ţări acolo. Bolivia, de exemplu.

— Şi ce să facem acolo?

— Încă nu ştiu. Abia în clipa asta m-am gândit la această variantă.

— Şi te-ai gândit să mă iei cu tine?

— Da.

— Dacă vrei să pleci din România, de ce nu te stabileşti aici?

— Aici e prea aproape.

— Aproape de ce?

— De România, de ambasada de la Berna.

— Şi ce dacă?

— Pentru că o plecare dintr-o ţară socialistă e mai complicată decât de aici de la voi. Dar hai să nu discutăm despre asta la un pahar de şampanie.

— Foarte bine. Discutăm altă dată. În seara asta aş vrea să mergem la bar.

— Atunci am să reţin o masă.

— Nu la barul din hotel. Ştiu eu unul foarte intim, unde ne vom simţi bine.

Cele două dansatoare apărură din nou, de data asta şi mai dezbrăcate. Veronica ridică privirile spre Caraman.

— Şi Ion ce înseamnă la noi?

— Iohan, Jean, Giovani.

— Are un nume foarte banal, constată ea plictisită. În general tu n-ai fantezie.

— În Bolivia o să am.

Veronica dădu din mâini a lehamite şi era gata-gata să răstoarne un pahar.

— Niciodată nu vom ajunge în Bolivia, deşi, când mi-ai propus azi la masă, mi-am făcut iluzii ca o proastă. Mi-e şi ruşine să-ţi mărturisesc, am consultat un atlas, să văd pe unde vine Bolivia. Ştii că pe acel continent numai Bolivia şi Paraguay n-au ieşire la mare? De ce ai ales tocmai Bolivia?

— Pentru că sună frumos.

— Tu trăieşti cu capul în nori. Măcar ai bani pentru bilete de avion până acolo?

— Am bani şi pentru o fermă.

Îi făcu semn lui Caraman să-i toarne în pahare.

— Spune-mi tu cu ce te ocupi?

— Lucrez la o bancă, îi răspunse Caraman cu întârziere.

— Şi în ţările socialiste există bănci?

— Există. Există toate instituţiile care sunt şi aici. Numai că funcţionează altfel.

Brusc, avu senzaţia că e privit. Precaut, se uită în jur, dar licăririle lumânărilor nu-i descoperi nicio faţă cunoscută. Veronica, mirată, îl întrebă în şoaptă:

— Te temi de ceva?

— De ce să mă tem? întrebă Caraman vrându-se indiferent.

— Te comporţi ca unul urmărit.

— Ţi se pare. Mi-ai mai spus asta şi când am traversat holul hotelului. Duse paharul la gură şi gustă din el. Mai bine povesteşte-mi despre tine. Te cunosc atât de puţin… Ştiu că le cheamă Veronica ai douăzeci şi nouă de ani, eşti manechin şi cam asta e tot. Ba nu, mai ştiu că nu-ţi place mirosul de peşte. Cât câştigi?

— Aşa ceva nu se întreabă la noi, dar tu vii de departe. Ca manechin suplinitor câştig foarte puţin. Ţi-ai dat seama că nu ţi-am putut înapoia datoria, deşi aş fi vrut să ne privim în ochi de la egal la egal. Nu sunt apreciată la Casa de Modă pentru că am cu zece ani mai mult decât ar trebui. Mă străduiesc să-mi apăr locul de muncă.

— Şi ce faci pentru asta?

— Mă am bine cu patroana. De ea depinde dacă mi se desface contractul de muncă sau nu.

— Ce înseamnă că te-ai bine cu patroana?

— Mi-am dat seama că mă place.

— Cum adică te place?

— Hai, să vorbim deschis. Şi tu ai fost sincer cu mine, mi-ai spus că eşti însurat. Uneori facem dragoste. Pentru asta, în afară că mă ţine la Casa de Mode, îmi plăteşte şi chiria. Se uită spre Caraman. Văd că ai rămas cu gura căscată. La voi nu se întâmplă aşa ceva?

— Cred că da. Un singur lucru nu înţeleg însă: cum reuşeşte să se îndrăgostească o femeie de o altă femeie? Care e primul pas?

— Foarte banal. M-a invitat împreună cu soţul ei la un weekend la casa lor de odihnă. Din nu mai ştiu ce motive, soţul n-a mai putut să ne însoţească. Îţi mărturisesc, prevăzusem. Am făcut o plimbare prin pădure, pe drumuri mai abrupte mă ajuta să mă caţăr şi, uneori, mă ţinea de mână mai mult decât ar fi trebuit. Eu m-am prefăcut că nu-mi dau seama, am râs şi ne-am simţit foarte bine. Obosită, m-am rezemat de un copac, şi ea s-a postat în faţa mea: „Tu nu porţi sutien?" „Nu, doamnă Wexller". „Când suntem numai noi două spune-mi pe numele mic". „Bine, Vali". „Mai spune odată". „Vali". „Îmi rosteşti numele foarte ciudat. Mă tulbură". Ne-am întors acasă, am gătit, şi după masă am ascultat muzică. Simţeam cum mă sfredeleşte cu privirile, pe urmă cu voce sugrumată m-a întrebat dacă poate să stea lângă mine. De ce aş fi obiectat? Ne-am înghesuit în acelaşi fotoliu şi simţeam că avea genunchii fierbinţi. La un moment dat a schimbat caseta şi, revenită în fotoliu, s-a aşezat mult mai aproape. O vedeam cum trage cu ochii spre decolteul meu. „E păpuşeală, nu ţi se pare? mă întrebă. Cred că va veni o furtună. Nu vrei să-ţi scoţi bluza?" Era într-adevăr

zăpuşeală şi m-a văzut goală de sute de ori la prezentări. N-avea niciun sens să mă feresc de ea. Desigur aş fi putut să-i spun să pună ventilatorul, dar am intrat în joc. Am lăsat-o să mă ajute să-mi scot bluza. Mă privea într-un fel ciudat. „Nici nu ştiam că ai sfârcuri atât de mari”, bâigui ea, şi a început să-mi mângâie sânii. Avea mâinile transpirate şi fierbinţi. „Şi uite sfârcurile tot cresc, se minună ea”. „Când sunt excitată am sfârcuri foarte mari”. Am lăsat-o să mi le mângâie cu buzele, şi, în clipa aceea sună telefonul. Era o greşeală, dar vraja s-a stins. Ea s-a apucat să pregătească masa de seară, iar eu mi-am pus bluza. După cină, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, ne-am dus în dormitoarele noastre şi ne-am culcat. O clipă m-am gândit să răsucesc cheia în broască, dar nu era cazul s-o jignesc, mai ales că era în joc serviciul meu la Casa de Mode. După o jumătate de oră a început furtuna. Din când în când fulgerele luminau dormitorul şi tunetele păreau că se prăbuşesc chiar pe cabana noastră. Patroana a apărut după câteva minute transfigurată la faţă. „Mi-e frică, mi-a spus, pot să stau lângă tine?”. Fără să-i fi răspuns, s-a strecurat sub cearşaf, apoi şi-a acoperit şi capul. Credeam ca să nu vadă fulgerele. Mi-a sărutat pieptul, sânii, un timp s-a jucat cu sfârcurile, apoi m-a sărutat pe burtă, pe urmă s-a lăsat şi mai în jos. Târziu m-a întrebat dacă îi dau voie să aprindă lumina să mă vadă. A fost o noapte tulburătoare, eram pentru prima oară cu o femeie şi n-aş fi crezut niciodată că sărutările unei femei mă pot excita într-un asemenea hal. N-am rezistat: am îmbrăţişat-o şi eu. Mult mai târziu am aflat că soţul ei sosise între timp şi ne-a privit printr-o gaură perforată în zid. Privindu-şi nevasta făcând dragoste cu o altă femeie, era singura lui satisfacţie sexuală. Dar poate n-ar fi trebuit să-ţi spun toate astea?

— Ba da, Veronica.

— Aşa am gândit şi eu. Ar fi păcat să ne despărţim din cauza unei minciuni.

Îşi lăsă privirile în jos şi cercetă lung ţesătura feţei de masă.

Caraman îi turnă whisky în pahar.

— Nu mai beau, spuse ea foarte hotărî la. Dacă mai beau, n-o să putem face dragoste.

CARAMAN adormise cu greu: un timp ascultă respiraţia regulată a Veronicăi şi fără niciun motiv i se făcuse milă de ea: i se păru neajutorată, dezorientată ca o frunză purtată de vânturi. Dacă n-ar fi asistat la cearta dintre ea şi bătrânul cu faţa stafidită, probabil n-ar fi cunoscut-o niciodată, n-ar fi aflat că are alergie la mirosul de peşte, că n-a câştigat niciodată mai mult decât atât ca să supravieţuiască şi nici faptul că a refuzat să se mărite cu un arab bogat din Emiratele Unite numai pentru faptul că a avut senzaţia că logodnicul mirosea a peşte. Îi păru rău că Veronica refuzase să plece cu el în Bolivia deşi traversarea Atlanticului era o soluţie mai ales de când a apărut pe scena istoriei Gorbaciov. Caraman îl socotea pe omul însemnat tot un fel de Pacepa, cu fundul în două luntre, dar la altă scară. De la ivirea lui, toată şandramaua din Est era în bătaia vânturilor: polonezii cochetau cu occidentul, ungurii la fel, cehii vorbeau deschis împotriva Uniunii Sovietice şi, până şi bulgarii erau nemulţumiţi de orânduire. Emisiunile lor televizate păreau un protest.

Când se trezi dimineaţa, soarele pătrunsese prin crăpăturile jaluzelelor, desenând dungi luminoase pe pat, pe mochetă, pe pereţi. Când Veronica ieşi de sub duş părea îmbrăcată cu un costum de baie vărgat. Caraman, încă în pat, o privi cum se înfăşoară într-un prosop.

— De ce ai spus azi-noapte că nu vrei să vii în Bolivia?

Veronica ridică privirile spre el:

— Bine, m-am răzgândit. Hai să plecăm azi.

— Azi nu se poate. Când vin data viitoare.

— Mă tem că data viitoare nu o să fie niciodată.

— De ce să nu fie?

— Noi, femeile, simţim asta. Azi-noapte ne-am iubit de parcă am fi făcut dragoste pentru prima oară.

— Şi ce-i cu asta?

— La fel se face dragoste şi ultima oară.

Sună telefonul. Mirat, Caraman privi spre aparat. Nu-l sunase nimeni până acum. Cei de la recepţie, dacă aveau ceva să-i comunice îi spuneau când lua sau preda cheia. Ridică receptorul. Cineva îi comunică româneşte că doi indivizi, care l-au urmărit şi în avion, îi vot face o vizită.

— Dar cine-i la telefon? întrebă intrigat Caraman.

Cel de la celălalt capăt al firului puse receptorul în furcă.

Caraman sări din pat, smulse braţul de lemn al fotoliului şi se postă în spatele uşii. Dezorientată, Veronica îşi acoperi sânii cu capetele prosopului.

— Dacă bate cineva la uşă, deschizi tu! îi porunci Caraman.

— Aşa goală?

— Aşa cum eşti! Fii liniştită, nu ţi se va întâmpla nimic. Şi nu mai vorbi!

Veronica înţelese că toată agitaţia se datora telefonului primit, înseamnă că totuşi îl urmăreşte cineva pe Caraman. De afară se auziră paşi, apoi paşii se stinseră în dreptul uşii. Cu braţul fotoliului în mână, Caraman îi făcu semn să aştepte. În cele din urmă se auziră bătăi în uşă.

— Imediat, spuse Veronica şi se apropie de uşă.

Răsuci cheia în broască şi, împinsă, uşa se dădu la o parte şi apăru un braţ cu un revolver întins înainte. Caraman izbi braţul cu toate puterile. Arma căzu pe mochetă şi omul din deschizătura uşii îşi duse braţul la burtă şi se chirci. Caraman lovi şi a doua oară: de astă data la capa ţi na aplecată asupra braţului zdrobit. Individul se rostogoli în cameră şi rămase nemişcat, cu

faţa vârâtă în mochetă. Caraman luă pistolul, călca peste trupul întins şi ieşi pe coridor. Coridorul era gol. Îşi aminti că, după ce lovise braţul, auzise paşi îndepărtându-se. Vâri pistolul în buzunarul pijamalei, îl apucă pe cel de pe mochetă de picioare şi-l târî pe coridor. Reveni, închise uşa după el, ridică receptorul şi formă numărul recepţiei:

— Alo? Aici camera 31. V-aş ruga să-l trimiteţi pe detectivul hotelului. Da, a fost o încercare de spargere. Şi vă rog să-i spuneţi, ca în semn de recunoaştere, să bată de trei ori în uşă.

— Tu îmbracă-te, se întoarse spre Veronica după ce puse receptorul în furcă.

— Şi ce se va întâmpla acum?

— Nimic, draga mea. Nu se va întâmpla nimic.

— Cine a fost omul cu arma?

— Nu ştiu.

— Ţi-am spus că te-ai comportat ca un om urmărit.

— Îţi explic totul după ce le îmbraci.

Veronica abia reuşi să-şi pună rochia şi se auziră trei bătăi în uşă. Deschise Caraman. În prag apăru detectivul hotelului, un bărbat tuns scurt, suficient de împlinit pentru meseria lui.

— Mi s-a comunicat că a fost o tentativă de spargere.

— Infractorul e în faţa uşii. Nu l-aţi văzut?

— Nu.

Mirat, Caraman ieşi pe coridor. Pe covor nu mai era nimeni. Câteva picături de sânge indicau doar locul unde îl târâse pe cel lovit. Se întoarse spre detectiv şi-şi ceru scuze:

— Înseamnă că mi s-a părut.

REZEMAT CU AMÂNDOUĂ MÂINILE de pervazul ferestrei, comandantul Şcolii Speciale de la Băneasa urmări antrenamentul elevilor îmbrăcaţi în combinezoane negre de exerciţii. Acum, la sfârşit de an, antrenamentele erau dure: înarmaţi cu automate şi cu rucsacuri pe spate,

umplute cu cărămizi, trebuiau să traverseze un câmp accidentat prevăzut cu multe obstacole: ziduri netede de doi metri înălţime, tuneluri joase, şanţuri cu apă. Elevii trebuiau să escaladeze scări cu trepte false, care se rupeau sub greutatea corpului, să sară în noroi, şi în tot acest timp să tragă cu automatele în nişte ţinte mişcătoare. De străbătut traseul de patru ori pe zi, pe o căldură de 26 de grade, nu era un lucru uşor. Odată, în timpul unei vacanţe, încercă şi el să parcurgă traseul, dar renunţă la cel de al doilea obstacol deşi pornise la drum fără rucsac. Desigur, se justifică el, nu mai avea vârsta elevilor şi ultimii douăzeci de ani îi petrecuse prin diferite birouri. Privi spre cei doi ostaşi care luaseră un avans considerabil faţă de ceilalţi şi hotărî ca după terminarea exerciţiilor să-i felicite. În clipa aceea se auzi ţârâitul telefonului scurt. Se retrase de lângă fereastră şi ridică receptorul:

— Da, sunt Vulturul. Am înţeles, tovarăşe colonel. Soseşte la ora patru.

Aşează receptorul pe masă, apoi, gânditor, mai aruncă o privire spre terenul de exerciţii: cei doi elevi îşi măriseră şi mai mult avansul. Ieşi din birou şi traversă curtea până la terenul de tir. La stand nu erau decât patru elevi cu căştile la ureche. Se apropie de instructorul care tocmai cercetă ţintele perforate.

— Gavrilă!

Auzindu-se strigat, luă poziţia de drepţi şi se întoarse spre comandantul şcolii:

— Ordonaţi, tovarăşe comandant.

Instructorul era un bărbat înalt, cu câteva cicatrice pe faţă, cu nasul turtit, fruntea teşită şi ochi mici, ascunşi adânc în orbile. Cei din unitate îl porecliseră „Faţă de animal”.

— Am o misiune pentru tine. Gavrilă îşi lungi buzele într-un zâmbet care îi urâţi şi mai mult faţa. Există un individ, continuă comandantul, care cunoaşte o parolă. Ce

am putea face s-o uite?

Gavrilă îşi lungi şi mai mult buzele: îi plăceau discuţiile cu comandantul şcolii: acesta vorbea în bobote, totuşi uşor de descifrat şi totdeauna la obiect.

— Să-i spălăm creierul la Nufărul.

— N-am încredere în detergenţi, Gavrilă.

— Am înţeles, tovarăşe comandant. Cei cărora li se fac parastase îşi pierd definitiv memoria.

— Îmi place că înţelegi repede. Îmbracă-le elegant şi peste o jumătate de oră te prezinţi la mine.

Cu mult înainte de expirarea celor treizeci de minute, Gavrilă, îmbrăcat în civil, cu cravată la gât, se prezentă la comandant. Se vedea pe el că hainele civile, cravata îl deranjau, că nu se simţea în largul lui.

— Ordonaţi, tovarăşe comandant.

— Omul vine din Elveţia cu avionul de patru. Ai timp suficient. Acum e unsprezece. O să-l recunoşti uşor, poartă totdeauna pe braţ un fulgarin. Cred că te-ai convins că ticurile, obiceiurile, cu timpul, devin defecte. Mai ales în meseria noastră. Îi întinse un dosar. Aici ai descrierea lui exactă şi rapoartele care se referă la vizita lui în Elveţia. Mi-ar plăcea ca totul să aibă aspect de accident.

— Am înţeles.

— Şi te mai previn să fii foarte precaut. Şi el a terminat şcoala de aici cu un punctaj maxim: patru stele.

— Atunci o să-mi facă plăcere întâlnirea cu el şi începu să zâmbească.

Zâmbind, porecla i se potrivea perfect.

ÎNCĂ ÎNAINTE de a se îmbarca în avionul de Bucureşti, Caraman îl descoperi pe omul care îl aşteptase în faţa Băncii Centrale din Zürich, pe urmă îşi aminti că-l văzuse de câteva ori şi în holul hotelului, cercetând nişte pliante şi, probabil, tot el a fost cel ale cărui priviri le-a simţit la „Colibri”. Dacă ar fi dat mai multă atenţie avertismentului primit de la ataşatul militar ar fi putut

foarte uşor să se debaraseze de el. A mai avut odată o codiţă franceză la Paris, un tip cu faţă ştearsă, care purta ochelari fumurii. Ochelarii i-au fost fatali. Şi-a cumpărat un bilet pentru Lyon, a aşteptat ca „ochelarii fumurii” să se instaleze în vagon şi după plecarea garniturii a coborât din tren. Îl văzuse pe ochelarist la fereastra vagonului şi i-a trimis bezele. Încă din aceeaşi zi a schimbat hotelul şi nu l-a mai văzut până la terminarea misiunii.

În avion se aşează cu două rânduri în spatele codiţei, să-l vadă chinuindu-se, întorcându-şi mereu capul spre el. După ce avionul luă înălţime şi-şi dezlegară centurile de siguranţă, vru chiar să se aşeze lângă el, să-l întrebe lucruri banale, dacă n-are greţuri la goluri de aer, ce cumpărături a făcut pentru familie, dacă s-a distrat bine în Elveţia. Discutând cu el ar fi avut şansa să recunoască vocea aceluia care îl avertizase că va avea doi vizitatori. Tocmai vru să se ridice când stewardesa cu picioare lungi îi aduse un whisky mic.

— Eşti foarte atentă, domnişoară.

— Am cu cine să fiu. Vă deranjează dacă stau puţin lângă dumneavoastră?

— Dimpotrivă.

Stewardesa se aşează şi genunchii îi rămaseră descoperiţi. Fără îndoială era mult mai drăguţă decât Veronica şi puţin mai înaltă decât ea.

— Cred că până la urmă, îi spuse Caraman, am să trec şi eu la complimente de gradul întâi.

— Sunt curioasă cu ce începeţi? îi zâmbi stewardesa.

— Eu fiind un om prevăzător, îmi iau întâi nişte măsuri de precauţie. Sunteţi măritată?

— Da.

— Poate ar fi totuşi mai bine să rămânem la complimente de gradul doi.

— Renunţaţi totdeauna atât de repede?

— Nu, dar nu-mi plac complicaţiile.

— Nimic nu se obţine uşor, fără complicaţii, fără un procent de risc. De altfel, s-a împlinit un an de când nu mai sunt împreună cu soţul meu.

— Şi atunci de ce nu divorţaţi?

— Vedeţi, şi aici intră complicaţiile în joc. Dacă aş divorţa, aş fi trecută la curse interne. În unele domenii morala proletară se aplică cu mai multă fermitate.

— Deci, revenim la gradul unu. Aveţi cumva un număr de telefon?

— Am, începu să râdă stewardesa. Şi nu am cuplaj.

— Atunci, o să mi-l notez, dar nu pentru ceea ce credeţi dumneavoastră. Cine ştie, poate odată o să văd un avion şi o să-mi aduc aminte de dumneavoastră, coborî privirile spre genunchii ei dezveliţi, de picioarele astea lungi, şi o să mi se năzare să vă trimit un buchet de flori. Mai fac şi prostii din astea.

Se auzi soneria din cabina piloţilor şi stewardesa se ridică de pe scaun şi porni într-acolo. Urmărind-o cu privirile, Caraman îl văzu pe însoţitorul lui retrăgându-şi capul în spatele spătarului. Ar merita să-l fentez, măcar pentru ca să nu mă creadă prost. Fără să se gândească prea mult, se duse lângă el şi se aşeză:

— Vă rog să mă scuzaţi. Trebuie să notez ceva foarte important şi n-am pix.

Luat prin surprindere, Fântânaru se fâstâci, se căută prin buzunare şi-i întinse un pix.

— Poftim.

Caraman îi recunoscu vocea: el l-a avertizat de vizita celor doi indivizi.

— Vi-l aduc imediat înapoi, îi răspunse Caraman în loc de mulţumire şi se retrase la locul lui.

Scoase din plasa scaunului din faţa lui un pliant şi începu să scrie: „Eşti cam începător, însoţitorule. Te-am văzut în faţa băncii, în holul hotelului şi la „Colibri” 4. Îţi mulţumesc pentru telefonul din holul hotelului. „Împături

pliantul, se ridică ostentativ în picioare şi vârî pliantul în buzunarul fulgarinului.

Codiţa îi urmări toate mişcările. După ce aşeză fulgarinul pe spătarul scaunului din faţa lui, se duse la el şi-i înmână pixul.

— Vă mulţumesc foarte mult

Se întoarse la scaunul lui şi privi prin hublou norii luminaţi de soare. Hotărî ca în cazul că agentul nu va încerca să-i fure pliantul din fulgarin, să i-l dea personal la Otopeni.

ÎNCĂ DE DIMINEAŢĂ, de când vorbise cu „Vulturul”, Ghiaţă nu se simţise în apele lui: avusese palpitaţii şi-i transpiraseră palmele la fel ca atunci când îl anchetase pe mecanicul acela de la Braşov învinuit că participase la acţiunile huliganice de la primăria municipiului. Mecanicul fusese recunoscut după o bandă video filmată de un amator care vru să vândă caseta unei agenţii de presă din Franţa. La început, mecanicul nu vru să-şi recunoască vina, deşi erau zece martori care afirmau sub prestare de jurământ că-l văzuseră în clădirea primăriei aruncând pe fereastră portretele preşedintelui ţării. Mecanicul se încăpăţânase să nege şi, revoltat, fără să se controleze, Gheaţa îi strivi degetele cu o călimară de bronz. Neîngrijită, rana se infecta şi în cele din urmă fură nevoiţi să-i taie palma de la încheietura mâinii. După ce părăsi spitalul, anunţă că vrea să facă mărturisiri, dar numai aceluia care i-a strivit degetele. Ghiaţă fu nevoit să-l viziteze în celulă. Mecanicul stătea rezemat de un perele cu ciunga agăţată de gât cu un tifon.

— De ce ai unui să-mi faci destăinuiri mie personal? îl întrebă curios Ghiaţă.

— Pentru că vreau să vă reţin figura.

— Nu-ţi serveşte la nimic. Morţii îşi pierd memoria.

— Dar până atunci ştiu cui să-i cer mâna înapoi!

Atunci îi transpiraseră prima oară palmele.

Din diferite motive de procedură, mecanicul nu fusese judecat, sau mai bine spus „şeful cel mare”, încă nu se hotărâse ce pedeapsă să i se aplice, dar nimeni din anturajul său nu îndrăznea să-l întrebe pentru că în clipa când auzea de Braşov i se făcea roşu în faţa ochilor. Având treabă la subsol, uneori Ghiaţă se pomenea faţă în faţă cu mecanicul şi începea să-i transpire palmele. Uneori se visa că avea trei mi i ni sau că îi lipseau degetele de la o mână. Din cauza asta ceru să-i vadă dosarul. Se numea George Pleşeanu, abia împlinise treizeci de ani, avea doi copii şi fusese secretarul unei organizaţii de bază de la Tractorul. Fotografia nevesti-sii reprezenta o femeie cu trăsături destul de frumoase, subalimentată. I-ar fi plăcut mult mai mult să fi fost împuşcat fără să-i strivească degetele.

Indispus, îl sună pe şeful de cabinet.

— Măi, Cornescule, tu când ai fost ultima oară la Herăstrău?

— Nu mai ţin minte, tovarăşe colonel. Cred că sunt ani de atunci. Da, pe vremea când îi făceam curte nevesti-mii. Toate duminicile le petreceam pe lac.

— N-am întrebat de zilele de duminică sau de cele de sărbătoare, ci de o zi de lucru, ca azi, să zicem – îşi consultă ceasul de la mână – pe la ora unsprezece.

— Niciodată.

— Atunci închide prăvălia, mi-e dor de apă, de bere, de sălcii plângătoare. Sună să vină o maşină la intrarea principală şi mergem la Pescăruş.

Mai fusese odată la Pescăruş cu unul din adjuncţii unuia care rămăsese şi el în Occident care urma să fie lichidat. Acesta era un tânăr obraznic, sănătos, cu piept lat de luptător şi continua să participe la o afacere murdară începută de şeful său. Pentru că îl jignise de câteva ori, a insistat să-şi petreacă ultimele ore cu el. Era un început de toamnă şi s-au instalat la marginea restaurantului ca să poată vedea şi lacul. Până când apărură oamenii care

urmau să-l aresteze, discutară despre lucruri banale, neimportante. Văzându-şi oamenii la posturi, Ghiaţă schimbă tonul discuţiei:

— Mă, Petruica, te invidiez pentru cum arăţi, te invidiez pentru muşchii de la braţe. Ai însă creierul mic…

— Nu înţeleg, tovarăşe colonel.

— Am să-ţi explic. Dacă aş sări de la etajul întâi ca tine, eu mi-aş rupe picioarele. Dacă te-aş urmări cu maşina, aş face zece accidente. Nici la ţintă nu trag ca tine şi în toată viaţa mea, n-am avut succes la femei cum ai avut tu într-o singură zi. Cu toate astea, eşti o cârpă dacă ai încerca să te compari cu mine! Eu sunt mic, prăpădit, nu văd desluşit din cauza miopiei, dar faţă de mine, tu eşti o cârpă! Ştii de ce? Eu am puterea, mă! Tu n-ai avut în viaţa la decât puterea fizică. Eu am o alt fel de putere. Nu trebuie să ridic decât un deget şi patru oameni se reped asupra ta. Mai vrei o bere?

— Nu.

— Păcat. Oricum ar fi fost ultima. Tu nu te-ai gândit că nu e bine să te încontrezi cu mine? Eu am bucuria pe care tu n-ai simţit-o niciodată. Bucuria puterii. Deşi eşti tânăr şi frumos, tu de mâine nu mai eşti. Vei fi pulbere din care te-ai născut. Femeile frumoase pe care le-ai avut, nu le voi mai vedea decât eu. Aşa urât, miop cum sunt. O să încerc să nu mă gândesc niciodată la tine.

Făcu un semn cu mâna şi Petruica fu ridicat.

O singură dată se duse să-i vadă urna la crematoriu.

La Pescăruş, deşi localul era aproape plin, găsiră o masă sub o umbrelă şi bere rece, străină. După ce bău primul pahar pe nerăsuflate, se întoarse spre şeful de cabinet:

— Nu-i un la viaţă, Cornescule.

Cornescu îşi şterse gura de spumă:

— Pentru cei care n-au condică.

„Să se fi referit la mine?” se întrebă Ghiaţă şi-şi trase

scaunul mai sub umbrelă.

— Cum adică?

— Uitaţi-vă în jur, tovarăşe colonel! Care din ăştia care beau bere miercuri la ora unsprezece au condică. Niciunul! Dacă ar depinde de mine, i-aş lua pe toţi la rând: unde munceşti, mă? Păi, să vedeţi, că aşa şi pe dincolo… Nu, frate! Jap! Câte un pumn în gură, şi când aş avea duba plină aş da telefon la Galaţi, la Hunedoara, la Metrou şi i-aş întreba dacă au nevoie de braţe de muncă. A doua zi m-aş duce la Lido, a treia zi la Athénée Palace, a patra zi la Ambasador şi a cincea zi aş cutreiera barurile de noapte. Cine sunt ăştia care beau bere la unsprezece, tovarăşe colonel?

— Poate unii ca noi, îi răspunse indulgent Ghiaţă.

Nu-i plăceau oamenii patetici, şi pe Cornescu nu-l crezuse patetic.

— Dumneavoastră când aţi fost ultima oară aici?

— Poate cu zece ani în urmă.

— Păi, vedeţi?!…

— Măi, tu eşti revoluţionar, râse Ghiaţă. Nu ştiam.

Cornescu îşi mângâie bărbia.

— Aş fi vrut să fiu.

— Şi ce te împiedică?

— Teama de ziua de mâine.

— Ai copii, Cornescule?

— Am, tovarăşe colonel. Doi. Un băiat şi o fată.

— Învaţă bine?

— Aşa şi aşa. Îi mai ajut eu.

— Te pricepi la matematică?

— Nu. Vizitez şcoala în uniformă de gală şi notele copiilor cresc ca porumbul prăşit.

— Adică îi sperii?

— Asta e singurul avantaj.

— Şi ai şi dezavantaje?

— Bineînţeles. În primul rând, nu am prieteni. Foştii

prieteni mă ocolesc de parcă aş fi ciumat. Nu ne ducem nicăieri şi nu ne vizitează nimeni. Cei din bloc ne ocolesc, se tem de noi. Dacă poştaşul întârzie să aducă pensia cuiva, se spune că întârzierea ni se datorează nouă, că i-am reclamat că ascultă Europa Liberă. Tot ce poate fi rău se pune în cârca noastră. Mă tem de ce se va întâmpla dacă se va întâmpla ceva…

Ghiaţă îl privi bănuitor; ştia din experienţă că limbuţii, cei care se ambalează, nu sunt securişti buni. Ce dracu' l-o fi apucat pe Cornescu?

— Şi ce ar putea să se întâmple, Cornescule?

— Dumneavoastră nu vedeţi cum se precipită lucrurile? Acum câţiva ani s-au răsculat minerii, acum doi ani muncitorii de la Braşov. Şi cu patru luni în urmă ni s-a cântat prohodul la Malta.

— Dar ce a fost la Malta? întrebă perfid Ghiaţă, să-i audă părerile politice.

— Dumneavoastră ştiţi mult mai bine decât mine. Acum cincizeci de ani la Yalta am fost sacrificaţi în favoarea Kremlinului. Acum o să fim sacrificaţi din nou. Am convingerea că generalul Pacepa a primit salariu şi de la americani şi de la ruşi, şi ne-a vândut la amândoi. Numai noi şi albanezii nu vorbim despre drepturile omului. Eu, tovarăşe colonel, de când lucrez la securitate încă n-am arestat pe nimeni, încă n-am bătut pe nimeni şi totuşi mă tem.

— Şi eu mă lem, Cornescule. Mă tem că de mâine nu vei mai lucra la noi. Poate chiar de astăzi. Mi-ai stricat ziua, dobitocule!

Se ridică de la masă şi plecă la sediu fără Cornescu. Cu câţiva ani în urmă. Încă pe vremea lui Pacepa, mai avusese o discuţie cu el despre planificare. Cornescu tocmai terminase ASE-ul ca studii suplimentare.

— Noi, tovarăşe căpitan, planificăm ce ne trece prin cap, nu ceea ce se caută pe piaţa internaţională. Dacă am

planta, să spunem în Moldova numai rapiţă şi am distila uleiurile la nivel mondial, ne-am plăti toate datoriile externe într-un singur an. Dar nu e bine să nu fim datori. În clipa când Occidentul nu ne mai ia dobânzi, devenim neinteresanţi pentru ei. Şi în loc să ţinem valuta în seifuri, i-am circula, am putea retehnologiza industria de vârf şi am crea zeci de mii de locuri de muncă pentru tineret.

Atunci, entuziasmul şi pledoaria lui Cornescu l-au molipsit. I-a plăcut şi faptul că acesta i-a acordat încredere şi a stat de vorbă cu el într-o perioadă când Pacepa îl discreditase şi în faţa femeilor de serviciu. Odată îl prinse pe general singur în cabinet şi-i explică teoriile lui Cornescu ca pe ale lui. Pacepa îi râse în nas.

— Noi, în materie de economie, n-avem nevoie să scoatem niciun cuvânt. Noi, dacă nu-i vom pupa în fund pe americani şi pe ruşi, nu vom exista ca naţie. Şi în loc să-ţi baţi capul cu economia, mai bine interesează-te unde se găseşte Martini blond. Dacă ţi-e greu să reţii cuvântul „blond”, notează-l. În palmă, cu creion chimic, să nu-l pierzi.

Ajuns la sediu, aranjă mutarea lui Cornescu la Lupeni abia după aceea se duse la Capşa să ia prânzul.

LA ATERIZARE, Caraman intenţionat lăsă fulgarinul pe spătarul scaunului, ca omul care îl urmărea să aibă ocazia să-i scoată pliantul din buzunar. Avea tot timpul să-l recuperez[illegible]e după ce vor coborî pasagerii din avion. La coborâre însă, stewardes[illegible]a îi vârî un bileţel în buzunar, şi Caraman, năucit de insistenţele ci, uită de fulgarin.

Cu privirile aţintite asupra fulgarinului de pe spătarul scaunului, Fântânaru aşteptă ca omul pe care îl urmărise trei zile la rând să coboare din avion. O clipă se gândise că fulgarinul ar fi putut fi o momeală, Caraman să stea undeva la pândă, să-l urmărească dacă prinde nada. De ce o fi venit tocmai la el să-i ceară pixul? Normal ar fi fost să se adreseze stewardesei. Să fi aflat că a fost pe urmele lui?

Dacă ar fi fost valabilă această variantă, n-ar fi cerut pixul, ci ar fi încercat să intre în vorbă cu el, să-l descoasă, cât timp a stat în Elveţia, la ce hotel a locuit, ca să-şi verifice presupunerile. L-a urmărit suficient de discret, nu-şi aducea aminte să fi făcut vreo gafă, să fi fost prea ostentativ. Ba chiar, ca nu cumva să bată la ochi, la restaurant îşi alesese un loc îndepărtat de masa lui Caraman.

Din cauza pasagerilor care se înghesuiră spre coborâre, nu îndrăzni să ia fulgarinul şi să-i cerceteze buzunarele: dacă nu se va întoarce Caraman după el, va avea tot timpul. În orice caz, în raportul de activitalc va trebui totuşi să treacă neapărat şi legăturile lui Caraman cu stewardesa: prea au şuşotit mult şi la ducere şi la întoarcere, şi la coborârca lui Caraman din avion, a surprins-o vârând ceva în buzunarul acestuia. Poate o parolă, poate un cifru sau o adresă. Pentru asta însă va trebui să-şi noteze data, numărul cursei, ca stewardesa să poată fi identificată.

Rămase printre ultimii în navă, luă fulgarinul, dar în clipa aceea apăru echipajul din cabină şi piloţii, politicoşi, îl poftiră să coboare înaintea lor. Urmărit de privirile lor, nu avu cum să cotrobăiască în buzunarele fulgarinului. Ajuns în uşa avionului, nu se mai temu că va fi văzut cu fulgarinul în mână: era un obiect uitat în avion şi l-a adus proprietarului. Din capătul scărilor îl văzu pe Caraman urcând în autobuz. Coborî repede şi urcă pe scările remorcii. Din cauză că trebuia să se ţină cu o mână de bară, nici aici nu reuşi să cerceteze buzunarele fulgarinului. Spre norocul lui, remorca se opri chiar în dreptul intrării în aerogară. Alergând reuşi să treacă primul de controlul paşapoartelor şi, liniştit, ieşi în sala de aşteptare. În sfârşit, găsi pliantul cu însemnările lui Caraman, îl vâri în buzunar şi, neavând ce face cu fulgarinul, îl aruncă pe spătarul unui fotoliu. Gestul nu-i

scăpă lui Gavrilă, dar omul era mai important decât un fulgarin abandonat. În orice caz, după descriere nu şi-l imaginase pe Caraman atât de înalt.

Îl întâmpină pe Fântânaru cu un zâmbet larg:

— Cum aţi călătorit, tovarăşe Eremia?

Fântânaru tresări: omul din faţa lui i se păru antipatic şi prea familiar. Probabil îl confunda cu cineva. Vru să treacă, dar urâtul îl prinse de braţ:

— V-am întrebat cum aţi călătorit, tovarăşe Eremia?

— Nu mă numesc Eremia!

— Ştiu. E doar o poreclă din multe altele, continuă Gavrilă să-i zâmbească. De ce v-aţi debarasat de fulgarin?

— Nu era al meu.

— Dar l-aţi avut în braţe. Chiar i-aţi scos ceva din buzunar. Cum nu era al dumneavoastră?

N-avea cum să explice străinului cum & ajuns fulgarinul la el. Vru să-l impresioneze:

— Lasă-mă în pace, domnule. Mă numesc Fântânaru şi lucrez la Securitatea Statului.

„Faţă de animal” continuă să-i zâmbească:

— Eu lucrez tot acolo. Şi aş vrea să nu facem bâlci, ca să nu fiu nevoit să apelez la ajutoare.

Arătă spre doi indivizi care stăteau prin apropiere.

— Cred că e o confuzie, schimbă Fântânaru tonul.

Cei doi spre care arătase omul care îl acostase, într-adevăr păreau că lucrează la securitate. Şi lui îi trebuiseră ani ca să înveţe să se îmbrace altfel, ca să nu fie luat la ochi.

— Toată viaţa e o confuzie, filosofă Gavrilă.

— Eu am avut o misiune specială în Elveţia, încerca Fântânaru să-l lămurească, dar Gavrilă îl luă de braţ.

— O să-mi explicaţi pe drum.

„Cum o fi luat prăjina asta patru stele la şcoala noastră?” se întrebă Gavrilă. În locul lui, dacă aş fi fost acostat de cineva, l-aş fi luat la pumni”. Îl târî până la

maşina parcată în faţa intrării. Unul dintre cei doi bărbaţi care stătuseră în spatele lui Gavrilă se grăbi să-i deschidă portiera, apoi, forţat, Fântânaru fu instalat pe bancheta de lângă şofer. Când portiera se închise în urma lui, Gavrilă ocoli maşina şi se aşeză la volan.

Maşina demară în viteză.

— Cum ai călătorit? întrebă Gavrilă privind aleea din faţa aeroportului.

Trecerea, la persoana întâi îl deranja cel mai mult pe Fântânaru, dar nu vru să-şi arate nemulţumirea. Îi răspunse scurt:

— Bine…

Ştia că oriunde vor ajunge, o circă de miliţie sau un sediu al securităţii, lucrurile se vor lămuri repede. Îl şi vedea pe urâtul de lângă el cerându-şi scuze. Ajunseră în apropierea şoselei şi, brusc, Gavrilă viră spre dreapta.

— Bucureştiul e la stânga! îi atrase atenţia Fântânaru.

— Iar Snagovul la dreapta! După cum te pricepi la direcţii, cred că ai urmat cursurile de orientare turistică…

Ar fi vrut să-i răspundă la fel de ironic, dar se mulţumi cu o simplă întrebare:

— Şi ce căutăm la Snagov?

— Noi nu căutăm nimic. Ei ne caută pe noi. După câte am înţeles, vrea să le vadă „tovarăşa” 4.

Îi păru chiar bine că au luat-o spre Snagov: oricum, trebuia să facă un referat şi pentru ea, şi dacă va avea ocazia să-l expună verbal, cu atât mai bine. Aflase că referatele întocmite pentru Cabinetul 2 erau cenzurate şi rescrise de cei de la secţie.

Liniştit, Fântânaru îşi încrucişă braţele pe piept:

— De ce n-ai început, amice, cu asta? Oricum, trebuie să fac un referat şi dumneaei. În sfârşit, lucrurile se vor lămuri.

— Se vor lămuri sigur, îl asigură Gavrilă. Am fost

informat că îndată ce ai ajuns la aeroportul din Zürich ai dat telefon dintr-o cabină publica. Pe urmă ai mai dai o mulţime de telefoane şi de la hotel şi ai petrecut o noapte la barul „Colibri”.

„De unde o fi ştiind urâtul ăsta toate aceste lucruri? se întrebă intrigat Fântânaru. Să fi trimis Ghiaţă o codiţă şi după mine? Nu era exclus. După criza aceea cu globul pământesc şi ura cu care vorbise împotriva lui Pacepa îl credea în stare. Să ai răbdare doi ani de zile să-i faci rost de o fotografie nu e la îndemâna oricui. Trebuie să ai o dârzenie de imbecil. Oricum, de acum înainte va trebui să fie atent la tot ce va spune, să nu i se răstălmăcească cuvintele.

— Şi cum te-ai distrat la bar, tovarăşe? auzi întrebarea celui de lângă eh

— Ţi-am mai spus odată. Am fost în misiune.

— Şi mie mi-ar plăcea o misiune într-un bar de noapte, râse Gavrilă.

Convins că lucrurile se vor lămuri curând, Fântânaru îşi permise să folosească limbajul celui de lângă volan.

— Tu nu te uiţi niciodată în oglindă?

— De ce să mă uit? întrebă bănuitor Gavrilă.

Umbrele mişcătoare ale crengilor căzute pe parbriz îi întunecau din când în când faţa.

— Ca să vezi cum arăţi… pufni Fântânaru în râs. Cu moaca pe care

O ai, nici nu te lasă să intri într-un local mai de doamne-ajută! Tu eşti bun de misiuni în gara Filaret, la „Doi cocoşi”, sau undeva în Dămăroaia.

Gavrilă îşi muşcă buzele: apoi strânse volanul cu atâta putere, încât i se învineţiră degetele. Rostogoli cuvintele încet printre dinţi:

— N-ar fi trebuit să spui asta!

— Tu n-ai auzit de libertatea opiniilor? îl întrebă tot ironic Fântânaru. Gavrilă se întoarse spre el şi Fântânaru

se sperie de privirile lui ucigaşe. Vru să dreagă cele spuse: Iartă-mă, nu credeam că eşti atât de sensibil.

— Sunt foarte sensibil. Pentru o jignire ca asta aş fi în stare să strâng pe cineva de gât! Dar pe tine te iert. Tu eşti un nimic, un gunoi. Dacă duminică va fi frumos şi o să am timp, o să mă duc în cimitir ca să mă piş pe mormântul tău.

„Cum pe mormântul meu? se întrebă speriat Fântânaru. Probabil, din cauza nervilor nu s-a exprimat corect, sau cine ştie, în mintea lui mică i s-a cuibării ideea să mă omoare. Pentru o glumă?”

După câteva minute de linişte penibilă, Fântânaru încercă să mai intre în vorbă cu el, chiar cu riscul să se umilească şi să-şi ceară scuze, dar Gavrilă se închisese în el. O singură dată îl onoră cu răspuns, atunci când vru să-i explice diferenţa dintre glumă şi răutate.

— Nu mai trăncăni, că mă deranjezi la condus. De altfel, cuvintele au fost născocite ca să mascheze gândurile. Mi-e lehamite de voi, care vă jucaţi cu cuvintele…

În faţa podului de la Ciolpani, Gavrilă ieşi de pe şosea şi opri maşina la buza malului abrupt al râului. Fântânaru nu înţelese rostul acestei opriri: motorul torsese uniform, fără rateuri, şi nu simţi să fi făcut vreo pană de cauciuc. Probabil îi semnalase bordul lipsa de ulei sau a lichidului de frână. Se întoarse spre el:

— De ce ai oprit?

— Pentru că m-am plictisit de tine. Scoase din buzunar un pistol, înfipse ţeava armei sub braţul lui Fântânaru şi, înainte ca acesta să fi putut să se împotrivească, trase de trăgaci. O clipă Fântânaru rămase nemişcat, în ochi i se citi mirarea, apoi, încet, parcă în ralanti, se prăbuşi pe umărul lui Gavrilă. Acesta îl trase spre el, îi rezemă capul de volan, răsuci cheia de contact şi aşeză piciorul mortului pe pedala de acceleraţie. Maşina porni în salturi, gâfâind şi, ajutată din spate de Gavrilă, se

prăbuşi în vadul adânc al Ialomiţei.

AJUNS PE PERONUL din faţa sălii de aşteptare a aerogării, Caraman constată că cei de la dispecerat iar nu i-au trimis maşină, deşi ştiau că la Otopeni taxiurile nu-şi aşteaptă clienţii ca în faţa Gării de Nord. Orice început de acţiune organizată de Direcţia a V-a era pregătită minuţios, de parcă n-ar fi fost vorba de securitatea română, ci de C.I.A.: maşină la scară, bani în plic, bilete de zbor verificate, O.K.-ul de întoarcere asigurat, iar la încheierea acţiunii, Direcţia devenea, cum fusese concepută la început, balcanică: uita cele mai elementare obligaţii faţă de agenţi, să-i primească sau să li se trimită o maşină la aeroport Aterizat, urma goana după taxi sau o maşină de ocazie, şi dacă nu reuşeai să găseşti o locomoţie de a te deplasa până la Bucureşti, urmau zecile de telefoane de la cabine publice să prinzi dispeceratul direcţiei care suna ocupat ca numerele de informaţii. Dacă reuşeai totuşi să iei contact cu dispeceratul, aşteptai o oră sau două până îţi sosea maşina planificată.

Înaintea aterizării avionului lui Caraman sosise cursa Roma-Bucureşti şi pe o rază de cinci kilometri în jurul aeroportului Otopeni nu se mai găsea niciun taxi.

Resemnat, Caraman se întoarse în sala de aşteptare, se căută după o fisa şi formă, la un telefon public, numărul direct al lui Ghiaţă. Spre nemulţumirea lui, nu-i răspunse nimeni. Nici măcar şeful de cabinet al colonelului. Formă numărul dispeceratului şi ofiţerul de serviciu, Simion, îl sfătui să stea liniştit, îi va trimite prima maşină sosită la garaj. Fără îndoială va trebui să discute aceste lucruri cu

Ghiaţă: probabil, ceilalţi, care păţesc la fel, să nu se pună rău cu cei de la dispecerat, nu îndrăzneau să-i reclame.

Pornind spre ieşire îşi descoperi fulgarinul pe spătarul unui fotoliu şi, bucuros, încercă să-şi imagineze faţa „codiţei” lecturând însemnările de pe pliant. Era

convins că acesta nu va arăta scrisoarea nimănui, dimpotrivă, o s-o distrugă cu prima ocazie, dacă n-o făcuse deja aici în sala de aşteptare. N-avea forţă morală să caute pliantul rupt în una din scrumierele umplute cu nisip, deşi ar fi meritat să-l reconstituie şi să-i trimită adresantului prin poştă, să vadă că a avut de-a face cu un profesionist.

Ieşi pe peronul bătut de soare şi pândi peste treizeci de minute până reuşi să prindă un taxi. Şoferul, un bătrân mustăcios, cu o cămaşă de tip vechi, fără guler, îl rugă să mai aştepte să apară un co-client. Caraman era suficient de obosit şi nervos să-l refuze şi se aşeză pe scaunul de lângă şofer, şi după ce aruncă fulgarinul pe bancheta din spate, dădu comanda:

— Odobescu 23.

Şoferul, care tocmai vru să răsucească cheia de contact, rămase cu gestul suspendat şi se întoarse spre el:

— Strada asta nu mai există.

— Cum nu mai există? întrebă mirat Caraman. Ziarele din Elveţia n-au anunţat niciun cutremur la Bucureşti şi în urmă cu trei zile strada, plină de praf, exista.

— A fost demolată, răspunse atotştiutor şoferul.

— N-a fost demolată decât partea dreaptă, casele cu numere pare. Am spus Odobescu 23.

— Poate ştiţi dumneavoastră mai bine. Dar mie îmi pare bine că se dărâmă.

— De ce-ţi pare bine?

— Unde se dărâmă se şi construieşte. În verticală. Se mai adună oraşul. Făcându-şi cocioabe ici, colo, Bucureştiul s-a întins ca o plăcintă. Când mă duc într-o parte a capitalei în cealaltă, parcă aş face o excursie în provincie.

Caraman observă că şoferul nu pusese ceasul în funcţiune.

— Ai uitat să pui ceasul.

— N-am uitat. Îl pun la Băneasa. Până acolo oricum e o cifră rotundă: 50 de lei. Îi adăugăm la capătul cursei. Eu am patru copii şi trebuie să trăiesc din ceva.

— Dar din câte am observat, figura asta o fac şi cei fără copii.

— Toţi facem. De ce să ia statul şi nu noi? Cine e statul? Statul e o noţiune abstractă, iar noi suntem persoane concrete. Şi e normal să facă figura asta şi cei fără copii. Ei o duc şi mai rău decât noi. În zilele noastre, o prietenă costă mai mult decât o nevastă. Nevasta mai rabdă, prietena caută pe altul cu bani.

Înainte de a pleca din Zürich, Caraman se gândise s-o aducă şi pe Veronica câteva zile în Bucureşti, s-o ascundă undeva într-un hotel şi, în timpul liber, să-i arate Cişmigiul, lacurile, străzile umbrite din Cotroceni, bisericile care au mai rămas, dar nu era convins că Veronica s-ar mulţumi numai cu atât. Ea ar fi vrut să locuiască împreună la hotel, să bată barurile de noapte, să închirieze vaporaşe pe Herăstrău şi cine ştie ce alte drăcovenii ar mai fi vrut. Ea ar fi fost incapabilă să înţeleagă că are slujbă, că viaţa lui de aici şi cele câteva zile pe care le petrecea la Zürich nu se pot asemui. Zgomotul unui avion care traversa autostrada, să coboare pe pista de aterizare de la Otopeni, îi aduse aminte de stewardesa cu picioare lungi. Ce-ar fi s-o sune chiar în seara asta? Renunţă însă imediat la acest gând: l-ar crede neserios după ce reuşise să se impună cu complimente de gradul doi.

FAŢA DE ANIMAL intră în biroul comandantului şcolii, şi deşi era îmbrăcat în civil, cum plecase în misiune, salută cu mâna la tâmplă.

— Ce-ai făcut Gavrilă?

— Exact ceea ce mi-aţi poruncit. Am organizat un accident perfect: maşina a derapat în apropierea podului de la Ciolpani şi s-a rostogolit în Ialomiţa.

— Scump accident

— O Dacie nenorocită.

— Cu motor B.M.W.

— Avea peste două sute de mii de kilometri la bord. Nu se poate lucra fără recuzită. Ce să fi făcut? Să-l fi sugrumat în sala de aşteptare?

— Bine, bine, nu ţi-am reproşat nimic. Ai verificat dacă a decedat?

— A decedat înainte ca maşina să derapeze. În munca mea nu pot să fiu superficial. Dar să ştiţi, eu nu i-aş fi dat individului calificativul de patru stele. Era cam bleguţ şi s-a cam pierdut cu firea. L-am provocat, să nu-mi fie milă de el, şi el a muşcat nada. M-a jignit de vreo două ori, aşa că mi-a uşurat misiunea.

— Bine, Gavrilă. Du-te şi odihneşte-te.

După ce Gavrilă părăsi încăperea, comandantul Şcolii speciale de la Băneasa se cutremură, încercă să-şi reamintească faţa lui Caraman, apoi raportă lui Ghiaţă că sarcina primită în cursul dimineţii a fost îndeplinită.

DE DOUĂ SĂPTĂMÂNI, de când bătea drumul dintre Băneasa şi Snagov, locotenentul Neagu se plictisi de traseu: cunoştea fiecare cotitură, toate hârtoapele, denivelările, clienţii de la restaurantul Săftica, casele unde se vindeau legume şi fructe, fetele care făceau autostopul spre campingurile din jurul lacurilor. De patrusprezece zile de când luase în primire maşina cu însemnele miliţiei nu observase nimic interesant, care să-i fi atras atenţia: nici maşini care să fi circulat numai pe acest traseu, nici oameni suspecţi care să fi avut arme asupra lor. De altfel, preşedintele, ocupat cu pregătirile pentru congres, nu s-a deplasat în acest timp niciodată la reşedinţa lui de la ţară. O singură dată văzuse străfulgerând ceva galben în pădurea de la marea cotitură de la Ghermăneşti. Opri maşina cu o sută de metri mai încolo de locul suspect, intră în pădure şi înainta cu precauţie de la un copac la altul, să nu fie descoperit Străfulgerarea galbenă era fusta

unei fete care făcea dragoste cu un ostaş.

Încă din primele zile când începuse patrularea îşi dădu seama că această misiune avea un alt substrat, şi anume, să-l îndepărteze de la cazul Gavrilescu. El pornise cercetările după mărturisirile unui prieten medic care lucra la spitalul unde fusese internat academicianul. Părerile lui că acolo „s-a întâmplat* ceva, au fost întărite şi de faptul că s-a interzis autopsia. Autopsia ar fi putut dovedi că Gavrilescu nu suferise niciodată de ulcer, că i s-a aplicat un tratament foarte ciudat. Era amărât nu numai că îi fusese luat cazul, ci şi pentru faptul că nu mai avea cum să facă rost şi de alte date. Nevasta academicianului, probabil ameninţată, îi trântea uşa în nas. Drumurile ei erau mereu aceleaşi: cimitirul şi Biserica Albă de pe Calea Victoriei. În niciunul din aceste două locuri n-o putea aborda, deşi era convins că ea ştia mult mai multe lucruri decât îi spusese la primele întâlniri.

Era o zi călduroasă de vară, fără nori, fără vânt. Înainte de Tâncăbeşti, în apropierea Antenei Bucureşti I, o maşină de Prahova îi semnaliză lung şi se opri la marginea şoselei. Fără să se gândească prea mult, Neagu traversă linia dublă neîntreruptă, se opri în spatele maşinii şi aşteptă ca proprietarul Daciei 1310 să se apropie de el.

— Ce s-a întâmplat? îl întrebă Neagu, deşi bănuia răspunsul: „o maşină cu numărul cutare, de culoare cutare mi-a tăiat calea şi numai o minune m-a salvat ca acum să nu fiu la spital”.

Şoferul însă avea altceva de comunicat:

— La podul Ciolpani o maşină cu mai multe antene s-a răsturnat în Ialomiţa. Am văzut cu ochii mei că maşina a fost împinsă de la spate de un individ înalt. Până am oprit să văd ce se întâmplă, individul a fost recuperat de o altă maşină, tot cu mai multe antene, şi la fel, ca şi dumneavoastră a tăiat linia neîntreruptă şi a dispărut

În directa Bucureştiului.

— Ai reţinut cumva numărul maşinii?

— Nu. E sigur însă că începea cu 2 B.

Neagu notă numărul maşinii de Prahova şi cu un viraj brusc porni spre podul Ciolpani. Soarele în cădere se reflecta pe parbriz, încât fu nevoit să lase parasolarul. Ce interes a avut individul să împingă maşina în vad? Apăsă pe accelerator şi ca să aibă drum deschis, puse în funcţiune sirena maşinii.

La pod ieşi de pe şosea şi chiar înainte de a fi coborât din maşină descoperi urmele unor pneuri. Şoferul care îl avertizase i-a spus adevărul: o Dacia neagră cu mai multe antene cu număr de înmatriculare a securităţii, 2 B era căzută în vadul adânc de vreo şase metri adâncime. Ca prin minune, maşina rămase pe cele patru roţi, cu primele două spălate de apele râului. Cu precauţie, Neagu coborî în râpă şi trebui să intre în apă să vadă mai bine o mână însângerată ieşită prin parbrizul spart Deschise cu greutate portiera şi încercă să ridice cadavrul căzut peste bord. Cel din maşină nu părea să aibă mai mult de treizeci de ani: avea fruntea zdrobită, dar, sigur, nu asta îi cauzase moartea. Probabil a avut hemoragii interne, îşi spuse Neagu după ce rezemă cadavrul de spătarul scaunului. În clipa aceea descoperi pata de sânge de pe sacou. Cercetând-o mai atent, văzu şi o gaură provocată de un glonte. Era clar: individul fusese împuşcat şi după aceea s-a rostogolit maşina în şanţ, ca să pară un accident. Profesionist, îi cerceta buzunarele interioare, îi luă actele şi le vârî în buzunarul vestonului. La timp. În clipa aceea coborâră zgomotoşi patru ostaşi de la securitate şi un căpitan rotofei. Acesta, ajuns în apropierea maşinii, îl apucă pe Neagu de braţ:

— Ce cauţi aici?

Imediat însă îşi dădu seama că omul purta uniforma miliţiei şi deveni mai puţin agresiv:

— Ce cauţi aici, tovarăşe locotenent?

— Cum ce caut? se revoltă Neagu. Sunt în exerciţiul funcţiunii.

— Am ordin să îndepărtez orice persoană de la locul accidentului, îl întrerupse căpitanul. Maşina e a noastră, a securităţii, şi cercetările le vom face noi. Aţi găsit ceva?

— Ce să fi găsit? Abia am coborât

— Vă rog să plecaţi!

Neagu urcă malul abrupt, se aşeză în maşină şi porni spre Bucureşti. După câţiva kilometri se opri, să cerceteze actele cadavrului. După fotografia de pe paşaportul diplomatic îl recunoscu pe fostul baschetbalist Verifică şi vizele de ieşire şi de intrare în ţară. Ultima oară a fost în Elveţia. Trei zile. Cam atât cât stătea şi Gavrilescu.

DUPĂ CE ÎI TELEFONASE Vulturul, Ghiaţă încercă să vorbească cu Cabinetul 2, dar şeful de cabinet îl anunţă că tovarăşa este foarte ocupată şi a interzis să i se facă legătura telefonică până la ora şapte. Îşi consultă ceasul şi se supără că mai trebuie să stea încă două ore în birou. Pentru prima oară îi păru rău că nu era fumător. Tocmai se întrebă cu ce să-şi omoare timpul, când sună telefonul de interior. Îşi aminti că nu mai avea şef de cabinet şi ridică receptorul.

— Da, Ghia (à la telefon. Prezintă-te întâi. A, tu eşti Simion de la dispecerat? Cine a sunat? Caraman? Nu se poate! De unde?

— De la aeroport.

— Când?

— Acum o oră.

— Sigur el? Zici că i-ai recunoscut vocea?... Şi ce voia? Trimiteţi-i un echipaj şi aduceţi-l aici. Nu la mine în birou, ci jos, undeva într-o celulă. Ce spui? Că putea lua un taxi şi să fie în drum spre casă? Da, ai dreptate. Te duci chiar tu! Iei două echipaje şi-l întâmpini în faţa casei.

După ce puse receptorul în furcă, îşi dădu seama că era ud de transpiraţie. Când îşi aminti că ar fi putut să

raporteze tovarăşei moartea lui Caraman îi transpirară şi palmele. Ce dracu' a făcut Vulturul?

Luă telefonul scurt şi-i formă numărul.

— Ce-ai lacul, mă? Ce dracu' ai făcut! Acum o oră a sunat Caraman la dispecerat. Cum de unde? De la aeroport. Era supărat că nu i-am trimis maşina să-l ia. Cred că o să ne supărăm!

CARAMAN HOTĂRÎ să mai amâne cu o zi plecarea la Mamaia, chiar dacă Olga ar fi protestat, ca să aibă timp să discute cu Ghiaţă despre felul cum muncesc cei de la dispecerat. Despre misiunea lui în Elveţia, Ghiaţă i-a interzis să facă rapoarte în scris, îl interesa doar faptul dacă misiunea a fost îndeplinită sau nu. Caraman ştia precis că pe Ghiaţă îl rodea curiozitatea, ce anume a avut de făcut, dar a avut totdeauna suficientă forţă să nu-i pună întrebări. Îl întrebase însă cum a fost vremea, dacă s-a simţit bine, dacă i-a mai rămas timp şi pentru distracţii. Spera ca din răspunsurile primite să afle câte ceva despre misiune. Caraman, însă, primise ordin chiar de la el să nu divulge nimic şi se conformă, crezând că Ghiaţă abia aştepta o aluzie la misiunea lui ca să-l sancţioneze. Ar fi fost curios să afle când va pleca din nou în Elveţia, dar despre asta nu putea vorbi cu el. Suspicios cum era, Ghiaţă ar fi putut intra la bănuieli că doreşte să plece acolo şi ar fi dat misiunea altcuiva. Desigur, noua lui plecare depindea mult şi de ce-i va raporta „codiţa". Era însă convins că despre pliant nu va sufla niciun cuvânt: ar fi fost ca un certificat de descalificare. Singura care va bombăni va fi Olga pentru pierderea încă a unei zile de concediu. Era convins că zilele pe care le va petrece la mare vor fi foarte dezagreabile: noaptea se va gândi la Veronica, iar ziua, dacă va vedea pe plajă o femeie cu picioare lungi, la stewardesă.

Taxiul coti pe strada Odobescu şi brusc, Caraman puse mâna ce braţul şoferului:

— Opreşte!

— Aici e abia 9.

— N-are nicio importanţă! Dă înapoi şi coteşte pe strada din dreapta. Mai repede, ce dracu'!

În timp ce şoferul executa manevra, Caraman privi prin parbriz cele două maşini negre cu mai multe antene, care staţionau în faţa casei lui. În jurul lor se agitau câteva persoane, dar din cauza distanţei nu recunoscu pe niciunul dintre ei. Era clar scopul prezenţei lor acolo: voiau să-l ridice. Nu pricepu însă procedeul: ar fi putut să vină la aeroport şi să-l aresteze acolo. Sau decizia s-a luat după ce au vorbit cu „codiţa". Să-l fi supărat chiar atât de mult scrisorica de pe pliant?

După ce cotiră pe strada lăturalnică, Caraman porunci şoferului să oprească, îi plăti cursa şi se refugie repede într-un gang şi privi îndepărtarea taxiului. În clipa aceea realiză că uitase fulgarinul în maşină. N-avu însă timp să se gândească prea mult la fulgarin, pentru că dinspre colţul străzii se auzi un huruit de motor suprasolicitat şi apăru una din maşinile care staţionase în faţa casei lui. Abia avu timp să se retragă sub poartă. Probabil, au văzut manevrele taxiului şi acum au pornit în urmărirea lui. Îşi consultă ceasul: era cinci şi douăzeci de minute.

Fără îndoială, taxiul va fi în curând ajuns, urmăritorii îşi vor da seama că părăsise maşina şi vor porni în căutarea lui. Trebuia să se îndepărteze cât mai mult de casă. Traversă gangul, ajunse într-o curte desfundată de betoniere şi dispăru în pădurea de cofraje a şantierului. Cunoştea suficient de bine locurile: ori de câte ori se întorcea mai devreme de la serviciu, traversa şantierul, să vadă dacă au mai crescut blocurile. În faţa unei fundaţii, Caraman descoperi o basculantă din care se descărcau colaci de fler beton. Se apropie de ea, văzu cheia de contact în priză şi, fără să se gândească prea mult, urcă la

volan şi porni în viteză după ce acţionă bascula. Cei doi muncitori şi colaci de fier beton se risipiră pe şoseaua desfundată, auzi ţipete în spatele lui şi coti pe prima stradă circulată. Dar de ce veniseră echipajele să-l întâmpine? Să fi aflat că depusese ultimul cont pe o altă parolă? N-aveau de unde să afle, numai dacă cineva pentru care făcuse depunerile, n-a fost să verifice conturile. La bancă nu conta decât numărul de control şi parola. Să fi cunoscut şi urmăritorul lui parola şi a făcut el verificările? Această variantă era neverosimilă: nu puteau cunoaşte atât de mulţi oameni parola. Era convins că nici măcar Ghiaţă n-o cunoştea. Tot din cauza asta a trebuit să moară şi academicianul, care a deschis pârtia depunerilor. Altul trebuia să fie motivul pentru care îl urmăreau. Coti din nou pe o stradă lăturalnică şi opri motorul. Spre norocul lui, găsi în torpedou actele şoferului şi, alături, pe bancă o geacă din piele, uzată. După ce-şi goli buzunarele hainei, o schimbă cu geaca şoferului. Verificând lucrurile scoase din buzunar, dădu şi peste numărul de telefon al stewardesei. Îl memoră apoi îl rupse în bucăţi mici şi le risipi pe stradă. În primul rând trebuia să afle cum se numeşte: cercetă buletinul şoferului, acesta era tuns în cap şi se numea Ion Duma, cu domiciliul stabil în Focşani. Propriile acte, biletele de avion şi paşaportul le aruncă în gura unui canal. Ştia că de aceste acte nu va mai avea nevoie niciodată şi în orice caz, nu era bine să fie găsite asupra lui. Ştia de asemenea, că buletinul şoferului nu-i putea fi folositor, decât câteva zile până când vor găsi basculanta şi vor descoperi că furase actele şi geaca şoferului. Nu putea merge la niciun cunoscut şi zâmbi acestui gând: nici nu avea cunoscuţi unde s-ar fi putut adăposti şi, la colegi ar fi fost o prostie să încerce, l-ar fi predat primului miliţian. Poate ar fi fost mai bine dacă ar fi ascultat de Veronica şi ar fi plecat în Bolivia decât să fi luat avionul spre Bucureşti. Desigur, înainte de a fi plecat peste Ocean,

trebuia să-şi rezolve statutul încă în Europa, în Spania sau Portugalia. Acte, paşapoarte cu nume noi, dovadă că deţinea bani la o bancă cunoscută, costau mult, dar nu era imposibil de realizat. Şi Mocanu, care plecase într-o misiune în Argentina, îşi procurase acte false în Spania. El şi-a depus douăzeci de mii de dolari într-o bancă, să pară rentier, şi n-a mai dat niciun semn de viaţă. Ajuns la destinaţie şi-a scos banii din bancă şi s-a mutat undeva într-o altă ţară şi s-a angajat în meserie: era inginer constructor. Pentru Caraman, însă, Bolivia, Veronica nu mai erau decât nişte amintiri foarte îndepărtate. Acum important era să plece din Bucureşti. Cu trenul nu putea părăsi oraşul: în clipa când se afla că nu fusese arestat, gările intrau automat în alertă, se efectuau razii şi niciun vagon nu părăsea gara fără să fi fost legitimaţi toţi pasagerii. În caz de alertă, nu se putea folosi nici de vagoanele de marfă: triajele erau împânzite de agenţi care verificau fiecare om străin, fiecare suspect. Nici măcar colţul de stradă unde staţiona acum nu şi-l alesese bine: în aceste prime momente de urmărire trebuia să fie undeva într-o casă, ori pe străzi aglomerate, sau magazine universale. Luă un tramvai până în Piaţa Unirii, intră la Cocor şi colindă toate raioanele. Nu mai fusese de ani de zile într-un complex comercial: ultima oară chiar la inaugurarea acestui magazin, detaşat pentru paza preşedintelui ţării. Atunci i se păru magazinul foarte bine aprovizionat, chiar îi spusese Olgăi să treacă a doua zi pe acolo. Acum mărfurile i se păreau degradate, de proastă calitate. De altfel, chiar dacă ar fi vrut să cumpere ceva, nu avea bani decât câteva sute de lei şi nişte franci elveţieni, pe care, în orice caz, nu trebuiau găsiţi asupra lui. La secţia de jucării văzu câteva avioane de plastic şi-şi aduse aminte de stewardesă. Ce-ar fi să-i dea un telefon ei? îi era ciudă că n-o întrebase cum se numeşte: nu-i putea spune „sărut mâna, domnişoară picioare lungi”. De ce nu? Era

chiar mai amuzant să-i spună „domnişoară picioare lungi” decât Mari a sau Silvia „Ştiţi, eu sunt cel cu complimente de gradul doi”. „Şi ce doriţi?” La întrebarea asta n-ar fi ştiut ce să-i răspundă. Că e urmărit? Dar, în fond, de ce sunt urmărit? Să fi telefonat „codiţa” încă din Zürich? Nu, atunci aş fi fost aşteptat la aeroport. Probabil telefonul s-a dat după aterizarea avionului, poate chiar din cauza pliantului găsit în fulgarin. Să se fi considerat umilit şi s-a răzbunat? în magazin nu mai putea sta decât câteva ore, până la închidere. Şi ce va face după aceea? Nu-şi putea petrece noaptea într-un parc, l-ar fi legitimat primul miliţian. Singura soluţie era totuşi stewardesa. Dacă ar reuşi s-o lămurească să-l adăpostească măcar o noapte… Şi nu se putea ca a doua zi, având douăsprezece ore la dispoziţie, să nu găsească o soluţie. Dar ce să-i spună? Că e urmărit? De ce să-şi rişte ea zborurile externe pentru un urmărit? Dar dacă numărul de telefon primit de la ea e un număr aiurea, inventat, ca cel primit de la Veronica? Şi dacă va fi scârboasă la telefon? „Dar ce-ţi imaginezi dumneata, pentru că am fost politicoasă la bord, să mă suni acasă? Sau credeţi că, după cum arăt, nu pot face cunoştinţă cu un bărbat decât la zece mii de metri înălţime?” Dar dacă va hotărî s-o sune, trebuie s-o facă înainte de a se întuneca, să nu pară că o caută pentru cine ştie ce. Ieşi din magazin şi încercă vreo zece telefoane publice, până găsi unul care funcţiona.

Telefonul sună de câteva ori până ce la capătul celălalt al firului cineva ridică receptorul. Caraman îi recunoscu vocea şi răsuflă uşurat.

— Alo, sărut mâinile. Am vrut să verific dacă numărul de telefon pe care mi l-aţi strecurat în buzunar există într-adevăr.

— Dar cine e la telefon?

Normal ar fi fost să mă recunoască după ce i-am spus că mi-a strecurat numărul de telefon în buzunar. Sau te

pomeneşti că a dat telefonul la mai mulţi pasageri.

— Nu ştiu dacă numele meu vă va spune ceva. Sunt individul cu complimente de gradul doi.

Ea începu să râdă:

— Am fost convinsă că o să mă sunaţi.

— Chiar convinsă?

— Da. Noi, femeile, presimţim asta totdeauna. Adevărul e că m-am aşteptat să mă sunaţi peste vreo două sau trei zile.

— De ce atât de târziu?

— Credeam că un om întors din străinătate întâi îşi face obligaţiile acasă.

— Încă n-am ajuns acasă şi apoi mi-ar fi fost greu să aştept două sau trei zile. Neştiind cum vă cheamă, mi-ar fi fost greu să mă gândesc la cineva despre care nu ştiu decât că are picioare lungi.

Stewardesa râse din nou:

— Picioare lungi e totuşi ceva mai concret decât un nume oarecare.

— Aveţi dreptate.

— Şi pentru asta m-aţi sunat, să-mi aflaţi numele?

— Nu. Aş vrea neapărat să vă văd. Pentru câteva clipe.

Stewardesa răspunse cu întârziere:

— Dar *numai* pentru câteva clipe. Rostise cuvintele rar, să fie bine înţeleasă. Eu tocmai ies în oraş. Vă convine peste douăzeci de minute în faţa hotelului Lido?

— Da, îi răspunse resemnat Caraman. Peste douăzeci de minute voi fi acolo.

În drum spre locul întâlnirii, Caraman se întrebă ce să-i spună. Adevărul? Că e urmărit, că ar vrea să se adăpostească câteva zile la ea? Ea nu l-ar crede: ar fi convinsă că născocise toată povestea cu urmărirea ca să se culce cu ea. La un moment dat, chiar îi păru rău că o sunase şi mai ales că a acceptat să se întâlnească cu ea pe

stradă.

Stewardesa apăru exact la ora fixată, înaltă, elegantă, cu un taior de stofa subţire, cu fusta mult deasupra genunchilor. Ea abia îl recunoscu pe Caraman în geaca de piele uzată.

— Din discuţiile la telefon am înţeles că n-aţi fost acasă, dar văd că totuşi v-aţi schimbat.

— Geaca pe care o vedeţi pe mine am furat-o dintr-o basculantă.

Îi povesti în câteva cuvinte cursa cu taxiul, despre maşinile securităţii din faţa casei, despre furtul basculantei.

— În orice caz, aveţi o fantezie mai bogată decât mi-aş fi imaginat. Am crezut că o să-mi spuneţi că aţi pierdut cheile apartamentului sau ceva asemănător. Brusc, deveni serioasă. Vă cred. De aceea am plecat de acasă, pentru că am fost chemată la securitate să spun tot ce ştiu despre călătorii din cursa Zürich-Bucureşti. Coborî vocea. De ce sunteţi urmărit?

— Nu ştiu. Mai bine spus încă nu ştiu.

Stewardesa se scotoci în poşetă şi scoase o cheie:

— Asta e cheia apartamentului meu. Îi dădu adresa şi toate indicaţiile necesare. Peste o oră cred că voi fi acasă. Nici colega mea n-a stat mai mult de o oră. Cred că nu e bine să fim văzuţi împreună.

Legănându-se, se pierdu printre trecători.

Uluit, Caraman vârî cheia în buzunar. În orice caz, a fost o doamnă. Auzind că sunt urmărit ar fi putut să-mi întoarcă spatele. Îşi aduse aminte de cuvintele Veronicăi: „Nu ţi s-a întâmplat niciodată ca mergând pe stradă, unul dintre trecători să ţi se pară simpatic sau invers”. Poate fără motiv am fost simpatic stewardesei că nu m-am holbat la ea, că n-am încercat să-i fac curte. Nici n-aş fi putut să-i fac curte, gândindu-mă la Veronica.

ERA ÎNCĂ LUMINĂ când instructorul Gavrilă se

întoarse la sediul de la Băneasa. Fusese la bufetul din comună şi băuse o jumătate de litru de coniac Segarcea cu trei stele şi era prost dispus. Totdeauna după misiuni „importante” era prost dispus. Nu avea remuşcări, poate nici nu ştia ce erau remuşcările, dar era prost dispus, pus pe harţă. Plecase din cazarmă să se întâlnească cu prietena lui, care locuia în cartierul Pajura, aproape de Casa Scânteii, o contabilă la fabrica de bere, văduvă, grasă, care terminase Academia de Ştiinţe Economice şi care spera să se mărite cu el. Gavrilă îi spusese clar că nu se va însura niciodată, dar ea spera să-l lămurească totuşi. Se vedeau rar, o dată sau de două ori pe lună, făceau dragoste imediat ce el intra în casă, discutau puţin, şi, uneori Gavrilă îi lăsa sume importante pe noptieră.

— Nu pentru bani fac dragoste cu tine, Gavrilă! îi reproşa ea, şi Gavrilă răspunse râzând:

— Nu pentru aceea ţi-i dau, ci pentru că simt nevoia să dau.

— Cum adică simţi nevoia să dai?

— Nu ştiu cum să-ţi explic acest sentiment. Uneori, fără motiv, stau în dormitor şi-mi vine să plâng. La început mă înfuriam, spuneam că sunt o zdreanţă, că n-am suficientă putere să mă abţin. Pe urmă, cu timpul, m-am împăcat cu gândul că sunt o zdreanţă pentru că lacrimile mă linişteau. De curiozitate m-am dus odată la biserică şi am suportat o întreagă slujbă. Nu mi-a plăcut nici preotul, nici predica şi totuşi după un timp am simţit din nou nevoia să mă duc la biserică. A doua oară am avut noroc că am nimerit când nu era nimeni acolo în afară de o bătrână care supraveghea lumânările. Era o linişte ciudată, îmi auzeam respiraţia şi am privit o lumânare până s-a stins. Când am ieşit am simţit aceeaşi uşurare de parcă aş fi plâns.

— De ce nu dai bani la săraci, la cerşetori?

— Pentru că nu merită! Aflându-mă odată la

restaurantul Aro din Braşov, m-am dus la subsol, la toaletă. La plecare am observat lângă uşa o bătrână ridată, obosită care semăna cu bătrâna care supraveghease lumânările din biserică. O clipă m-am gândit că ar putea să fie mama mea. I-am dat un teanc de bani, cred că vreo cinci mii de lei. Bătrâna a refuzat, mi-a spus că sunt beat, că nu ştiu ce fac şi mâine familia mea n-o să aibă ce să mănânce. I-am aruncat banii în poală şi am plecat. Ce crezi că a făcut nebuna? A venit după mine în restaurant fluturând bancnotele şi mi-a pus banii pe masă. Tot localul se uita la mine. Ce or fi crezut oamenii? Că i-am oferit bani, să mă culc cu ea? în clipa aceea aş fi fost în stare s-o strâng de gât. Cei care nu pot primi, sunt la fel de răi ca cei care nu dau. De aceea îţi dau, înţelegi? Iartă-mă că ţi-am spus atât de multe prostii.

Şi în seara aceea, după ce a plecat de la ea, i-a venit să plângă, dar nu de slăbiciune ci de ciuda.

Când plecase din cazarmă o sunase, dar ea nu era acasă şi atunci s-a abătut la bufet. Santinela de la poartă îl salută respectuos, pe urmă îi spuse că tovarăşul comandant îl căuta de peste două ore şi e supărat foc.

— A spus că nu pleacă din sediu până nu dă de dumneavoastră.

— Dar ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu, tovarăşe instructor, dar a reţinut toate biletele de voie şi a ordonat alarmă.

Gavrilă intră în biroul comandantului zâmbind. Acesta aruncă călimara spre el. Faţă de animal abia reuşi să se ferească.

— Ce ai făcut, nenorocitule? ţipă comandantul războinic.

— Am fost la bufet

— Te-am întrebat ce ai făcut la aeroport?

Zâmbetul îngheţat pe faţa lui Gavrilă aducea cu o grimasă. Deveni bănuitor şi ochii îi prinseră nişte licăriri

galbene.

— Vă raportez, tovarăşe comandant…

— Îmi raportezi cu amănunte: e vorba de viaţa unui om.

— E vorba de moartea unui om, tovarăşe comandant! Când am intrat aici m-aţi întrebat „ce ai făcut nenorocitule?” şi eu vă răspund: Mi-am îndeplinit misiunea primită de la dumneavoastră.

— Hai, spune.

— Conform instrucţiunilor, l-am întâmpinat în sala de aşteptare a aeroportului. Pe baza indicaţiilor şi datelor din dosar, l-am recunoscut uşor: avea un fulgarin pe braţ, venea din Elveţia, şi din discuţii a reieşit că a dat o mulţime de telefoane şi şi-a petrecut ultima noapte la barul Colibri. L-am invitat în maşină şi am plecat cu el spre Ciolpani.

— Asta la ce om?

— La patru, patru şi câteva minute.

— Sigur?

— Sigur, tovarăşe comandant. Avionul a sosit cu câteva minute înainte de ora patru. N-au trecut nici cinci minute de la aterizare şi omul a şi apărut în sala de aşteptare, când ceilalţi călători se îmbulzeau încă la ghişeul de la controlul paşapoartelor.

— Atunci cum se face că la patru şi douăzeci a dat telefon de la aeroport?

— E imposibil.

— E imposibil, Gavrilă! A vorbit cu dispecerul garajului de la Departament, care i-a recunoscut vocea. Cerea să i se trimită o maşină la aeroport.

Gavrilă îşi permise să zâmbească:

— Şi i-au trimis?

— Bineînţeles. Dar el nu mai era acolo.

— Am bănuit.

— Bănuieşti prost! Luase un taxi şi a ajuns în

apropierea casei, dar a văzut maşinile securităţii şi a sărit din taxi.

— Şi de unde ştiau că e el dacă nu l-a văzut nimeni?

— I-au găsit fulgarinul în taxiul din care a sărit. Ai spus că omul pe care l-ai luat de la aeroport avea un fulgarin pe braţ.

— Da. A apărut cu fulgarinul pe braţ, pe urmă a cotrobăit prin buzunare şi l-a abandonat pe spătarul unui fotoliu din sala de aşteptare.

— Află, Gavrilă că ai omorât pe altcineva. Şi-ţi spun eu pe cine: pe cel care l-a însoţit ca o umbră în Elveţia. Asta, crezând că are ceva în buzunare, i-a furat fulgarinul încă în avion şi din cauza asta l-ai confundat…

Pentru o clipă, Gavrilă rămase pe gânduri.

— La început şi eu am avut o bănuială, dar discutând cu el toate datele s-au potrivit…

— S-au potrivit pentru că el raporta zilnic ce făcea omul pe care trebuia să-l aştepţi la aeroport. O să înfunzi puşcăria!

— Eu am executat ordinele dumneavoastră. Daţi-mi adresa individului şi-mi răscumpăr greşeala.

APARTAMENTUL stewardesei era la etajul doi al unei vile năpădită de viţă sălbatică şi ajunse la el urcând o scară îngustă de lemn neluminată. Deschise uşa şi intră direct, fără antreu, într-o încăpere imensă în formă de L, cu mobile masive, grele, obosite. Tot parchetul era acoperit de covoare persane de culoare închisă, la fel ca şi tape lui vechi, înnegrit de timp. Stewardesa, probabil moştenise apartamentul de la părinţi, îşi imagină Caraman; mobilele, perdelele nu oglindeau personalitatea ci, deşi îşi lăsase amprenta peste tot: rochiile aruncate pe spătarele scaunelor, ciorapii lăsaţi în faţa fotoliilor şi rufăria intimă întinsă pe calorifere.

În dormitor, patul era desfăcut, probabil de mai multe zile: un colţ de plapumă se scurse pe parchet, peste nişte

papuci de mătase cu pompoane mari, albe. Rezemată de oglinda toaletei, Caraman descoperi o fotografie de a ei goală, puţin obscenă, făcută de un fotograf amator chiar în dormitor, privindu-se în oglindă, să fie văzută şi din spate, şi din faţă. Obosit, Caraman se întoarse în camera de zi şi se aşează într-un fotoliu. De sub cristalul de pe masa din faţa lui îi zâmbi un locotenent de miliţie, căruia cineva îi desenase cu un dermatograf nişte mustăţi răsucite în sus. Caraman avu senzaţia că ofiţerul de miliţie se uită numai la el. Neliniştit, Caraman se ridică din fotoliu, se duse la fereastră şi privi în stradă. O creangă uriaşă de platan îi obtura vizibilitatea: strada era îngustă, cu iarbă crescută printre pietrele cubice ale caldarâmului. Gândindu-se la stewardesă, se întrebă dacă nu-i oferise prea uşor cheia apartamentului? îl deranjă şi portretul miliţianului de sub cristalul de pe masă. Ce relaţii o fi având ea cu miliţienii? Cum ce? Stewardesele erau instruite să anunţe organele de stat de orice li s-ar părea suspect în timpul unui zbor, de ceea ce vorbesc străinii şi mai ales pasagerii români. Ce nu face o nenorocită de stewardesă să nu-şi piardă dreptul la cursele externe?... Cu bănuială în suflet, Caraman ieşi din apartament, încuie uşa şi coborî în stradă.

ÎN SUFRAGERIA LUI Caraman, nevastă-sa, Olga, cu ochii roşii de plâns, stătea pe un scaun cu mâinile sprijinite pe masă. În faţa ei în picioare, colonelul Ghiaţă tocmai îşi ştergea transpiraţia de pe frunte. Şi el părea fără vlagă, obosit, numai ochii, micşoraţi de lentilele ochelarilor, erau vii, iscoditori. În spatele lui, rezemaţi de perete, mai erau doi bărbaţi care îşi trădau profesia şi după faţă şi după îmbrăcăminte.

— Vă întreb din nou, doamnă, continuă Ghiaţă ancheta, după ce vârî batista în buzunar. Soţul dumneavoastră a cotit de pe strada Odobescu spre dreapta şi a părăsit taxiul. Unde putea să se ducă?

— Nu ştiu.

— Poate are nişte rude prin apropiere?

— N-are rude în toată ţara, doar îi cunoaşteţi dosarul. A fost orfan şi a crescut la Şcoala aceea specială a securităţii de la Câmpina.

— Prieteni?

— Ştiţi foarte bine ca prima regulă a şcolii a fost să nu lege prietenii, să nu aibă încredere în nimeni.

Toate aceste întrebări le mai pusese de două sau trei ori, dar ştia din experienţă că, uneori, la aceleaşi întrebări acuzaţii puteau da mai multe răspunsuri: cei anchetaţi oboseau, se enervau şi din cauza asta se contraziceau. Desigur, ancheta de aici era preliminară şi fără prea mare importanţă. Pe Caraman îl verificase de zeci de ori. Ştia că nu are prieteni, că nu întreţine relaţii cu nimeni. Odată a trimis doi oameni să vadă cum îşi petrece Caraman vacanţa la mare. Din rapoarte a reieşit clar că nu s-a întâlnit cu niciun cunoscut, că n-a stat de vorbă decât cu femeile care îi făceau curăţenie în camere şi cu chelnerii care îl serveau la masă. Nu l-a invidiat niciodată pentru viaţa lui retrasă, obscură. Adevărul era că nici el nu avea o viaţă socială normală, locuia singur, nu avea relaţii decât de serviciu, dar oricum, coordonând un departament avea satisfacţia puterii.

Cu două ore înainte l-au adus în apartament pe şoferul taxiului din care sărise Caraman. Era un om în vârstă cu o vânătaie sub ochiul stâng, probabil urma unei discuţii purtate cu unul care l-a arestat. Era speriat, clipea mărunt şi-şi sugea dinţii.

— N-am să mai fac niciodată, spuse şoferul când îmbrâncit ajunse în faţa lui Ghiaţă.

— Ce n-ai să mai faci? îl întrebă curios colonelul.

Era convins că şoferul îi va indica o pistă.

— N-am să mai merg niciodată cu contorul mor L

— Cum adică, mort?

— Adică fără să taxeze.

— Duceţi-l, se adresă oamenilor care l-au adus, să facă nişte declaraţii scrise, apoi se întoarse spre şofer: mă interesează tot ce e în legătură cu clientul pe care l-ai transportat de la Otopeni.

După ce şoferul părăsi încăperea, se apropie de nevasta lui Caraman şi continuă ancheta:

— Şi totuşi soţul dumneavoastră s-a dus undeva. De altfel chiar dacă venea acasă, urma să plece. Văd, arătă spre nişte geamantane înţesate cu lucruri, avea bagajele pregătite.

— Urma să plecăm în concediu la Mamaia. Aveam şi biletele cumpărate.

— Poate a plecat să joace table cu cineva.

— Nu-i plăcea să joace table.

— Şah?

— Şah nu juca decât cu fiul său.

Ghiaţă hotărî să repete întrebările de la început. Oricum nu avea nimic mai bun de făcut, dar în clipa aceea sună telefonul. Colonelul

Îi făcu semn să nu ridice receptorul. Îşi dădu seama că era un moment hotărâtor în arestarea lui Caraman. Spuse pe un ton oficial:

— Dacă e el, rugaţi-l să vină acasă. Cu altcineva să conversaţi normal.

Emoţionată, Olga ridică receptorul:

— Alo?... Da, casa Caraman. Nu, domnule. Soţul meu nu este acasă.

— Întrebaţi-l cine e? îi şopti colonelul şi se apropie de ea să audă convorbirea.

— Dar cine îl caută? întrebă Olga cu vocea frântă.

Cel de la capătul firului turui ceva, apoi, brusc, întrerupse conversaţia.

— Ce a spus? Cine e? întrebă Ghiaţă derutat, nu înţelesese nimic din convorbire.

— A spus că e un prieten.

— Vedeţi că are prieteni! o acuză Ghiaţă. Şi ce a mai spus?

— Că mint. Că a auzit când soţul meu mi-a şoptit ceva.

— Dar a vorbit mult, insistă Ghiaţă.

— Da, a spus că e prin apropiere şi o să treacă pe aici.

Colonelul se întoarse spre cei doi agenţi rezemaţi de perete.

— Luaţi maşinile din faţa casei şi cineva să rămână în casa scărilor, fără să fie văzut Executarea!

Cei doi părăsiră încăperea, iar Ghiaţă îşi veri îi că pistolul: trase piedica şi-l vâri la îndemână în buzunarul hainei. Neştiind ce să facă se aşeză la masă, în faţa Olgăi.

— Când a plecat luni v-a spus unde se duce?

— Niciodată nu mi-a vorbit de misiunile lui. Dar am bănuit că pleacă în străinătate.

— După ce aţi bănuit?

— Că şi-a luat fulgarinul.

— Şi unde bănuiaţi că pleacă?

— În orice caz, undeva prin apropiere. Mi-a spus să împachetez, că miercuri plecăm la Mamaia.

— Ce înseamnă „prin apropiere”?

— Ungaria, Bulgaria…

Brusc Olga îşi reveni: îşi şterse ochii cu pumnii, se retrase de lângă masă şi se rezemă de spătarul scaunului. Îl înfruntă pe Ghiaţă:

— Dar ce aveţi cu Mircea?

Ei în niciun caz nu-i putea spune adevărul. Dar care era adevărul? Dacă nu se făcea atâta zarvă, dacă nu veneau echipajele în faţa casei lui, Caraman ar fi venit acasă, mâine dimineaţă s-ar fi prezentat la serviciu să raporteze ce a făcut în Elveţia şi putea fi arestat fără gălăgie. Dar de ce trebuia să fie arestat? Pentru că a tras la acelaşi hotel? Asta nu putea fi motivul. Motivul era ca

făcuse cinci drumuri la Zürich. Niciunul dintre cei care au îndeplinit misiunea „Elveţia”, n-a efectuat mai mult de patru drumuri. Şi de ce? Pentru că aşa hotărî se cea care se minunează de uluitoarele combinaţii ale moleculelor? Ghiaţă era conştient că nici el nu era mai mult decât un simplu pion: da, dar în uluitoarele combinaţii ale jocului de şah un pion oricând avea şansa să devină regină.

Olga repetă întrebarea:

— Ce aveţi cu Mircea?

Gheaţa căută să se justifice:

— După câte am înţeles eu, a pierdut sau i s-a furat un document foarte important. Am vrea să cunoaştem împrejurările în care a dispărut documentul.

— Şi pentru atâta lucru de ce era nevoie de atâta agitaţie, de două echipaje înarmate? Băieţii care au ieşit din cameră nu păreau că se ocupă de documente.

Nu putu să continue, pentru că în clipa următoare peretele de sticlă care dădea spre terasă se sparse şi printre cioburi apăru un bărbat mascat la faţă cu un ciorap de damă. Purta uniforma de antrenament neagră, la fel cum avusese şi Mircea când se antrena la şcoala aceea specială de la Băneasa. Mascatul întoarse automatul spre cei doi:

— Nu mişcă nimeni! Mâinile sus şi îndepărtaţi-vă de la masă! La perete! Se adresă lui Ghiaţă, care se conformă întocmai: Tu eşti

Caraman?

— Eu tot pe el îl caut, se linişti Ghiaţă. Sunt colonelul Comei Ghiaţă de la Departament.

Mascatul lăsă ţeava automatului în jos:

— Mi s-a părut că vă cunosc de undeva, tovarăşe colonel.

TRECUSERĂ aproape două ore de când coborâse din apartament şi stewardesa continua să întârzie. Caraman deveni din ce în ce mai neliniştit: dacă a fost reţinută, dacă

n-a avut destulă prezenţă de spirit, dacă n-a rezistat la presiuni şi a spus mai mult decât ar fi trebuit, mai ales că a văzut-o de câteva ori colega ei de bord alături de un pasager care putea să semene cu descrierile făcute de cei de la securitate. La „Anchete” erau intelectuali rafinaţi, bine pregătiţi, pe care nu-i puteai duce cu un zâmbet, cu ochi dulci. Şi pentru un străin, cunoscut întâmplător, nu merita să rişte: cursele externe erau mai bine plătite, şi, după câte ştia el şi în valută. Şi cine era miliţianul din fotografia de sub cristal? Prea e mare fotografia ca să fie a unui prieten oarecare. Gândurile sumbre îl copleşiră: prea uşo-i i-a dat cheia apartamentului. Dar dacă era un aranjament, n-ar fi întârziat atâta, să-i dea răgaz să fugă.

În cele din urmă apăru un taxi, care opri chiar în faţa casei şi coborî stewardesa. O recunoscu după picioarele ei lungi. Era singură. Caraman răsuflă uşurat, şi după ce maşina se îndepărtă se apropie de ea.

— De ce n-ai urcat? întrebă ea mirată.

— Am urcat, dar am văzut poza unui miliţian şi m-am speriat.

— E soţul meu, zâmbi ea. I-aş fi aruncat poza demult, dar când sunt singură am senzaţia că mă păzeşte.

Porniră pe scările întunecate care duceau spre etaj.

În apartament stewardesa se simţi stânjenită:

— Vă rog să luaţi loc până îmi adun lucrurile. Culese ciorapii de pe covor, chiloţii de pe calorifer. Să nu intraţi în dormitor acolo e şi mai mare dezordine.

— Am fost, îi răspunse zâmbind Caraman. V-am admirat şi poza din oglinda toaletei.

— N-ar fi trebuit. Mi-a făcu i-o o colegă care ţinea foarte mult la mine. E urâţică, ciolănoasă, cu fundul mai jos. Natura nu e foarte darnică cu toată lumea, dar e o prietenă desăvârşită. Mă admiră. A insistat să mă fotografieze goală. După ce m-a aranjat în faţa oglinzii şi a declanşat aparatul mi-a spus: ţi-am făcut poza asta ca să

vezi peste zece, douăzeci de ani cum ai arătat. De aceea o ţin. Altminteri aş fi rupt-o de mult. Când vine un bărbat, ca dumneata, poate să creadă că e un afiş de reclamă pentru marfa pe care o găseşte în casă. Şi pentru că nu mai arăt ca în fotografie, poza a început să-mi placă. Prietena mea a avut ghinion în dragoste: a trecut prin patul tuturor piloţilor, dar asta e soarta tuturor stewardeselor: dactilografele prin ale directorilor sau şefilor de cabinet. Nici nu ştiu de ce v-am spus toate astea. Ba da. Era vorba de prietena mea care e nefericită în dragoste. Când are câte o decepţie vine şi doarme la mine.

Lui Caraman i se păru ciudat cât de vorbăreaţă a devenit stewardesa. O întrerupse:

— Ce v-a întrebat la securitate?

— Pe mine m-a anchetat un bărbat drăguţ, brunet, cu braţe foarte păroase. M-a aşezat lângă biroul lui să poată vedea cum stau picior peste picior. La început mi-a pus întrebări banale, de când lucrez la TAROM, dacă nu mi-e frică de aer? I-am spus că nu mi-e frică decât pe pământ. Pe urmă m-a întrebat de călători şi în special despre dumneavoastră.

— De unde ştiaţi că e vorba de mine?

— Vă spun imediat, tovarăşe maior.

Caraman tresări.

— De unde ştiţi că sunt maior?

— Mi-au arătat o fotografie de-a dumneavoastră în uniformă. Şi la grade mă pricep. Mi-a făcut plăcere că se interesau de dumneavoastră…

— Plăcere?

— Da. Pentru că am fost convinsă că m-aţi minţit.

— Cu ce să vă fi minţit?

— Că sunteţi urmărit. Desigur, mi-ar fi plăcut mult mai mult să mă sunaţi fără să fi fost urmărit. Dar acum asta e situaţia.

— Şi ce le-aţi spus concret?

— Concret nimic. Că aţi încercat să-mi faceţi curte, că aţi spus că am picioare frumoase, dar nu m-au crezut

— De ce nu v-au crezut?

— Spuneau că e vorba de altcineva. Omul de care se interesează ei e un tip moral, nu se leagă de femei, nu face cunoştinţă pe stradă şi nici în avion.

— Adică au o părere foarte proastă despre mine.

— Nu. Confruntau cele spuse de mine cu un dosar destul de voluminos. Şi acum ce vreţi să faceţi?

— Încă nu ştiu. În orice caz trebuie să părăsesc Bucureştiul. Îi căută privirile. Vă întreb din pură curiozitate. De ce mi-aţi vorbit atât de mult de prietena dumneavoastră?

— Să nu vă speriaţi.

— De ce să mă sperii?

— Dacă bate cineva la uşă. Dacă bate cineva la uşă, e ea. Înseamnă că a avut iar o decepţie şi vine să doarmă la mine.

Caraman era convins că a sunat-o chiar ea să vină să doarmă aici să nu fie nevoită să stea singură cu un bărbat străin. Vru să-i spună să fie liniştită, n-avea de ce să se teamă, el oricum va dormi într-un fotoliu din hol, că e foarte mulţumit că l-a găzduit, dar nu-i spuse nimic, să n-o jignească.

După cină stewardesa se retrase în dormitor. Caraman, ghemuit în fotoliul din faţa portretului miliţianului, încercă să-şi adune gândurile. Era convins că totul se declanşase din cauza celor câteva rânduri aşternute pe pliantul din avion. „Codiţa” s-a simţit lezată, a alertat Departamentul şi a început urmărirea.

Din dormitor se auzi vocea stewardesei:

— Nu vii?

Pe Caraman îl surprinse trecerea la persoana întâi. Intră în dormitor. Stewardesa era acoperită până la gât cu plapuma.

— M-ai chemat?

— Da. Trebuie să te culci. După câte am înţeles, mâine o să ai o zi grea.

Caraman îşi scoase cămaşa.

— Miliţianul n-a lăsat cumva o pijama?

— Nu.

— Şi atunci?

— O să te culci fără. Eu n-am purtat cămaşă de noapte decât până la opt ani. Pe ultima mi-a cusut-o mama şi era lungă până la pământ. Într-o noapte, m-am sculat din pat şi m-am împiedicat în poalele ei, am căzut, şi mi-am rupt buza de sus. Mult timp m-am temut că o să rămân desfigurată, şi de atunci dorm goală.

Caraman se vâri sub plapumă şi privi îngândurat tavanul. Când era acasă, de obicei se culca înaintea Olgăi. Ea se apropia de pat în vârful picioarelor, îşi închipuia o cruce, apoi, lăsându-şi capul spre pernă, adormea. Dacă o trezea, îi răspundea iritată: „Ce vrei, nu vezi că dorm?” O trezea din ce în ce mai rar. Dinspre stewardesă răzbătea un parfum dulceag, agresiv. Şi Veronica mirosea a parfum şi mai ales a băutură. Toate iniţierile porneau de la ea şi era categorică: „Spune că mă iubeşti!” „Ţi-am spus azi de patru ori”. „Nu e suficient ca să te cred”.

Stewardesa se întoarse spre el şi-i puse mâna pe piept:

— Sunt o mare ghinionistă.

— De ce?

— Te pierd înainte să te fi cunoscut. Acum nu te mai gândi la nimic decât la mine. Mâine oricum vei avea probleme suficiente. Sărută-mă.

DIMINEAŢA DEVREME, Caraman se alătură şuvoiului de muncitori care se îndreptau spre locurile de muncă şi nu se temu că ar putea fi recunoscut. Învăţase pe de rost, datele din buletinul şoferului şi ca să semene cât de cât cu el, trebuia să se tundă scurt Intră într-o frizerie

de cartier şi se aşează pe un scaun în faţa oglinzii. Cu barba de o zi, geaca i se potrivea mănuşă.

— Cu ce vă servim? îl întrebă o frizeriţă grasă, plictisită încă înainte de începerea serviciului.

— Cu o maşină de tuns electrică, îi răspunse Caraman şi o privi prin oglindă cum se leagănă în faţa sculelor de pe o poliţă.

— La spate şi la perciuni, spuse ea profesional.

— Nu, domnişoară. Peste tot.

Ea abia acum îl privi mai atent pe client şi cum acesta nu părea că ar mai vrea să spună ceva, ridică din umeri şi-l tunse chilug.

După ce îi perie geaca, frizeriţa îşi dădu cu părerea:

— Oamenii o să creadă că aţi ieşit de la închisoare.

— Nu mă interesează ce spun oamenii, îi răspunse Caraman. E important să nu fac păduchi.

Ieşi şi nu mai văzu cum frizeriţa grasă cercetă zimţii maşinii de tuns.

Cu paşi hotărâţi, ca un om cu treburi, Caraman se duse în strada lăturalnică unde abandonase basculanta. Nu mai era acolo. Înseamnă că de acum în colo va fi căutat pe numele de împrumut. Pe stradă trecu în viteză o maşină a miliţiei. Caraman intră repede într-un mic magazin de uz casnic, sărăcăcios, prost aprovizionat. Un timp cercetă farfuriile, paharele şi bibelourile din material plastic înşirate pe poliţe, apoi se adresă unei vânzătoare aproape de vârsta pensionării:

— Tacâmuri aveţi?

— Avem, dar nu le ţinem la vedere, pentru că se umplu de praf. Ce doriţi?

— O furculiţă.

— Una singură? întrebă mirată vânzătoarea.

— Dacă sunt singur ce să fac cu două?

ÎN FAŢA NOULUI ŞEF DE CABINET, un maior cu părul roşcat şi cu multe aluniţe pe faţă, speriat de noua lui

funcţie, colonelul Ghiaţă îşi dădu importanţă: măsură încăperea cu paşii, prefăcându-se îngândurat de povara sarcinii pe care o avea, să strângă cât mai strâns laţul în jurul fugarului. Şeful de cabinet era convins că superiorul lui n-a observat când a intrat în birou.

— M-aţi sunat, tovarăşe colonel.

— Ştiu. Eu am apăsat pe buton. Cum te cheamă?

— M-am mai prezentat şi azi dimineaţă.

— Te-am întrebat cum te cheamă?

— Maior, Mihai Stanciu, să trăiţi.

— În acest birou nu trebuie să fii oficial. Am să-ţi spun pe numele de familie. Unde ai lucrat până acum?

— La aprovizionare.

— Înseamnă că eşti un funcţionar bun.

— La detaşare mi s-a dat calificativul „foarte bun”.

— Bravo! Aici însă e o direcţie politică. Ştii care este evenimentul cel mai important în clipa de faţă?

— Desigur. Pregătirea celui de al XIV-lea Congres.

— Aşa este. Ai prieteni?

— Am.

— Colegi din Departament?

— Nu numai. Foşti colegi de şcoală de diferite meserii.

— Te deranjează că în clipa asta la „Pescăruş” sunt oameni care beau bere?

— Nu mă deranjează.

— Nici pe mine, Stanciule. Vreau să-ţi dictez. Ori de câte ori te sun, vii cu ustensile de scris.

Şeful se retrase pentru o clipă în cabinet şi reveni cu un carneţel şi un pix. Ghiaţă îşi drese vocea:

— Să fie supravegheate toate punctele de frontieră şi mai ales cele spre Ungaria şi Jugoslavia. Făcu semn şefului de cabinet să nu noteze. Deşi, cum îl cunosc eu pe Caraman, se apropie de harta României din spatele biroului, se va ascunde pe aici undeva, unde n-o să-l

căutăm niciodată. Arătă spre centrul Moldovei.

— Dar de ce e urmărit Caraman?

— Vezi, întrebări din astea se pun la direcţia de unde vii: aprovizionare. Direcţia aceea e o direcţie complexă: se pun întrebări, unde găsim morcovi, cât costă, cât e preţul transportului şi încă multe altele. Mai înainte ţi-am spus, noi suntem o direcţie politică. Şi direcţiile politice lucrează pe felii! Una descoperă că un om oarecare, să zicem Caraman, a făptuit ceva. Analizează cazul şi ne transmit nouă sarcina să-l prindem. Asta e o sarcină concretă. Pe noi nu ne interesează ce a făcut, ce n-a făcut, noi trebuie să-l prindem. Are pentru noi vreo importanţă de ce e urmărit?

— Aveţi dreptate, tovarăşe colonel. A doua oară n-am să mai pun întrebări.

— Atunci vei avea şansa să primeşti şi de la noi calificativul „foarte bine”.

CÂND LOCOTENENTUL NEAGU intră în biroul comandantului Miliţiei Capitalei, generalul Armand Uleşan îşi scoase ochelarii şi clipi mărunt:

— Te-au şi găsit?

Mirat, Neagu îşi ridică sprâncenele:

— Cine să mă fi găsit?

— Am dat ordin să fii adus la mine.

— Am venit din proprie iniţiativă, tovarăşe general. Mi-aţi spus că dacă văd ceva ieşit din comun între Băneasa şi Snagov să vin să vă raportez personal.

— Şi ai văzut ceva ieşit din comun?

— O maşină a securităţii răsturnată în Ialomiţa, la podul de la Ciolpani, acolo la malul acela abrupt.

— Ciolpani e dincolo de postul de radio.

— Da. Dar şi prin Ciolpani se poate ajunge la Snagov.

Fără să se controleze, generalul îşi puse ochelarii:

— Mda. Înseamnă că şi cei de la securitate au început să bea la volan.

— Cel de la volan n-a consumat alcool. Şi înainte ca maşina să fi fost răsturnată în Ialomiţa, a fost împuşcat.

— De unde ştii?

— Am fost primul la accident şi am cercetat cadavrul. Avea o gaură în haină sub braţul stâng.

— Poate şi-a ars haina cu ţigara.

— Dacă i se va extrage glontele se va constata că era de calibru 8, 30.

Uleşan se ridică de la birou şi începu să se plimbe în faţa locotenentului.

— Pentru asta te-am chemat, Neagule! Bănuiam că tu ai fost. Cei care au continuat cercetările n-au găsit asupra mortului niciun act. Le-ai luat tu?

— N-am luat nimic de la el, le-am cercetat numai.

— Am primit un telefon de la un om foarte dur. Mi-a spus că la locul accidentului a fost văzut un locotenent de miliţie. Eram convins că nu putea fi decât locotenentul Neagu. Dacă mai primesc un telefon în legătură cu tine, îmi retrag mâna protectoare. Răsuflă adânc, se calmă şi reveni la tonul lui familiar dintotdeauna. Tu mereu îţi bagi nasul unde nu-ţi fierbe oala. Cazul maşinii răsturnate va fi cercetat de un alt Departament. E şi normal. Era maşina lor. Şi-apoi, când ai toată cariera în faţă, n-are niciun rost să-ţi bagi cuie în cizme.

— Tovarăşe general…

— Nu-mi spune nimic. Şi vreau să-ţi dau un sfat: spre binele tău, uită că ai văzut maşina răsturnată în râu.

ÎNAINTE DE A FORMA numărul pe telefonul scurt, Ghiaţă îşi netezi firele de păr care îi mascau chelia.

— Ghiaţă la telefon… Bineînţeles că aştept… Sărut mâna, stimată tovarăşă. Da, eu sunt, Ghiaţă… Nu, omul acela a fost împuşcat din greşeală în locul lui Caraman. Da, era însurat. Nu, nu-i putem da familiei niciun ban. Fondurile de premiere s-au epuizat. Desigur, vom ţine un discurs patriotic. Da, chiar eu, stimată tovarăşă. Vreţi să

vă trimit textul? Ştiu că sunteţi foarte ocupată. Fiţi liniştită, va fi exact ce trebuie. Cineva deschise uşa biroului, Ghiaţă făcu semne disperate ca cel intrat să iasă din birou. Continuă cu întârziere: Nu vă faceţi griji, stimată tovarăşă, n-are cum să părăsească ţara. Toate frontierele sunt supravegheate. În două sau trei zile vă raportez. Sărut mâinile.

La capătul celălalt al firului se auzi un declic şi, transpirat Ghiaţă puse receptorul pe masă, apoi, furios, se duse la uşă, dar înainte de a o deschide îşi mai netezi o dată părul cu palma.

— Mă, Stanciule! Vorbesc cu Cabinetul 2, şi tu dai drumul la oameni? Cine a intrat aici?

— Tovarăşul Calotă, îi răspunse şeful de cabinet speriat. Dumnealui, arătă spre un bărbat scund, negricios, care supraveghează poşta. Spunea că-i o chestiune foarte importantă.

— Vino, se adresă Ghiaţă lui Calotă, şi acesta, cu paşi nesiguri, îl urmă în birou.

Colonelul se aşează în spatele biroului şi ridică ochii spre agent:

— A primit corespondenţă?

— Nu, tovarăşe colonel. Deşi era îmbrăcat în civil, îşi bătu uşor călcâiele. Permiteţi-mi să raportez. Caraman nu primea prin poştă decât ziarele şi notele de plată de la telefoane.

Colonelul se enervă:

— Şi pentru asta m-ai deranjat?

— Nu, tovarăşe colonel. Permiteţi-mi să raportez. Azi, pe adresa nevesti-sii a sosit un pachet.

— Un pachet? De la cine? De unde?

— Expeditorul nu şi-a trecut numele. După ştampila oficiului, pachetul a fost expediat de la poşta Vitan. Funcţionara de la mesagerii nu-şi aminteşte figura expeditorului.

— Şi pachetul?

— O să vă miraţi. Nu era în el decât o furculiţă.

— Nimic altceva?

— Nimic. Ambalajul, o hârtie simplă de împachetat. Am dus tot pachetul la laborator. Nimic suspect: nu cerneală simpatică, niciun alt semn care să dea ceva de bănuit.

— Amprente?

— Ale funcţionarei de la poştă şi ale mele.

— Şi furculiţa?

— E o furculiţă nouă din tinichea, aşa cum se găsesc în comerţul de stat.

Nedumerit, Ghiaţă îşi netezi firele de păr de pe chelie.

— Foarte ciudat.

— De aceea am venit să vă raportez. Reţinem pachetul?

— Nu. Poate e un semn convenit de mai înainte. Poate fi o invitaţie undeva, şi dacă furculiţa nu ajunge la destinatar, nu aflăm nimic. Trimiteţi-i înştiinţarea şi o să am grijă să fie urmărită pas cu pas…

OLGA AŞTERNU MASA în bucătărie şi-şi trimise băiatul să se spele pe mâini. Ion, nemulţumit, mormăi ceva, se duse totuşi în baie şi reveni arătându-şi mâinile:

— M-am spălat cu săpun.

— Aşa şi trebuie.

Ion se aşează şi privi cele două farfurii cu supă aburindă şi strâmbă din nas:

— Asta am mâncat şi la prânz.

— Şi n-a fost bună?

— Ba da, dar aş fi preferat salam. De când a plecat tata tu nu te-ai mai dus la magazinul acela unde se găsesc de toate.

— Am fost, dar mi-au luat legitimaţia. Mi-au spus că

tot oraşul e plin de mezeluri.

— Şi de ce nu te-ai dus în oraş?

— Am fost şi n-am găsit nimic. A, am uitat să-ţi spun. Scoase din sertarul mesei o furculiţă: Ştii ce-i asta?

— Ai început să vorbeşti ca tata. O furculiţa.

— Azi am primit-o prin poştă. Cine şi-a bătut joc de noi şi ne-a trimis o furculiţă?

Ion privi lung furculiţa, apoi faţa i se însenină:

— Eu ştiu cine! Tata! Nu ţii minte că în dimineaţa când a plecat am discutat despre furculiţă?

— Ai dreptate, răsuflă Olga uşurată şi-şi lăsă capul pe braţe. Un timp rămase nemişcată, apoi îşi ridică privirile: ne-a dat de veste că trăieşte.

Soneria de la uşă o sperie din nou. Aşteptă ca soneria să se repete, apoi, cu paşi mărunţi, se duse să deschidă atât cât permitea lanţul de siguranţă. În crăpătura uşii apăru un ofiţer de miliţie.

— Aici locuieşte Mircea Caraman?

— Da, dar soţul meu nu este acasă. Despre ce este vorba?

— Sunt de la circulaţie, doamnă. În permisul de conducere al soţului dumneavoastră nu e trecută grupa sanguină.

— Când se întoarce am să-i comunic.

Vru să închidă uşa, dar miliţianul vâri palma în deschizătură şi-i arătă fotografia lui Caraman. Coborî vocea:

— Aş vrea să discutăm despre el. Bănuiesc că aveţi microfoane în casă?

Olga dădu din cap în semn că da.

— O să găsesc eu o soluţie să ne întâlnim, apoi adăugă cu voce tare: Când se întoarce, să completeze permisul de conducere.

LA ÎNCEPUT ploaia păru trecătoare, pe urmă norii se învolburară şi stropii inundară parbrizul, încât

ştergătoarele chiar la viteza a doua nu reuşiră să limpezească vizibilitatea. Pentru o clipă Arcanu se gândi să tragă pe dreapta, să aştepte să se domolească ploaia, pe urmă, aducându-şi aminte de nevastă-sa bolnavă, apăsă pe accelerator. Trecuse de cel de al doilea pod al drumului spre Constanţa când descoperi la marginea şoselei un bărbat ud ciuciulete făcând semne disperate cu mâna. Puse frână, dar pe căldări mul ud cauciucurile alunecară şi-l depăşi pe autostopist cu vreo douăzeci de metri. Aşteptă ca acesta să-l ajungă din urmă şi să urce în cabină. Omul era într-adevăr ud până la piele, şi când descoperi că era tuns cu maşina îi păru rău că oprise, dar nu-l mai putea da jos, să nu se încaiere cumva.

— Îţi mulţumesc, îi spuse Caraman după ce acesta demară.

Şoferul era în vârstă şi era neras de câteva zile. Avea ochi atât de mici, încât părea că-i ţine întredeschişi.

— De obicei nu iau călători de ocazie, dar te-am văzut ud şi m-a apucat mila. Odată, unul ca tine, luat tot din milă, m-a ameninţat cu cuţitul şi mi-a luat banii şi ţigările.

Din cauza ploii, era atent la condus, nu se întoarse niciodată spre Caraman. Acesta îi răspunse cu întârziere:

— Da, sunt fel de fel de oameni.

Motorul dădu câteva rateuri, dar şoferul nu părea îngrijorat. Se întoarse spre Caraman după ce depăşi un microbuz tras pe dreapta.

— Unde te duci pe ploaia asta?

— Spre Constanţa.

— Spre, sau la Constanţa?

Întrebarea era ironică, dar Caraman îi răspunse tot domol, mulţumit că era sub acoperiş.

— Mi-ar plăcea să ajung până la mare.

— Şi de ce n-ai luat trenul?

— M plin sezon găseşti foarte greu bilete

— Nu pari unul care merge pe litoral la odihnă.

— Nu, îi dădu dreptate Caraman. Caut de lucru.

— Nu pari omul căruia îi place munca. La Bucureşti n-ai găsit?

— Am lucrat, dar n-am mai putut rămâne acolo.

Şoferul plescăi din buze.

— Cunosc povestea. Salariu mic… Poate şi o pensie alimentară…

— Cam aşa ceva, îi răspunse Caraman în doi peri.

— Poţi să-mi spui ce vrei. Nu mă interesează viaţa altora. Vorbesc să nu adorm. Sunt la volan de la cinci dimineaţa. Făcu o pauză, ascultă atent rateurile motorului, apoi adăugă: Şi unde ai lucrat?

— La construcţii.

— Dacă nu eşti chiulangiu, găseşti de lucru şi la Constanta. Eu tot pe un şantier lucrez. La Kogălniceanu. Se întoarse din nou spre Caraman. După tunsoare vii de la pârnaie.

— N-am ajuns până acolo.

— Şi atunci de ce eşti tuns?

— Am avut păduchi. Locuiam cu şase macaragii la un cămin de nefamilişti.

— Sper să nu-mi umpli maşina cu păduchi!

— Dacă ai fi fost atent la ceea ce ţi-am spus nu te-ai mai fi temut Am spus: am avut păduchi. M-am ras în cap şi am scăpat de ei.

Un timp nu-şi vorbiră: şoferul stătea aplecat asupra volanului să vadă caldarâmul lucios luminat de faruri.

— Ţi-e foame?

— Nu.

Adevărul era că nu mâncase de dimineaţă. După ce făcuse dragoste cu stewardesa, ea îşi lăsă capul pe umărul lui. „Păcat că eşti urmărit. Ne-am mai fi putut întâlni de câteva ori”. În clipa aceea se auzi soneria. Caraman vru să sară în picioare, dar ea îl reţinu. „E Dora. Numai ea sună de trei ori”. „Şi cine e Dor a?” „Colega care mi-a făcut

fotografia în faţa oglinzii. Înseamnă că iar s-a certat cu prietenul ei". „Vrei să deschizi?" „Bineînţeles. Nu te teme, e fată de comitet". Aprinse veioza de pe noptieră şi se duse goală să deschidă uşa. Era într-adevăr Dora. După voce părea plânsă. „Dacă nu eşti singură, plec". „Unde să pleci la ora asta? Sunt cu Silviu". „Silviu cine e?" „Cum cine? Pilotul de la Aviasan. Ţi-am vorbit de el". „Şi nu miroase a insecticide?" „Hai, dezbracă-te!" „Şi cum dormim?" „în trei. Lui Silviu îi place să doarmă cu mai multe femei"…

— Nu prea eşti vorbăreţ, îi spuse şoferul într-un târziu.

— Nu prea. Dar pune-mi întrebări, să nu adormi. Sau dacă ai terminat întrebările, vorbeşte-mi despre tine.

— Ce aş putea să povestesc despre mine? Ce e viaţa unui şofer? Nimic.

— Nu se poate să nu ţi se întâmple câte ceva. Baţi drumurile, te întâlneşti cu fel de fel de oameni.

— Ai dreptate. La toţi ni se întâmplă câte ceva. Acum e bolnavă muierea. Nu-şi găseşte locul în casă, se muta de pe un scaun pe altul şi plânge.

— Trebuie să aibă un motiv.

— Are. Am avut doi copii de douăzeci de ani.

— Amândoi de douăzeci?

— Da. Erau gemeni. Au murit amândoi în acelaşi an. Adică anul trecut la început ăla care s-a născut primul, apoi şi celălalt. Au făcut nişte tumori. „Maligne" aşa au spus medicii. Şi au murit la distanţă de o lună. Dar eu o jelesc mai mult pe mama lor decât pe ei. Dumnezeu i-a dat, Dumnezeu i-a luat. Dar casa e goală fără ei. Şi eu sunt tot pe drumuri, iar ea e singură în casă şi se mută de pe un scaun pe celălalt.

Un timp tăcură din nou, priviră şoseaua udă, pe urmă motorul începu să huruie, să gâfâie ca un ofticos. Şoferul trase pe dreapta.

— Tu aduci ghinion? îl întrebă pe Caraman.

— Nimeni nu ştie ce poartă cu el, noroc sau ghinion. Şoferul vru să coboare, dar Caraman îl reţinu: Stai liniştit De când m-am urcat mi-am dat seama că motorul dă rateuri. Cred că din cauza jiglorului. Ai o liţă?

— Găseşti în torpedou.

Caraman deschise uşa torpedoului, scotoci în ei, găsi liţa şi se întoarse spre şofer:

— Deschide capota.

Şoferul duse mâna la manivelă, se auzi un declic, Caraman coborî din maşină, ploaia i se scurse la gât pe sub geacă şi înaintă în apă până în faţa camionului. Pentru o clipă, cele două faruri şi becul din cabină îi luminară faţa, apoi dispăru sub capotă.

PE ŞANTIERUL Trustului de construcţii industriale numărul 3 activitatea era în toi. Macaralele înalte scârţâiau metalic din încheieturi, eşapamentele camioanelor poluau aerul. Numai cei veniţi pentru angajare stăteau nemişcaţi în faţa unei mese improvizate, unde şeful personalului, un bărbat între două vârste, îi examina pe candidaţi. Urmă rândul lui Caraman. Şeful personalului îl măsură din priviri, omul din faţa lui părea în puteri, că avea părul tuns scurt nu-l deranja: a avut de-a face cu mulţi ieşiţi de la puşcărie.

— Ai mai lucrat în construcţii?

— Am mai lucrat.

— Ca meseriaş?

— Nu. Ca zilier.

— De unde vii?

Caraman studiase foarte atent buletinul furat din basculanta:

— De la Focşani.

— Aici o să ai condiţii mai proaste, apoi adăugă repede: în ceea ce priveşte aprovizionarea. În rest, dacă o să munceşti, o să fie bine. Dacă te-ai gândit să fii fluturaş, să stai în tranzit o săptămână, două, mai bine nu te angaja.

Numele?

— Ion Duma.

— Sper că ai buletin?

— Am.

— Seria?

Caraman cercetă buletinul:

— B.Z.

— Numărul?

— 40 38 41.

— Şi cartea de muncă?

— O să-i scriu soţiei să mi-o trimită. Cred că va dura vreo două sau trei săptămâni. Până o ia de pe şantier, ştiţi dumneavoastră…

— Altul.

De masă se apropie un ţigan îmbrăcat cu o salopetă murdară de var.

Arcanu, şoferul care îl transportase pe Caraman de la Bucureşti la Kogălniceanu, apăru din spatele unui păienjeniş de ţevi şi-l bătu pe umăr:

— Vezi că a mers uşor? Şi dacă te acomodezi, prinzi rădăcini.

— Ce înseamnă să mă acomodez?

— Să faci ce spune şeful tău chiar dacă spune prostii. Să încerci să te potriveşti cu el, dacă e trist, să fii şi tu morocănos, iar când e vesel şi spune un banc, chiar dacă bancul e prost, să râzi cu gura până la urechi. Asta face parte din evanghelia şantierului. Şeful meu de la garaj e îngrozitor de tâmpit, dar eu m-am acomodat cu el.

Caraman şi ţiganul care fusese angajat împreună cu el fură predaţi lui Vărzaru, şeful de echipă, care răspundea de încărcatul şi descărcatul macaralelor. Era un bărbat înalt, cu trăsături aspre şi purta permanent o cască de protecţie pe cap. Chiar şi la cantină când servea masa.

— Voi doi o să lucraţi la macaraua numărul patru, asta – arătă spre o macara înaltă de zece tone vopsită

proaspăt în galben. Ştiţi ce-i o macara? Nu ştiţi! E cea mai scumpă instalaţie de pe un şantier. Costă mult până se montează, costă mult până se demontează şi consumă multă energie electrică.

— Atunci, ca să facem economie, râse ţiganul, e mai bine să stea pe loc, să nu consume curent…

— Nu, mă, borâtule! se răsti şeful de echipă la ţigan. Văzând însă privirile încruntate ale lui Caraman, îndulci vorba şi începu să dea explicaţii tehnice: o macara dă randament numai atunci când consumă electricitate, adică, când funcţionează. Şi asta depinde de voi, cât de repede încărcaţi targa. Simţind încă privirile aspre ale lui Caraman se întoarse spre el: tu vii de la puşcărie?

— Fiecare om vine de undeva, îi răspunse Caraman în doi peri.

— Şi pentru ce ai fost închis?

— Am omorât un şef de echipă de la macarale.

Ţiganul izbucni în râs. Vărzaru îşi măcină nervos fălcile.

— O să fiu cu ochii pe tine, îi spuse lui Caraman şi-i întoarse spatele.

După ce Vărzaru se îndepărtă, ţiganul căută privirile lui Caraman:

— Mie îmi place de dumneata. Eu sunt ţigan, eu n-am curajul să spun ceea ce gândesc.

— De ce nu? în socialism toţi oamenii sunt egali.

— N-ar fi trebuit să spui cuvântul „socialism”. Când îl aud îmi aduc aminte că sunt ţigan.

— De ce? Socialismul e viitorul.

— Viitorul cui? Al cizmarului? Eu vreau să câştig atât cât muncesc. El nu munceşte deloc şi câştigă cât câştigăm noi toţi la un loc. Dar eu nu fac politică. Tata îmi povestea cum a fost înainte. E drept îl făceau ţigan, pe jidan, jidan şi ce-i cu asta? Tu te-ai supăra dacă cineva ţi-ar spune român? Nu te-ai supăra. Nici neamţul nu se supără când i

se spune neamţ. Noi n-avem carte şi din când în când mai ciordim. Jidanii au carte prea multă, fură mai mult, şi de aia se supără când sunt făcuţi jidani. Pe mine dacă cineva mă face ţigan nu-i dau nicio atenţie. Când insistă totuşi, şi mă supăr, spun că sunt piemontez. Există o asemenea ţară?

— E o regiune în Italia.

— Îmi ajunge şi o regiune. Eu mă consider piemontez.

— N-ar trebui să ne ducem să ne luăm repartizările pentru cămin?

— Nu te agita, încercă să-l liniştească ţiganul. O să dureze încă vreo două ore până le primim. Se aşează pe o stivă de scânduri. Cunosc orânduielile de aici. Am mai lucrat pe acest şantier.

— Şi de ce ai plecat?

— De ce să le muncesc pe mărunţiş când acasă eram patron. Făceam cărăuşie.

— Şi de ce te-ai lăsat de cărăuşie?

— Din cauza lui Mişu. Nu era un cal de curse cum vezi la televizor sărind peste obstacole, dar era un cal. E drept, uneori se împiedica şi de câte un pietroi de pe şosea, dar trăgea vârtos. Eu sunt din Ovidiu. Nu-i cine ştie ce comună, dar nu-i om să nu aibă ceva de cărat: toamna butoaie, primăvara balegă şi în restul anului ce se găseşte: cărămizi, mobilă. Într-o noapte fiul meu cel mic l-a dus la păscut. Ori se stropise lucerna cu pesticide ori cu altceva, dar lucerna nu i-a priit A intrat în greva foamei. N-a mai mâncat nimic, nici iarbă, nici grăun (e, nimic. Într-o dimineaţă l-am găsit mort în spatele casei. Ştii ce nenorocire e să-ţi moară un cal?

— N-am avut cal în viaţa mea.

— E nenorocire, îţi spun eu. Trebuie chemat veterinarul şi dai suta, trebuie să-l transporţi la Constanţa să – bagi în formol şi dai mia. Fără tocmeală. Bani nu

aveam. Ne-a dat primăria ţiganilor o parcelă în cimitirul comunal şi l-am îngropat alături de tata. Ca cei de la primărie să nu descopere şmecheria, i-am pus şi o cruce şi i-am scris numele pe ea: Mişu. Aşa am scăpat de belea. Acum o să stau pe şantier până la anu', poate până în martie, să adun bani pentru un alt cal, să mă apuc din nou de cărăuşie.

ÎN CAMERA CU PATRU PATURI, unde fuseseră repartizaţi Caraman şi ţiganul, mai erau doi locatari: primul, Vasile Pălămidă, un ţăran vânjos din sectorul agricol Ilfov, care-şi părăsise gospodăria pentru că o surprinsese pe nevastă-sa cu naşul care îi cununase. Îi adusese de la Ploieşti nişte furouri de plastic şi chiloţi cu dantelă, comandate şi plătite chiar de Pălămidă. Şi pentru că el fusese plecat la câmp, după ce s-au cinstit cu ţuică de corcoduşe, naşul o îmbie să încerce lucrurile, nu de altceva, dar ar fi vrut să afle dacă i se potriveau sau nu. Pălămidă dăduse peste ei, după ce ea le încercase şi, bucuroasă, ameţită, se lăsase tăvălită pe duşumea. Naşul scăpase nevătămat, fugind cu pantalonii în vine. Degeaba s-a rugat ea să-l ierte, el şi-a luat lumea în cap. Era un tip morocănos, mereu pus pe harţă şi dacă cineva îi amintea de nevastă-sa i se făcea roşu în faţa ochilor. Venise pe şantier cu gândul să agonisească bani să-şi cumpere o altă gospodărie tot în comuna natală, să-i facă în râcă nevestisii. Cel de al doilea, era un sudor venit de la şantierele navale din Constanţa şi avea un băiat marinar de cursă lungă care rămăsese undeva în fiordurile reci ale Norvegiei. Asta era de altfel şi motivul pentru care a trebuit să părăsească portul. După fuga băiatului i se imputaseră o mulţime de lucruri: că ar fi scris Jos Ceauşescu" în calele vaselor în lucru, că tot el ar fi scos ochii preşedintelui din fotografia din sala de festivităţi, dar toate astea nu s-au putut dovedi, rămaseră doar presupuneri, dar nu mai putu rămâne pe şantierul naval.

Sudorul era un om blajin, cu vorbă domoală, numai când lua la măsea devenea rău şi agresiv. Uneori primea de la fiul său câte o carte poştală din ţara aceea nordică, cu munţi înzăpeziţi şi atunci, trei zile nu se mai putea vorbi cu el. Cei doi îl cunoşteau pe ţigan şi-i puseră o mulţime de întrebări despre nevastă-sa, despre copii.

Caraman fu obligat să audă din nou povestea lui Mişu, dar ţiganul n-o înflori prea mult şi trecu la alte împărtăşiri:

— Nelu, băiatul meu cel mare, l-aţi cunoscut voi, că a lucrat şi el pe şantier, a fost încorporat: în mai a depus jurământul şi acum o lună a fost în concediu. S-a făcut înalt ca uşa şi te uiţi la el ca la un bec. În uniformă, deşi nu are niciun grad, crezi că-i căpitan. Toată ţigănimea stă după ulucii de gard când trece pe stradă. Când l-am văzut pentru prima oară în uniformă, mi-a părut rău că n-am făcut acte cu Piranda. Frumosul îi poartă numele ei.

Cu toţii aşteptară să se prezinte şi Caraman. Era o lege nescrisă a şantierului, dar mai ales acelora care locuiau în blocurile nefamiliştilor. El însă îşi făcu de lucru, îşi aranja patul, apoi deschise fereastra să aerisească.

— Hai, puneţi-mi întrebări.

— Aici nu facem anchetă, îi spuse sudorul. Dacă vrei, ne spui cine eşti, de unde vii, ce ai făcut în viaţă, dacă nu, nu. Până la urmă tot aflăm noi cu cine respirăm acelaşi aer în camera noastră. Am avut şi pe şantierul naval unu, care nu voia niciodată să vorbească despre el. Am aflat când l-a arestat miliţia. Era general din Iaşi, a făcut parte din complotiştii care au vrut să-l răstoarne pe Ceauşescu şi să scape de urmăritori s-a angajat pe şantier ca zilier. Îl trimiteam să-mi cumpere câte ceva la bufet, îl înjuram dacă întârzia şi-l ţineam în spatele meu să mă ajute, să-mi dea electrozi. Din cauza flamei avea ochii injectaţi, roşii şi seara, pleca buimăcit la baracă. Când am aflat că a fost general că avea minte mai multă decât toţi sudorii la un

loc mi s-a făcut milă de el şi m-am dojenit că m-am purtat urât cu el. Cu tine sper că n-o să fie cazul.

— Sigur nu, îl asigură Caraman. La şcoală am fost de nota cinci, şase aşa că m-am lăsat de liceu şi m-am făcut şofer. Am lucrat pe o basculantă pe un şantier din Focşani, am avut un accident şi cei de la circulaţie mi-au luat carnetul definitiv. Neavând încotro, am început să car cărămizi.

— Şi de ce ai plecat de acolo?

— Am gura spurcată.

— Are, interveni şi ţiganul în discuţie. Abia l-a cunoscut pe Varzaru şi s-a şi încontrat cu el.

— Şi la pârnaie de ce ai fost?

— V-am spus, am gură spurcată.

— Dacă nu vrei să ne spui, nu e nevoie. Dar spune-ne măcar cum a fost acolo? Să ştim la ce să ne aşteptăm. Că până la urmă toţi vom ajunge acolo.

— Doamne fereşte! ripostă intrigat Pălămidă. De ce să ajungem acolo?

tot

Îşi închipui o cruce şi bătu cu degetul în tăblia mesei. Sudorul începu să râdă:

— El, arătă spre Caraman, a fost. Tu o să te întorci acasă şi o s-o găseşti pe nevastă-ta probând chiloţi aduşi de naş, sau poate de altcineva. Te superi, iei toporul şi ajungi şi tu la pârnaie. Ţiganul, cred că a scăpat până acum ca prin urechile acului, iar eu, într-o zi, mă apucă damblaua şi pun portretul lui Ceauşescu în closet, să-mi dea indica (îi preţioase cum să mă piş.

— M-ai întrebat cum e la pârnaie? La fel ca şi aici pe şantier. Aici însă, cantina e mai bună.

— Eu bănuiesc pentru ce ai fost închis. După cum arăţi, pentru viol.

— Nu eşti departe de adevăr. Am violat principiile unui sistem.

Ţiganul începu să chicotească:

— Da „principiile” alea au avut ţâţe şi tot ce trebuie pentru un viol?

Nu-i răspunse nimeni şi Vasile Pălămidă stinse lumina.

A DOUA ZI DUPĂ SCHIMB în cameră era dezordine: Pălămidă scotocea printre hârţoagele lui de pe raft şi tot de ce nu mai avea nevoie, chitanţe îngălbenite, state de plată, scrisori vechi, le risipea prin încăpere. Sudorul nu-i dădu nicio atenţie şi nici ţiganul, care stătea întins pe pat nu se sinchisi de el: privea cu atenţie rotocoalele de fum ale ţigării care se destrămau spre tavan. În cele din urmă apăru şi Caraman cu faţa arsă de soare. Îndată ce închise uşa în spatele lui, Pălămidă se întoarse spre el şi-l ţintui cu degetul:

— Mă, Duma, tu mi-ai violat, vreau să spun tu mi-ai furat certificatul de naştere! Până n-ai venit tu, nu s-a furat nimic din camera asta.

— Ţiganul a venit odată cu Duma, preciză sudorul.

— Pe ţigan îl cunosc, am mai locuit împreună, îl înfruntă Pălămidă pe sudor. El cerşeşte, ia bani cu împrumut pe care nu-i mai dă niciodată înapoi, dar de furat nu fură.

— Nu-ţi pune mintea cu el, spuse sudorul lui Caraman. Pălămidă e tâmpit! Avea peste trei mii de lei printre hârtiile lui şi spune că cineva i-a furat certificatul de naştere. Dacă Duma era hoţ s-ar fi înfipt în bani. Cine dracu’ are nevoie de certificatul tău de naştere? Sau crezi să vă găsi cineva care ar vrea să se numească Pălămidă? Tu poate nici nu te-ai născut, ci te-au făcut cu degetul, şi de aceea nu ţi-au eliberat certificat de naştere.

— Ieri era încă aici, insistă Pălămidă mai puţin convins.

— Poate s-a şters cineva la fund cu el.

— Hai, mă, nu vă mai certaţi, interveni ţiganul, mai

bine vă spun ce am visat azi-noapte.

— Şi ţiganii visează? întrebă sudorul cu răutate.

— Ţiganii? Aoleu… Ţiganii visează iară să doarmă! Să vă spun: se făcea că eram într-un oraş străin, dar toate străzile îmi erau cunoscute de parcă aş fi fost în Ovidiu. Mergeam, aşa, de unul singur, şi deodată, din întuneric doi vlăjgani mă iau în braţe şi mă târâie spre cimitir. Mie mi-e frică în cimitir şi ziua, darmite noaptea! Aveam senzaţia că în spatele pietrelor funerare mă pândeau indivizi ciudaţi, cu două capete şi cu patru mâini, ca extratereştrii. Disperat, i-am întrebat pe cei doi care mă târau unde mă duc? „Să-ţi arătăm minunea” spuse unul dintre ei care avea accent ţigănesc de Dobrogea. Tremuram ca varga. „Ce minune, mă?” „A înviat Mişu”, şi în clipa aceea m-am trezit. M-am gândit azi, când încărcăm targa macaralei, ce ar fi să dau o fugă până acasă, să văd dacă n-am visat ceva adevărat

— Eşti plecat de două zile de acasă şi ţi s-a făcut dor de Piranda?

— Zău, fraţilor, de Mişu mi-e dor… Ori de câte ori trebuie să ridic o cărămidă, îl jelesc. Păi, dacă trăia el, mai eram eu aici? Făceam cărăuşie.

COLONELUL CORNEL GHIAŢĂ era iritat, nervos, nu-şi găsea locul şi oricât încerca să se reţină, ţipa la oameni, vorbea răstit de parcă toţi din jurul lui i-ar fi fost ostili. Trecuseră patru zile de când i-a scăpat Caraman din încercuire, deşi luase măsuri de gradul zero, filtre peste filtre pe toate căile de comunicaţie. Sperase să-l prindă înainte de a părăsi Capitala. Scăpat din prima încercuire, urmărirea devenea mai grea, mai anevoioasă şi cu mult mai puţine şanse. Dacă Caraman ar fi lăsat o singură urmă, indiferent în ce parte a ţării, ar fi putut relua urmărirea, dar imbecilul dispăruse fără urme, de parcă l-ar fi înghiţit pământul. În sinea lui era convins că acesta încă n-a părăsit Bucureştiul. Şi el ar fi procedat aşa dacă ar fi fost

urmărit. Stă undeva ascuns şi aşteaptă să slăbească laţul din jurul oraşului şi va pleca după aceea. Un adăpost undeva într-un apartament era aur pentru el. Numai să aibă nervi să reziste. Dar cine anume îi putea oferi un acoperiş? Nimeni din Departament sau apropiaţi Departamentului nu ar fi îndrăznit să-l ajute. Ştiau cu toţii că pedepsele colaboratorilor erau totdeauna mai aspre decât ale celor urmăriţi. Îi răsfoi de zeci de ori dosarul şi m-ai ales rezumatul dosarului, să aibă o privire de ansamblu asupra lui. Caraman avea un singur coleg de şcoală cu care mai ţinuse relaţii: Atanasie Codrescu. Fusese la căsătoria acestuia la Sibiu, l-a mai vizitat la un botez şi, ultima oară, între două deplasări în Elveţia. Ce să fi discutat cu el? Oare nu-i şi acum la el? Trimise un echipaj la Sibiu să verifice: Codrescu locuia într-un bloc cu opt etaje, era imposibil să ascundă un om, să nu fi ştiut vecinii. Echipajul i-a cercetat tot apartamentul ca şi cum ar fi vrut să vadă în ce condiţii locuieşte, l-au compătimit, şi la insistenţele lui Ghiaţă, l-au adus la Bucureşti. Colonelul l-a luat de departe, că a aflat că are condiţii proaste de cazare la Sibiu, că o să încerce să facă ceva. Codrescu, deşi abia împlinise patruzeci de ani, arăta mult mai în vârstă, din cauza băuturii se buhăise, avea ochii roşii şi dinţii măcinaţi de carii. Politic, era depăşit, şi înainte de plecare îi mărturisi că abia aşteaptă să iasă la pensie, să se mute undeva într-o casă cu curte şi să crească păsări. Despre Caraman nu ştia nimic, nici măcar că făcuse deplasări în străinătate. Ghiaţă abia aştepta să părăsească biroul.

În ultimele patru zile uită să-şi mai netezească firele de păr de pe chelie, şi acasă, noaptea, când îi dădeau târcoale insomniile, încerca să refacă în minte ultimele ore ale celor doi sosiţi la Otopeni. Era clar că Fântânaru îi furase fulgarinul încă în avion probabil după aterizare. Îl văzuse pe Caraman strecurând pliantul în buzunarul

fulgarinului. Ca să-l tenteze pe Fântânaru, Caraman a introdus pliantul ostentativ în buzunarul fulgarinului. Caraman era profesionist şi „codiţa” a prins nada. Din cauza fulgarinului furat, a fost confundat de către imbecilul acela de la Şcoala Specială de la Băneasa. Dar Fântânaru şi-a meritat soarta. A fost prost. Din textul de pe pliant reieşea clar că, urmăritul depistase că avea o „codiţă”. Fulgarinul lăsat de Fântânaru în sala de aşteptare a fost recuperat de Caraman, apoi în taxi, presat de timp, a uitat de el. Cu toate insistenţele „băieţilor”, taximetristul n-a putut adăuga nimic la prima lui declaraţie. De aici încolo lucrurile nu mai erau suficient de clare. Mai era o pistă care trebuia verificată. Un paznic de la construcţii a declarat că un bărbat, a cărui descriere putea fi şi a lui Caraman, a furat o basculantă de pe şantier. Ghiaţă nu credea că ar fi fost Caraman: era prea deştept ca să facă ceva atât de ostentativ, mai ales când ştia că e urmărit. Stewardesele care au fost anchetate nu-şi prea aminteau nici de Caraman şi nici de Fântânaru, deşi li s-au arătat fotografiile celor doi. Una dintre ele, cea măritată cu un ofiţer de miliţie, îşi aducea aminte vag, că cel cu sprâncenele adunate, Caraman, ar fi încercat să-i facă curte. Gândindu-se la stewardese, Ghiaţă îşi aminti că-i propuse odată lui Pacepa ca stewardesele de pe cursele externe să depindă de Direcţia a V-a. La început a crezut că Pacepa îl ia în serios. L-a întrebat: „Şi ai putea tu mobiliza atâtea fete deştepte care să vadă şi să audă totul, şi pe deasupra să ştie să şi servească ca un chelner?”. „Păi, facem o şcoală”. „Păi, eşti prost, măi Ghiaţă, i-a răspuns Pacepa. Piciorul unei stewardese trebuie să ajungă cam până la gâtul tău. Şi un cur frumos refuză materialismul dialectic. Dacă vrei, du-te prin cârciumi şi mobilizează toate chelneriţele să noteze cine strigă „Jos Ceuşescu”, şi dacă îmi aduci zece declara (îi din astea am să te propun pentru avansare, codoşule. „De ce i-o fi spus Pacepa

codoşule?” Era convins că stewardesa care s-a lăudat că cel cu sprâncenele împreunate a încercat să-i facă curte a minţit. A vrut să se dea mare. Caraman nu i-a făcut sigur curte. Înainte de a primi misiunea „Elveţia” fusese verificat şi răsverificat. I-au făcut chiar şi un test dacă rezistă la tentaţia sexului slab. Pe atunci o achiziţionaseră pentru Direcţia a V-a pe Paula Diaconescu, o tânără translatoare de la Banca de Comerţ Exterior. Frumoasă, sexy, cu caracter maleabil şi dornică de afirmare, a fost aleasă pentru testarea lui Caraman. Cineva se opusese, argumentând că pentru Caraman ar fi trebuit să aleagă o femeie cu creier, nu cu fundul perfect, dar acţiunea fusese lansată. Au fost plasaţi amândoi în hotelul Vega de la Mamaia. El avea misiunea să aştepte pe cineva de la Istanbul, iar ea era în vacanţă. În costum de baie, Paula arăta ca o actriţă din filmele americane şi jumătate din bărbaţii de pe plajă se întorceau după ea. Avea douăzeci şi şapte de ani şi arăta ca o femeie în pârg: păr şi ochi negri» nasul în vânt, buze cărnoase, dinţi supărător de albi. Îi plăcuse chiar şi lui Ghiaţă când îi dăduse indicaţii şi, într-un fel, i-ar fi părut rău dacă Caraman, n-ar fi rezistat tentaţiei. Prin grija şefului de sală, mâncau la aceeaşi masă. De la început, Paula se arătase drăguţă, vorbăreaţă şi, printre altele, îi povesti că soţul ei era plecat undeva în străinătate, de altfel nici nu se înţelegeau prea bine, şi ar vrea în acest scurt concediu să bea într-o seară şampanie. Caraman se oferi să-i comande în clipa aceea.

— Nu în hala asta imensă, îşi ţugui ea buzele cărnoase, şi cu atât de multă lume. Şampania se bea numai în intimitate, cu lumină puţină. Din păcate am rămas încă romantică. Poate vă invit într-o seară la un pahar de şampanie, pentru că nimeni nu bea şampanie singur. Stau la camera 27.

— Eu la 28.

— Nici nu ştiam că suntem vecini atât de apropiaţi.

— Numai că eu nu beau şampanie. Vreau să spun că nu beau niciun fel de alcool.

Nereuşind să stoarcă niciun compliment de la Caraman, a patra zi, îmbufnată de insuccesele ei, Paula trecu la atacul frontal: îl invită s-o ajute să se spele pe spate şi, spre mirarea ei, Caraman acceptă. Fixaseră întâlnirea pentru ora cinci şi la cinci şi jumătate Paula se spăla singură. Supărată se duse în camera de alături. Caraman stătea la fereastră şi privea plaja.

— Ai spus că vii la cinci la mine! îi reproşa Paula.

— Aşteptam să se facă ora cinci.

— Dar e trecut de şase!

Caraman îşi consultă ceasul:

— La mine e abia patru şi jumătate. Înseamnă că a stat. Îmi pare foarte rău, apoi, zâmbind, luă mâna Paulei şi o sărută. Ascultă, fetiţo: încă de la început mi s-a părut suspect că avem camerele alăturate, că mâncăm la aceeaşi masă numai noi doi, când oamenii se bat pentru fiecare scaun, că, frumoasă cum eşti, nu-ţi face nimeni curte. Du-te acasă şi raportează celor care te-au trimis că mie nu-mi plac decât femeile blonde. Şi-ţi mai spun ceva, dar aş vrea ca asta să n-o treci în raport: mi-ar fi plăcut să ne întâlnim fără aranjamente.

Se deschise uşa şi Ghiaţă ridică privirile spre şeful de cabinet:

— Ai ceva veşti?

— Da. L-au adus pe şoferul basculantei pe care a furat-o Caraman.

Şeful de cabinet îl introduse pe şofer în birou şi, discret, părăsi încăperea. Şoferul era prea înalt ca Ghiaţă să se ridice în picioare: îl studie un timp, apoi îşi puse mâinile pe birou.

— De ce ai părul tuns?

Era singura întrebare la care nu se aşteptase şoferul. Pentru asta să fi fost chemat aici? răspunse cu întârziere:

— Am fost închis opt luni de zile.

Anume spusese durata detenţiei deoarece cunoscătorilor în materie „opt luni” era o bagatelă.

— Pentru ce?

— Am vândut motorină unor turci de pe TIR-uri.

— Cât?

— Vreo patru mii de litri.

— Ai luat puţin.

— Am primit doi ani, dar am intrat în ultima amnistie.

— Ar fi trebuit să dai acatiste în sănătatea Preşedintelui.

— A dat nevastă-mea. I-a făcut şi colivă.

— Mă, coliva e pentru morţi!

— Noi am făcut-o pentru cei vii. Să mănânce în cinstea tovarăşului preşedinte. Pentru asta m-aţi chemat aici?

— Cu un ton mai jos! îi ordonă colonelul.

— Vă purtaţi cu mine de parcă eu aş fi furat basculanta!

— E bine să vorbeşti numai când eşti întrebat! Cum ţi s-a furat basculanta?

— Am adus fier beton de la depozitul de pe Vergului. Am tras basculanta sub macara şi m-am aşezat să fumez o ţigară. Era pe jumătate descărcată când un individ, apărut de undeva de sub construcţii a sărit în cabină şi a pornit maşina. Pun pariu că era camionagiu.

— De ce crezi asta?

— Odată cu motorul maşinii a manipulat şi bascula, a risipit colacii de fier beton şi pe cei care încărcau targa macaralei şi a luat viteză.

— Ştii care e vina ta?

— Ştiu. N-ar fi trebuit să las cheile de contact în maşină.

— Şi unde ai găsit basculanta?

— A doua zi, nu departe de şantier, pe strada

Bradului, în faţa unui magazin de articole de uz casnic.

O căldură lăuntrică îmbujora faţa colonelului. Îşi netezi cele câteva fire care îi mascau chelia, se ridică de la birou şi începu să se plimbe în faţa şoferului. Nu-l mai deranja faptul că şoferul era mai înalt decât el.

— În magazinul acela se vând şi furculiţe?

Şoferul nu înţelese întrebarea. Răspunse derutat:

— Nu ştiu.

— Îţi spun eu, îi zâmbi Ghiaţă: se vând. Se vând şi se expediază prin poşta Vitan. Ce altceva poţi să ne mai spui?

— Nimic, răspunse speriat şoferul. Nu ştia ce se ascunde în spatele „furculiţei”, în „expedierea furculiţelor prin poştă”. Era convins că nu va scăpa aşa de uşor din mâna acestui colonel urât. Haina care e pe mine e a hoţului.

— De unde ştii?

— Am găsit-o în maşină şi mi-a dispărut geaca de piele.

— Foarte interesant, spuse Ghiaţă, şi-şi mângâie bărbia. Ai găsit ceva în buzunare?

— Absolut nimic. În schimb am rămas eu fără acte.

— Ţi-a furat actele?

— Da. Erau în torpedou. Dar nu le-a luat pe toate. Spre norocul meu mi-a lăsat permisul de conducere. A luat numai buletinul.

— Asta e foarte important. Cum te numeşti?

— Ion Duma.

— Ai avut buletin vechi?

— Nu. Expirase. Când am ieşit din închisoare a trebuit să-mi fac unul nou.

— Deci erai tuns în fotografie?

— Din păcate n-am avut fotografii vechi.

— Eşti liber.

Ghiaţă aşteptă ca şoferul să iasă din birou, pe urmă se duse la fereastră, îşi netezi în oglinda ei părul, apoi se

aşează la birou şi apăsă pe butonul soneriei.

Intră şeful de cabinet.

— Ordonaţi.

— Am aflat ceva foarte important, Stanciule. Caraman are un nume de împrumut. „Ion Duma”, şi probabil s-a tuns, şa semene întrucâtva cu şoferul. Nu poate să se ascundă decât undeva pe un şantier. În altă parte n-are cum să se angajeze. Şi ca să stea pitit, are nevoie de o situaţie socială. Dai o circulară în toate judeţele să fie căutat Ion Duma pe unul din şantiere.

ÎN DRUM spre serviciu, doamnei Caraman i se alătură un bărbat tânăr care o salută foarte politicos. Olga tresări, pe urmă, deşi bărbatul era îmbrăcat în civil, îl recunoscu: era ofiţerul de miliţie care o vizitase cu câteva zile în urmă.

— Să ştiţi că sunt urmărită.

— Ştiu. De unul cu bască. De ce e căutat soţul dumneavoastră?

— Nu ştiu.

— Şi nici nu bănuiţi?

— Nu.

— A avut vreo misiune specială în ultimul timp?

— Dumneavoastră din partea cui faceţi cercetările?

— Din partea mea. Am găsit fotografia soţului dumneavoastră lângă un om împuşcat într-o maşină. Omul ¿cela sosise miercuri din Elveţia.

— Şi soţul meu a fost plecat.

— Tot în Elveţia?

— Probabil. În urmă cu două luni mi-a adus o pungă de plastic de la o firmă din Zürich.

— La fel ca şi Gavrilescu.

— Cine e Gavrilescu?

— Unul care a murit foarte ciudat. Nu mai vorbiţi: se apropie „basca”.

În clipa următoare îi depăşi un individ cu fălci

puternice, care purta o bască ponosită.

— O să vă mai caut, spuse Neagu cu voce scăzută şi rămase în urmă.

AGENTUL ÎNVÂRTI basca în mână şi aşteptă răbdător ca Ghiaţă să-i permită să raporteze. Colonelul însă era într-o pasă proastă: când îl văzu pe agent intrând cu hainele lui şifonate, cu basca ieşită de soare, i se făcuse lehamite. Pacepa nici n-ar fi permis unuia ca ăsta să intre nici măcar în clădire, darmite în biroul său. E păcat totuşi, că a refuzat biroul lui Pacepa: poate decorul, ambianţa i-ar fi creat şi lui o aureolă. Până şi el se simţea prost când intra în biroul lui luxos cu perdele de catifea, cu uşi capitonate cu piele de mănuşă din import. Ultima oară când a fost la el, Pacepa îl făcuse să stea lângă uşă la fel cum procedase şi el cu ăsta cu bască. Pacepa vorbea la telefon cu unul Mitică. Încercase să ghicească cine ar fi putut fi acel Mitică din conducere, pentru că Pacepa nu discuta politicos decât cu personaje de la biroul executiv în sus. Tocmai relata seara petrecută la şeful cel mare: „Ştii cum a râs tovarăşul când i-am povestit bancul acela tâmpit cu Reagan, Brejnev şi el? Cu gura până la urechi. Nu, n-a înţeles bancul, dar era bucuros că a fost băgat într-o societate distinsă.

— Hai, spune ce ai de spus, se adresă Ghiaţă agentului. Şi dacă mai vii o dată aici, îţi faci pantofii, îţi cumperi o bască nouă şi te speli pe dinţi. Lucrezi la filaj şi-ţi pute gura de la o poştă!

— Am înţeles, tovarăşe colonel, îi răspunse agentul, deşi i-ar fi plăcut mult mai mult să-i spună „Te bag în mă-ta, un tule!” Azi, doamna Caraman s-a întâlnit pe stradă cu un bărbat tânăr.

— De ce nu l-ai arestat?

— Eu, tovarăşe colonel, aveam misiunea s-o urmăresc pe doamna Caraman până la serviciu, s-o aştept şi s-o însoţesc acasă.

— Boule! Agentul îşi încleşta maxilarele şi încercă să se reţină. Şi cine era tânărul cu care s-a întâlnit?

— Nu ştiu.

— Ştii ce misiune ar trebui să ţi se dea ţie? Să te duci pe Calea Victoriei şi să numeri câte maşini verzi trec în faţa clădirii C.E.C.-ului. Înseamnă că nu ştii nici ce au discutat?

— Nu.

Agentul ştia că singurul lui aliat, ca să se răzbune pe cel din faţa lui, era timpul. Colonelul nu era departe de pensionare. Fiind simplu pensionar, ar fi putut să-l înhaţe odată de reverul hainei şi să-l scuipe între ochii lui miopi. Era un vis foarte îndepărtat dar agentul ţinea la el.

— Pleacă, să nu te mai văd! strigă Ghiaţă şi-şi mângâie cele câteva fire de păr de pe chelie.

Agentul se urni greu, porni spre uşă, apoi reveni:

— Am impresia că pe tânărul acela l-am mai văzut şi la uşa apartamentului lui Caraman di scutind cu doamna. Atunci însă era îmbrăcat în uniformă de miliţian.

— Simplu miliţian?

— Nu. Ofiţer. Cred că era locotenent.

— Şi ce au discutat?

— Despre grupa sanguină de pe carnetul de conducere al lui Caraman.

— Stai! îşi pocni Ghiaţă palmele, apoi scoase din sertar un dosar şi-l răsfoi. Uite, şi în raportul lui Mirescu se spune că la locul accidentului de la podul Ciolpani a fost un locotenent de miliţie. Apăsă pe butonul soneriei de pe birou. Şeful de cabinet apăru în deschizătura uşii: Fă-mi legătura cu generalul Uleşan de la Miliţia Capitalei. Şeful de cabinet vru să se retragă, dar Ghiaţă îi făcu semn să mai stea. Măi, Stanciule, n-am avut noi nişte necazuri cu un locotenent de miliţie şi în afacerea Gavrilescu?

— Nu ştiu. Pe vremea aceea n-am lucrat cu dumneavoastră.

— Am avut, spuse foarte hotărât Ghiaţă. A trebuit să intervenim tot pe lângă Uleşan, să nu ne încurce cu anchetele lui. Am vorbit cu Uleşan şi după ce am citit raportul lui Mirescu. Probabil că ăsta a furat şi actele lui Fântânaru. Nu-mi fă legătura cu Uleşan, ci cu comandantul Şcolii Speciale de la Băneasa.

DINCOLO DE Aeroportul Băneasa, un bărbat îmbrăcat într-un trening uzat alerga cu paşi măsuraţi, păstrându-şi ritmul ca un fondist de carieră. Nu se uita nici la cei care se plimbau pe aleile cu trandafiri, nici la maşinile care îl depăşeau. Ultima, o limuzină neagră, îi tăie calea şi se opri în faţa lui. Fără să se enerveze, alergătorul vru să ocolească maşina când se auzi strigat:

— Gavrilă!

Se întoarse spre cel coborât din limuzină şi începu să zâmbească:

— Să trăiţi, tovarăşe comandant.

Era o dimineaţă de sfârşit de vară, cu un soare abia răsărit.

— Ce faci, Gavrilă?

— Alerg, tovarăşe comandant, şi încercă să-şi regleze respiraţia precipitată de efort. Am citit undeva că alergarea e cel mai complex exerciţiu fizic: îţi întăreşte rezistenţa la efort, pune în mişcare toţi muşchii corpului, îţi fortifică plămânii, asigură circulaţia periferică a membrelor. Şi eu alerg pentru că menirea mea e să fiu mereu în formă.

Comandantul îl privi patern şi, gâfâind de efort, transpirat Gavrilă nici nu i se mai păru chiar atât de urât.

— Tu eşti mereu la datorie, Gavrilă. Aş alerga şi eu cu tine, dar pe mine nu mă mai ţin picioarele. Ai puţin timp?

— Ce întrebare mai e şi asta, tovarăşe comandant? Sunt la ordinele dumneavoastră.

Cei doi, ca nişte vechi prieteni, se apropiară de o

bancă, se aşezară, şi un timp priviră maşinile care goneau în faţa lor. Trandafirii din apropierea băncii, îmbobociţi a doua sau a treia oară, înmiresmau aerul mai puternic decât eşapamentele maşinilor. În cele din urmă, comandantul rupse tăcerea:

— Va fi o toamnă lungă, spuse şi privi legănarea unei frunze ruginită timpuriu, care se desprinsese de pe o creangă.

Lui Gavrilă îi plăceau discuţiile cu superiorul lui: acesta rostea nişte fraze neaşteptate şi el trebuia să fie foarte atent să înţeleagă încotro bate comandantul. Deocamdată nu pricepu nimic.

— Înseamnă că aveţi informaţii de la Institutul meteorologic.

— Nu, Gavrilă. Când frunzele încep să cadă la sfârşitul verii înseamnă că va fi o toamnă lungă. Părinţii tăi nu te-au învăţat asta?

— Eu n-am avut părinţi, tovarăşe comandant.

— Fiecare om are părinţi.

— Da, dar eu am fost abandonat la patru luni. Uneori chiar îmi pare bine că am fost abandonat. Nu-mi pot imagina cum ar fi arătat părinţii mei. Poate ar fi fost nişte oameni bolnavi şi ar fi trebuit să am grijă de ei sau ar fi debitat cine ştie ce prostii şi ar fi trebuit să le dau dreptate. Părinţii mei adoptivi au fost buni şi drepţi.

— În dosarul tău nu scrie nimic despre părinţii tăi adoptivi.

— Pentru că au fost nişte anonimi. Instructorii şcolii de copii abandonaţi de la Câmpina.

— Înseamnă că nu ţi-ai pus niciodată întrebări fundamentale despre viaţă: ce sunt cu stelele care răsar noaptea pe cer, de ce ne naştem, de ce trebuie să murim.

— Nu prea, tovarăşe comandant. Eu nu-mi pun întrebări la care nu pot să răspund. Dacă m-aş forţa la unele aş putea să răspund totuşi: stelele nu răsar. Ele sunt

şi ziua acolo unde sunt, dar nu le vedem din cauza luminii soarelui. De născut ne naştem pentru că suntem rodul dragostei dintre un bărbat şi o femeie. Şi pentru ce trebuie să moară cineva, îmi ştiu superiorii. N-are rost să-mi bat capul cu asemenea probleme. Am şi aşa suficiente. Eu sunt folositor dacă trag bine la ţintă, dacă mă descurc când sunt atacat de trei oameni deodată şi chestii din astea. Mi s-a spus la şcoală ce sume a costat creşterea şi educaţia mea şi eu am datoria să mă achit de banii care s-au investit în mine.

Spuse prea multe cuvinte, unul după altul, şi efortul i se vedea pe faţă.

— În principiu, tu ai dreptate, Gavrilă. Dar vezi, natura e cu totul altfel. Frunzele mor şi cad şi se renasc din nou primăvara.

— N-ar fi bine ca morţii să reînvie. Poate ne-ar cere socoteala de ce au trebuit să moară.

— Şi în privinţa asta ai dreptate, Gavrilă. Du-te şi aleargă să fii în formă.

— Şi chiar n-aveţi nimic să-mi comunicaţi, tovarăşe comandant? Că doar n-aţi venit la ora asta matinală să filosofaţi cu mine. Că de felul meu eu sunt un om mai simplu. N-am citit decât ce ni s-a dat la şcoală: pe Marx şi Engels şi operele tovarăşului preşedinte. Niciunul dintre ei nu suflă un cuvânt de ce trebuie să ne naştem şi de ce trebuie să murim. Toţi trei însă spun foarte clar pentru ce trebuie să luptăm.

— Şi tu ştii pentru ce lupţi?

— Cum să nu. Pentru comunism, pentru un socialism multilateral dezvoltat. Şi eu, în special, lupt împotriva acelora care nu sunt de acord cu asta.

— De aceea te-am căutat, Gavrilă. Există un ofiţer de miliţie care s-a vârât în afacerea Caraman. Ar trebui să-l rogi să nu se mai amestece în treburile noastre.

— Îmi daţi un nume şi o adresă?

— O să-ţi dau toate datele la timp.

PROIECTAT pe dantelăria de ţevi în montaj, un individ prea elegant ca să facă parte din personalul şantierului, părea să caute pe cineva. Se numea Emilian Suciu, era plutonier-major la miliţia din Constanţa şi venise îmbrăcat în civil din ordinul comandantului, ca omul de care se interesa, Ion Duma, să nu vadă un miliţian pe şantier şi să dispară înainte de a pune mâna pe el. Îşi puse un costum mai elegant, să nu pară totuşi un om oarecare, ca cei de pe şantier să fie impresionaţi şi să-i dea tot concursul. Purta un costum de culoare închisă cu dungi şi o pălărie de fetru cu boruri mai largi să-şi ferească ochii de razele soarelui. Fără îndoială, păşise cu stângul în această misiune: trecând pe lângă un recipient cu var îşi murdărise pantalonii, dar chiar înainte de acest accident avusese necazuri la poartă. Paznicul, un individ cu un singur ochi îl opri să intre pe şantier deşi, îi spusese că-i de la miliţie.

— N-are importanţă de unde sunteţi, mie îmi lăsaţi buletinul şi vi-l înapoiez la plecare.

— N-am buletinul la mine.

— Atunci nu intraţi pe şantier. Fără buletin nu intră nici ministrul construcţiilor.

Dacă ar fi fost îmbrăcat în uniformă ar fi ştiut ce să-i răspundă. Socoti însă că, având o misiune discretă, e mai bine să intre pe şantier fără scandal. Îi arătă portarului legitimaţia de la miliţie.

— O lăsaţi la mine.

— Nu se poate! De legitimaţie am nevoie pe şantier. Cum îi dovedesc directorului şantierului că sunt de la miliţie?

— Dacă îl căutaţi pe el, aţi venit degeaba. E plecat de două zile la Bucureşti.

Suciu vru să-l înjure, dar nu-i spuse decât că-i imbecil.

Portarul cu un singur ochi, se roşi la faţă, apoi

izbucni:

— Imbecilă e mă-ta, dumnezeii mă-tii de vagabond! Ai furat o legitimaţie de la miliţie şi vrei să intri pe şantier să furi cabluri? Se repezi în gheretă şi reveni cu o carabină.

Suciu avusese noroc însă: în clipa aceea apăru o Dacia albă şi cel de la volan, un inginer de pe şantier, văzându-l pe portar cu arma în mână, coborî. Suciu îi arătă legitimaţia şi inginerul îl pofti în maşină şi după ce îl beşteli pe portar îl duse pe şantier până la baraca unde funcţiona Biroul Personal.

Pe şeful personalului nu-l găsi în baracă şi rătăci pe şantier să-l caute. În sinea lui hotărâse de mult ca după terminarea misiunii să se ducă la miliţia din Kogălniceanu şi să-l convoace într-un fel pe portar acolo şi să-i turtească faţa. În viaţa lui nu păţise aşa ceva: e drept, până acum răspundea de hotelurile de pe litoral şi iarna, de localurile şi barurile de noapte din Constanţa.

Opri un muncitor care trecu prin apropiere:

— Unde îl găsesc pe tovarăşul Cristea de la Personal?

— În birou, îi răspunse acesta, şi vru să-şi vadă de treabă, dar Suciu îl reţinu:

— Nu e în birou.

— Atunci probabil se ceartă cu şoferii.

Suciu fu obligat să traverseze tot şantierul, ocoli locurile unde se suda sau se stingea var, să nu se murdărească, se feri de lanţurile macaralelor care pluteau în aer şi ajunse în faţa garajelor, unde, omul care îl angajase pe Caraman, vorbea cu un camionagiu ştirb, neras, cu nişte mustăţi mari, pleoştite:

— Tu, Ifrime, consumi cauciucurile de parcă ar fi pâine cu unt. Acesta, deşi îi plăcuse comparaţia, rămase tot încruntat:

— Eu, tovarăşe Cristea, de când sunt pe şantier, încă n-am primit niciodată cauciucuri noi. Numai reşapate. Şi

foarte rar conduc pe drumuri asfaltate.

Din cauza căldurii, Suciu, pe care discuţia cu şoferul nu-l interesa deloc, împinse cu degetul pălăria pe ceafă şi făcu un pas spre şeful Personalului:

— Sunteţi tovarăşul Cristea?

— Da, îi răspunse acesta, pe urmă continuă discuţia cu Ifrim: Eu cred, Ifrime, că tu mai faci şi alte drumuri. Mi-a spus dispecerul de la garaj că ţi-a văzut camionul încărcat cu mobilă.

— Nu vă supăraţi, tovarăşe Cristea, insistă Suciu.

— De ce să mă supăr? îi zâmbi Cristea şi-l cercetă mas atent. Nu-i plăceau oamenii spilcuiţi pe şantier.

— Vreau să vă întreb, dumneavoastră vă ocupaţi de angajarea e 8 – Cont secret oameni lor.

— Da, dar nu cred că aveţi treabă cu mine. Nu prea păreţi ca unul care ar vrea să se angajeze.

— Sigur că nu, îi răspunse repede Suciu. Aş vrea doar câteva informaţii. Îi arătă o legitimaţie cu scoarţe albastre. Aş vrea să ştiu dacă aţi angajat în ultima vreme pe unul Duma. Ion Duma.

— În ultimele două săptămâni am angajat peste două sute de zilieri. Dar putem verifica la birou. De ce n-aţi trecut pe acolo?

— Am fost, dar nu voiam să stau de vorbă cu oricine şi n-ar fi bine ca acest Duma să afle că e căutat. În munca noastră e nevoie de multă discreţie.

ÎN BARACA unde era instalat Biroul Personal, cu poliţe improvizate pentru dosare, clasoare şi cărţile de muncă ale angajaţilor mai era adăpostită, provizoriu, şi casieria pentru zilieri. Casieriţa, o fată tânără, blondă, cu nişte ochelari prinşi cu un lanţ de gât, era nouă, înceată, număra banii de două, trei ori, şi muncitorii erau nemulţumiţi de ea. Pălămidă tocmai îi reclamă o reţinere nejustificată la chenzina trecută. Speriată de tonul agresiv al muncitorului, casieriţa cercetă câteva foi bătute la

maşină, dar nu descoperi unde se comisese greşeala.

— V-aş ruga să veniţi mâine sau poimâine şi până atunci verific toate actele.

— Nu, domnişoară, nu plec de aici până nu-mi daţi banii! Doar n-am venit pe şantier ca să muncesc pe degeaba…

În clipa aceea îşi făcură apariţia în baracă Cristea şi un domn elegant, cu o pălărie de fetru pe ceafă. Funcţionara de la Personal, bătrână şi grasă, cu o căciuli (a de lână croşetată, pe cap, se grăbi să pună un ibric pe reşou.

— Lucico, i se adresă Cristea în loc de salut.

— Imediat e gata, tovarăşe Cristea.

— Lasă cafeaua. Vezi dacă avem un angajat Duma.

— Duma şi mai cum? se interesă funcţionara.

— Ion Duma, dădu lămuriri Suciu, apoi îl lovi cu cotul pe şeful personalului şi arătă spre Pălămidă, care stătea în faţa casieriţei.

— Pălămidă! îl strigă Cristea. Ia stai afară până terminăm noi.

— Eu am de luat nişte bani, tovarăşe Cristea. E a doua oară când mi se reţin nişte bani aiurea.

— Îi primeşti, fii liniştit. Aşteaptă afară.

Supărat, Pălămidă părăsi baraca.

Mai sprintenă decât o arăta vârsta, Lucica scoase dintr-un sertar nişte liste bătute la maşină.

— Nu astea, dădu Cristea din mână. Caută în listele zilierilor.

Lucica scoase dintr-un alt sertar alte liste şi le consultă.

— Da, spuse bucuroasă, Ion Duma, lucrează la construcţii.

Bine dispus, Suciu, îşi trase un scaun, se aşeză comod şi-şi puse pălăria pe birou.

— Vreţi să ne arătaţi şi cartea de muncă, să vedem

pe unde a mai lucrat?

Lucica se duse la raftul unde erau orânduite după alfabet cărţile de muncă ale salariaţilor şi scoase din raft cele cu litera „D". Le răsfoi pe rând şi citi cu voce tare numele proprietarilor: Demian, Dimitriu, Dubăţ, Dumitrescu, Dunăreanu, apoi se întoarse spre Suciu: Duma nu are carnet de muncă.

— Da, acum îmi amintesc, interveni Cristea. A venit de la Focşani şi urma ca nevastă-sa să ne trimită cartea de muncă prin poştă. După câte am aflat e muncitor bun.

Suciu rămase câteva clipe pe gânduri:

— Îmi permiteţi să dau un telefon? şi fără să aştepte răspuns, trase aparatul spre el şi formă un număr. „Alo? Să trăiţi tovarăşe comandant Da, Suciu la telefon. Am dat de unul Duma, da, Ion Duma, angajat cu câteva săptămâni în urmă la Trustul de Construcţii Industriale din Kogălniceanu. Nu, nu întreprind nimic până nu sosesc echipajele. Să trăiţi. Puse receptorul în furcă şi ¿e întoarse spre Cristea: aş putea să vorbesc cu cineva din echipa lui?

— Bineînţeles. Se întoarse spre funcţionară: Cheamă-l pe Vărzaru, pe urmă pune şi de cafele.

NUMAI ÎN CĂMAŞĂ ŞI PANTALONI, cu braţele sub ceafă.

Caraman stătea întins pe pat şi privea îngândurat tavanul. Ori de câte ori era singur, dar chiar şi pe şantier, când aştepta să revină targa macaralei şi ţiganul nu avea chef de vorbă, sau seara înainte de a adormi, îşi punea întrebări şi oricât se chinuia nu găsea răspunsuri la ele. Ce se va întâmpla de-acum încolo? Se va statornici pe şantier? N-ar fi fost cea mai fericită alegere. Nu înţelegea de ce nu acţiona Ghiaţă. Slavă Domnului, avea date suficiente: scrisoarea scrisă lui Fântânaru pe pliant, furculiţa expediată prosteşte, furtul basculantei. Să nu fi aflat Ghiaţă că şi-a însuşit buletinul şoferului şi geaca? Prin deducţie nu era greu de ghicit că nu putea fi decât pe un

şantier. Să-l fi supraapreciat pe Ghiaţă? Miza era prea mare să nu se fi pus în mişcare tot angrenajul de urmărire. Ce aştepta Ghiaţă? Oare cunoştea şi parola? Caraman era convins că nu. Dar cui erau necesari aceşti bani? Familiei? Familia avea tot ce-şi dorea. Chiar mai mult. Să fi fost totuşi o măsură de precauţie în cazul că ar fi trebuit să părăsească ţara? în Occident oricum nu s-ar fi putut stabili. Dar atunci de ce erau necesari dolarii? Să fi avut nevoie de valută pentru întreţinerea unui guvern undeva în Coreea de Nord sau în China? Să plătească un post de radio, un cotidian? Cu Gorbaciov, Ceauşescu nu era în relaţii bune, acesta i-ar fi zădărnicit toate planurile. Să fi avut combinaţii cu Pacepa? Fără îndoială că nu. Pacepa în „Orizonturi Roşii" i-a desfiinţat ca pe nişte cârpe. Ar fi trebuit să aprecieze mai mult spusele ataşatului militar: America Latină. Da, asta ar fi fost singura lui şansă. Acum îi era clar de ce era urmărit. Fiecare depunător avea viaţă scurtă. Patru, cinci deplasări, pe urmă era bine să dispară, să nu mai ştie nimeni în afară de ei parola. Oare câţi au fost înaintea lui în afară de Gavrilescu? Dar chiar dacă cineva o să schimbe conturile, avea şi el unul depus pe parolă, de care nu ştia nimeni: „Veronica". Probabil şi ea a renunţat să-l mai aştepte. Poate patroana s-a plictisit de ea şi nici nu mai e la Casa de Mode. Şi atunci nici nu mai avea cum s-o găsească. Dar mult mai mult i-ar fi plăcut să plece cu stewardesa, nevasta miliţianului. De fapt, ea a fost singura foarte corectă cu el. Şi pentru ce? Pentru nişte complimente de gradul doi? Fleacuri. Pentru Olga nu-şi făcea griji: ea oricum se va descurca. Era muncitoare şi nu ştia nimic. Ar trebui să ajungă undeva în Ungaria sau Jugoslavia. Cu paşaport simplu de turist. În Austria, românii nu aveau nevoie de vize. De acolo nu mai era decât un pas până la Zürich. Dacă va ajunge vreodată acolo, în primul rând va trebui să mute ultimul cont la o altă bancă. Tot pe parolă. În orice caz, înainte de căderea

iernii va trebui să plece de pe şantier. Să se angajeze în altă parte cu un nume nou.

Se deschise uşa camerei şi intră Pălămidă cătrănit.

— Ce-ai făcut? îl întrebă Caraman.

— Încă nimic. Probabil iar va trebui să fac o cerere să mi se dea banii.

— Fă.

— Bineînţeles că fac. Am muncit pentru ei.

LUCICA, deşi îşi făcuse cafea şi pentru ea, nu-şi permise să bea faţă de spilcuitul care se instalase în baracă, de parcă ar fi fost acasă la el. Era obraznic, vorbea cu Cristea de parcă s-ar fi cunoscut de când lumea, trăgea cu ochiul spre casieriţa care-şi lăsase stânjenită privirile în podea.

— Ar fi trebuit să-i faceţi şi ei o cafea, spuse Lucicăi, dar casieriţa refuză:

— Eu nu beau cafea, că nu pot să dorm noaptea.

— Da noaptea nu-i făcută pentru somn, râse Suciu zgomotos şi-i dădu un ghiont lui Cristea.

Cristea îşi dădu seama că agentul trecu măsura, îşi bău cafeaua şi părăsi baraca. Avea treabă suficientă: trebuia să afle când şi cui i-a cărat Ifrim mobile cu camionul şi cu motorina şantierului să afle de la comandamentul militar din Kogălniceanu de ce nu i s-au trimis cei douăzeci de soldaţi pentru descărcarea vagoanelor. În drum spre garaj se întâlni cu Vărzaru şi-l trimise în birou.

Ca de obicei, Vărzaru era prost dispus.

— Şi ce vrea miliţianul ăla de la mine?

— Nişte informaţii despre unul care lucrează în echipa ta.

— Mai bine s-ar interesa de cei care au furat cele două sute de metri de cablu de cupru.

— Du-te şi vorbeşte cu el.

Vărzaru se duse în baracă şi Suciu îl luă imediat în

primire:

— Duma lucrează în echipa dumitale?

— Da.

— Şi ce fel de om e?

Aşteptând răspunsul, mai sorpoti din cafea.

— Aşa şi aşa.

Ca anchetator, Suciu se simţi în elementul lui:

— Şi pentru dumneata ce înseamnă, aşa şi aşa?

— Adică e la fel ca toţi oamenii.

— E pe şantier?

— Nu. Lucrează în tura de noapte.

Răspunsul îl derută pe Suciu:

— S-ar putea să nu vină?

— Până acum n-a lipsit niciodată.

— Ştiţi cumva unde locuieşte?

— Da, se grăbi să-i răspundă Lucica, şi începu să răsfoiască o condică slinoasă: la blocul nefamiliştilor de pe Aleea Şaguna.

Suciu se repezi la telefon şi formă numărul miliţiei din Constanţa.

CARAMAN SE trezi după ce se întunecă şi, grăbit, începu să se echipeze pentru schimbul de noapte. Ţiganul plecase cu mult înaintea lui, spusese că trece pe la bufet să ia ceva combustibil, să nu-i fie frig. Lui Caraman îi plăcea să lucreze în schimbul trei: n-avea timp să se gândească la problemele lui, luminiţele de pe macara proiectate pe cer păreau stele mişcătoare, oamenii erau mai puţin agitaţi şi uita complet că era urmărit. Schimbul întâi era un calvar pentru el: soseau fel de fel de maşini, uneori chiar şi de la miliţie, să ancheteze câte un furt; timpul trecea încet ca şi cum acele ceasornicelor ar fi încremenit pe cadran. Era bucuros când auzea sirena care anunţa sfârşitul schimbului; se grăbea să ajungă la cantină, mânca încet, să mai treacă timpul, mai schimba o vorbă, două cu cei din jur. În ultimul timp, însă, avea

senzaţia că e privit, că oamenii se uită la el chiorâş. Şi asta se întâmpla tot mai des. Uneori i se părea că până şi femeile care îl serveau aveau căutături ciudate. „Încep să mă lase nervii”, constată cu amărăciune, şi hotărî să se controleze. Îl deranjau şi insistenţele cu care colocatarii se interesau de trecutul lui, deşi ştia că, pe nimeni din cameră nu-l interesa viaţa altora, că îi puneau întrebările din plictiseală. Colegii de cameră nu prea îl iubeau şi Caraman ştia de ce: pentru că nu juca table cu ei, pentru că nu participa la completarea taloanelor de pronosport. „Eu dacă aş câştiga cinci mii de lei, spusese într-o seară ţiganul, mi-aş cumpăra un cal. Iar dacă aş câştiga un milion, tot un cal mi-aş cumpăra. Eu n-am nevoie de doi cai. Pentru cărăuşia mea din Ovidiu îmi ajunge unul singur”. „Şi ce-ai face cu restul banilor?” îl întrebă cineva, şi ţiganul îi răspunse cu amărăciune în glas: „Ce rest? Eu în viaţa mea n-am câştigat bani decât prin muncă”. Şi pentru că şantierul nu avea bibliotecă, Caraman se mulţumea să buchisească ziarele, chiar şi pe cele vechi. Citea până şi anunţurile de la mica publicitate.

Tocmai vru să plece când se auziră sirenele stridente ale unor echipaje ale miliţiei. Şi Caraman şi Pălămidă se repeziră la fereastră să vadă ce se întâmplă. O maşină a miliţiei opri chiar în faţa clădirii.

— Să ştii că ăştia te caută pe tine, spuse Pălămidă.

— De ce să mă caute pe mine? întrebă intrigat Caraman.

— Când am fost azi la casierie venise unul cu pălărie la Personal şi s-a interesat de tine.

— Şi de ce nu mi-ai spus până acum?

Fără să aştepte răspuns, se repezi la uşă. Pălămidă se luă după el şi, văzându-l alergând spre celălalt capăt al coridorului, strigă după el:

— În partea aceea poarta e încuiată!

Caraman ori nu-l auzi, ori nu mai avu altă alegere:

coti spre stânga şi coborî scările sărind câte două, trei trepte. Ajuns la etajul întâi, văzu la celălalt capăt al coridorului urcând câţiva miliţieni urmaţi de doi indivizi îmbrăcaţi în civil. Unul dintre ei purta pălărie, exact aşa cum îi spusese Pălămidă. Din camere, de pe ambele părţi ale coridorului, apărură locatarii, unii în pijamale, alţii pe jumătate dezbrăcaţi şi se repeziră curioşi spre scările unde urcau miliţienii. Caraman se strecură în prima cameră cu uşa lăsată deschisă şi, spre norocul lui, încăperea era goală. Pe un reşou sfârâia o cratiţă răspândind miros de ceapă prăjită. Fereastra deschisă dădea spre spatele blocului. O săritură de la etajul întâi nu-i punea nicio problemă: la Şcoala Specială de la Băneasa se arunca în gol de la diferite înălţimi şi ateriza totdeauna perfect prin rostogolire. Îşi luă avânt şi sări peste o stivă cu saci de ciment, apoi, ghemuit, traversă aleea cu pietriş şi se ascunse printre maşinile orânduite în parcaj. Erau maşinile inginerilor şi ale maiştrilor care lucrau în schimbul trei. Se pitise la timp: un echipaj al miliţiei tocmai apăru în spatele blocului.

DOI MILIŢIENI şi un civil, cel cu pălărie, cu un pistol în mână, năvăliră în camera lui Caraman. În încăpere nu era decât Pălămidă.

— Mâinile sus! ţipa. Suciu şi împinse arma spre cămaşa peticită a lui Pălămidă.

Acesta, speriat, ridică amândouă mâinile spre tavan.

Cei doi miliţieni verificară dulapurile şi se uitară sub paturi.

— Tu eşti Duma? întrebă Suciu ţinând degetul pe trăgaci.

— Nu, domnule. Eu sunt Vasile Pălămidă şi lucrez de patru ani aici.

— Şi Duma unde e?

— A plecat pe şantier. Lucrează în tura de noapte.

Suciu avu o presimţire că pierduse prada. Ar fi fost o

nenorocire pentru el. Deveni palid şi pierdu mult din agresivitate:

— Când a plecat?

— Nu de mult.

— La ce oră?

— Nu m-am uitat la ceas. Îmi daţi voie să las mâinile jos? Mă dor braţele. Eu sufăr de reumatism.

Suciu nu obiectă, şi Pălămidă îşi coborî mâinile.

— Şi unde îl găsim acum?

— La macaraua numărul 4.

— Plecaţi la macara! ordonă Suciu miliţienilor şi aceştia se grăbiră să iasă din încăpere. Suciu căută privirile lui Pălămidă să-l intimideze: îl cunoşti bine pe Duma?

— Aşa cum poţi cunoaşte un om pe un şantier.

— E însurat şi are un copil de zece ani.

— E însurat, dar n-are niciun copil. Ne-ar fi povestit despre el.

— E bucureştean?

— Nu, domnule. A venit din Focşani. Acolo a lucrat pe o basculantă, dar a avut un accident şi i-au luat carnetul de conducere. Nevastă-sa lucrează la fabrica de filatură şi-i ofticoasă din cauza scamelor.

— Nu ţi-a vorbit niciodată că a fost în străinătate?

— Ba da. Cu doi ani în urmă a fost în U.R.S.S., la Chişinău. Are părinţii acolo.

În uşă apăru sudorul. Duhnea a rachiu.

— Dumneata cine eşti? îl întrebă agresiv Suciu.

Sudorul nu se sperie şi întrebă şi el cu ton ridicat: t

— Dar dumneata cine eşti, de umbli cu pistolul în mână?

— Sunt de la Miliţie.

— Şi ai fost repartizat în camera noastră?

Văzându-l beat, Suciu îl îmbrânci şi ieşi pe coridor.

CEI DIN ECHIPAJUL miliţiei care au tras în spatele

blocului, coborî seră din maşină, se rezemaseră de ea şi priviră ferestrele blocului. Aproape toate erau luminate.

— Pe aici nu este nicio ieşire, spuse cel care coborâse de la volan după ce-şi aprinsese o ţigară.

— Numai ferestrele, îi răspunse celălalt, un sublocotenent, slab cu voce subţire de castrat

— Da, dar după câte am înţeles eu, omul nostru locuieşte la etajul patru.

Sublocotenentul nu păru mulţumit de răspuns:

— Poate să coboare.

— Cum să coboare?

— Există frânghii, cearşafuri. Am mai auzit eu chestii din astea.

— Poate aţi citit, tovarăşe sublocotenent. De aici nu poate să coboare decât ca meşterul Manole sau cu paraşuta. Dar mă îndoiesc că lichelele noastre care şterpelesc cabluri de aramă să fie dotate cu paraşute.

— Asta, dacă au trimis patru echipaje după el, nu e urmărit pentru furt.

— Eu cred, tovarăşe sublocotenent, că ăsta ori a înjurat regimul, ori n-a fost de acord ca şeful să fie reales la congres. De obicei ăştia sunt urmăriţi până în pânzele albe.

— Bine, Prodane. Noi n-am fost trimişi aici să comentăm faptele, ci să-l arestăm pe cel care trebuie arestat. Îţi spun, totuşi ca să ştii: ăsta trebuie să fie un personaj foarte important.

— Un personaj important nu lucrează pe un şantier.

— Şi dacă se ascunde să i se piardă urma? Au fost alertaţi şi cei de la aeroportul Kogălniceanu şi cei de la vama din Constanţa. Hai să mergem în faţa blocului.

Şoferul aruncă mucul ţigării, se aşeză la volan şi aşteptă să se instaleze şi sublocotenentul. Motorul începu să toarcă silenţios, apoi maşina coti după bloc.

Caraman înţepenise ascultându-i pe cei doi miliţieni:

încercă portiera unei maşini, dar portiera era închisă. Nu mai avea ce să aştepte: izbi fereastra portierei cu cotul şi geamul se sparse zgomotos, iar cioburile clincăniră pe ciment. Caraman deschise portiera, se aşeză la volan, smulse firele de contact şi cu mişcări febrile le legă între ele. Motorul porni ca la prima cheie.

Şoferul din maşina miliţiei puse frână:

— Parcă s-a spart un geam.

— Şi mie mi s-a părut la fel, spuse sublocotenentul. Dă înapoi!

În clipa când maşina miliţiei apăru în spatele blocului, Caraman ieşi în viteză din parcare. Cunoştea bine şantierul, nu-i fu greu să găsească drumul spre şosea. Cu un viraj spectaculos, maşina miliţiei porni în urmărirea Daciei albe furată de Caraman. Pe şantier pierdură câteva minute ocolind nişte obstacole neprevăzute, stive de scânduri, de cărămizi, de ţevi. Ajunşi la şoseaua principală, trecură încă câteva minute până descoperiră Dacia albă luminată de farurile unui camion. Măriră viteza, şi în ultima clipă reuşiră să ocolească un Trabant care circula pe mijlocul carosabilului.

— Numai să nu-l scăpăm din ochi, spuse îngrijorat sublocotenentul.

— Nu ne mai scapă, îl asigură şoferul.

Caraman descoperi şi el că e urmărit: îşi aprinse farurile să aibă vizibilitate mai mare şi apăsă pe accelerator; fără să se asigure, depăşi un TIR, apoi stinse din nou faza mare.

— Nu-l mai văd, se sperie sublocotenentul.

— E obturat de TIR.

Depăşiră şi ei TIR-ul, dar Dacia albă nu se vedea.

— Probabil a stins farurile, încercă să-l liniştească şoferul.

Îl zăriră puţin mai târziu, când Caraman aprinse din nou faza mare.

— Asta-i şofer de raliu, mormăi şoferul din maşina miliţiei. A luat cotitura cu peste 80 de kilometri la oră.

Brusc, fură obligaţi să frâneze: o căruţă ţărănească, încărcată cu cocenaşi, fără semnalizare, le tăie calea. Trebuiră să aştepte un timp, să înainteze căruţa, s-o poată ocoli. Îl înjurară amândoi pe căruţaş, apoi zăriră în faţa lor Dacia albă cu farurile aprinse: tocmai derapase de pe partea carosabilă a şoselei şi se izbi de un copac, apoi, se răsturnă în şanţ unde îi explodă rezervorul de benzină.

— Ne-a scăpat, mormăi sublocotenentul.

— Cum ne-a scăpat? întrebă şoferul şi puse frână.

Opriră chiar în apropierea accidentului.

— După o întâlnire din asta bruscă cu un copac, nu-l mai găsim în viaţă.

Coborâră repede din maşină şi priviră Dacia albă cuprinsă de flăcări. Cu precauţie se apropiară de bolul maşinii şi descoperiră miraţi că nu era nimeni la volan.

— Asta a sărit din maşină! strigă uimit şoferul.

— Când să îi sărit?

— Când a fost obturat de căruţa aceea cu cocenaşi. Mi s-a părut mie ciudat că prea ne-am apropiat de maşina lui. Imbecilul a calculat totul! Şi acum unde să-l prinzi pe câmpul ăsta întunecat?

Sublocotenentul trase o înjurătură cu vocea lui subţire. În clipa aceea îi ajunse din urmă căruţa şi-i depăşi.

La vreo douăzeci de metri de accident, în căruţa încărcată se ridică un snop şi Caraman privi spre cei doi miliţieni care se agitau în jurul maşinii cuprinsă de flăcări.

CÂND PRIMISE primul telefon de la Constanţa, că pe un şantier din apropiere a fost depistat un Ion Duma, zilier angajat cu puţină vreme în urmă, Ghiaţă nu mai încăpu în piele de bucurie. Mai târziu, îi păru rău că întrerupse atât de repede legătura telefonică cu cei de la Constanţa. Îl rugă pe şeful de cabinet să restabilească legătura. Comandantul miliţiei din Constanţa îi furniză date

suplimentare că Ion Duma era tuns scurt că a fost angajat numai pe bază de buletin şi nu posedă carte de muncă. Ghiaţă îl întrebă dacă nu era cazul să vină personal la Constanţa cu un elicopter, dar comandantul îl asigură că acţiunea demarase, că erau angajate patru echipaje de miliţie. Ghiaţă îl sfătui să fie foarte prudent pentru că individul e periculos şi probabil e înarmat După ce puse receptorul în furcă îi veni să chiuie, dar avu ¿suficientă putere să se abţină: îşi strânse doar pumnii cu atâta putere încât unghiile îi pătrunseră în palmă. De mâine, sau poate chiar de astăzi, va vorbi altfel cu „stimata tovarăşă”! Nici n-o să-i mai spună stimată, să vadă cum o să reacţioneze. Supărat, că a uitat să spună celor de la Constanţa să-l sune din sfert în sfert de oră ca să-l informeze de desfăşurarea acţiunii îl rugă pe şeful de cabinet să ia legătura cu ei din partea lui şi să le transmită această rugăminte. După un sfert de oră primi primul telefon: echipajele au pornit spre şantier. După încă un sfert de oră comandantul miliţiei din Constanţa îl informă că blocul unde locuia cel urmărit, a fost încercuit. Fericit, Ghiaţă nu mai putu răbda să nu sune Cabinetul 2. Îi transmise tovarăşei că l-a depistat pe Caraman şi ea, în loc să-l felicite, îl rugă să revină peste două ore pentru că e foarte ocupată. Ghiaţă ridică din umeri.

Următorul telefon de la Constanţa îl anunţă că Ion Duma a reuşit să străpungă încercuirea şi cu o maşină furată de pe şantier a pornit spre Bucureşti. Ghiaţă încremeni, începu să bâlbâie, dar comandantul miliţiei din Constanţa îi spuse să fie liniştit pentru că cel mai bun echipaj e pe urmele lui. „Da, tovarăşe colonel, ţin legătura cu echipajul prin radio şi chiar acum m-au anunţat că au reperat maşina furata”.

Ghiaţă nu se linişti, dimpotrivă: ce o să raporteze tovarăşei peste două ore? Telefonul scurt de pe birou, cenuşiu i se păru un şobolan.

Şeful de cabinet intră peste el în birou şi-l întrebă dacă mai are nevoie de el. Ghiaţă îl lăsă să plece. Îl invidie că se duce acasă, că o să bea un şpriţ sau o să joace remi cu nişte cunoscuţi, fără să aibă probleme. Îşi privi cu ciudă palmele însângerate şi-l obseda şobolanul de pe birou. Ultimul telefon primit de la Constanţa îl anunţă că maşina lui Duma a derapat, a intrat într-un pom, i-a explodat rezervorul de benzină şi a ars. O veste oarecum bună. După zece minute sună el la Constanţa şi află cu stupoare, că în maşina arsă nu fusese nimeni la volan! „Cum asta?” „Probabil a sărit din maşină înainte de coliziune”. Dădu ordin să fie pieptănată toată regiunea. La ora fixată, raporta Cabinetului 2 că urmăritul va fi arestat peste câteva ore. Spre mirarea lui, tovarăşa n-a ţipat la el, a spus doar un „bine” şi a întrerupt convorbirea.

Dezumflat, Ghiaţă se duse acasă, dar nu-şi găsi locul nicăieri. Neputând să adoarmă bău un pahar de coniac. Ameţit, uită de Caraman, de stimata tovarăşă şi mai bău încă un pahar. Dimineaţa se trezi mahmur cu o îngrozitoare durere de cap şi pentru prima oară în viaţa lui nu se duse la serviciu. Îl anunţă totuşi pe şeful de cabinet unde se află şi-l rugă să nu-l sune decât în probleme foarte grave, sau dacă e căutat de la Constanţa. Ziua trecu cu greu. Era convins că Caraman nu se mai folosea de numele Duma şi, dacă a reuşit să scape de urmăritori, se va statornici în Deltă, îşi va lua un nume rusesc şi peste jumătate de an, cu mustăţi şi cu barbă putea să vină liniştit în Bucureşti, n-o să-l mai recunoască nimeni.

TOVARĂŞA intră val-vârtej în cabinet, scoase din poşeta ei imensă un pacheţel învelit în hârtie de ziar şi se repezi să deschidă fereastra din faţa biroului. Risipi firimiturile de pâine pe pervazul de tinichea a ferestrei şi chemă porumbeii:

— Piu, piu, piu…

Supărată că porumbeii nu se înghesuiră pe pervaz,

plecă de la fereastră şi se trânti în fotoliul din spatele biroului.

Se deschise uşa capitonată şi-şi făcu apariţia şeful de cabinet. O descoperi pe tovarăşa şi încremeni:

— Nici nu v-am văzut când aţi venit, stimată tovarăşă.

— Pentru că nu eşti la post!

— Încă nu e opt, stimată tovarăşă.

— La Partid nu avem ore fixe de lucru ca la Administraţia Financiară! Cheamă-l pe Postelnicu!

— Nu cred să fi venit la ora asta.

— Caută-l acasă! Dacă e beat, spune-i să facă un duş şi să vină imediat aici! Se ridică, se duse din nou la fereastră şi începu să strige după porumbei: Piu, piu, piu…

Din fericire pentru el, ministrul de interne era în sediu, era treaz, ras proaspăt, nu băuse decât o singură sticlă de bere Radeberger la bufet şi o ceaşcă mare de cafea fără zahăr. Purta uniformă de general, şi când intră în Cabinetul 2, simţi nevoia să-şi bată călcâiele.

— Ordonaţi, stimată tovarăşă.

— Chiar am să-ţi ordon! îl cunoşti pe Ghiaţă?

— Pe colonelul ăla mic? şi vru să spună „urât”, dar se reţinu la timp. Îl cunosc.

— Ce părere ai despre el?

— E în subordinea lui Iulian Vlad.

— Ce importanţă are în subordinea cui e?! Ai spus că-l cunoşti. Ce părere ai despre el?

— Pot să-i cercetez dosarul.

— Tu ce părere ai despre el, nu ce scrie în dosar!

— Păi, cum să vă spun, stimată tovarăşă. Dacă tovarăşul l-a pus în postul lui Pacepa, trebuie să fie un om excepţional.

— Eu cred că-i o lichea.

Postelnicu se sperie: asta suna ca o condamnare.

— Dacă doriţi, îl putem destitui.

— Măi, Postelnicu, nu te-am întrebat ce să facem cu el, ci voiam să aflu părerea ta despre acest colonel!

— Eu mi-am format părerea de mult despre el, stimată tovarăşă. Dacă ar fi depins de mine l-aş fi trimis la Huşi la un C.A.P. sau responsabil de răsaduri la serele de la Codlea. E o ciozvârtă de om, nu are nici cel mai mic respect faţă de superiorii lui direcţi şi când stai de vorbă cu el, nu te priveşte în ochi. Nu l-am găsit niciodată cu vreo hârtie în neregulă, ceea ce înseamnă că e foarte precaut. Din păcate datorită sarcinilor pe care le avea, nu ţinea legătura nici cu Vlad şi nici cu mine, ci cu dumneavoastră.

— Numai în unele probleme, se scuză ea. Trebuia să prindă un om. I-au trebuit două luni să-l depisteze undeva în Dobrogea şi ieri am aflat că l-a scăpat din nou. Nu ştiu dacă nu intenţionat. Poate a luat legătura cu el şi mă tem că a aflat parola.

— Ce parolă?

— Asta nu te interesează!

— Desigur, parola nu mă interesează. Şi ce doriţi să fac?

— Să cauţi împreună cu Iulian un om deştept în Departament şi să-i întindeţi o capcană. Una inteligentă, să cadă în ea. Că are minte mai multă decât voi toţi de la etajul întâi.

A DOUA NOAPTE Ghiaţă se întrebă ce o să-i spună tovarăşei. Nu-şi găsea locul nicăieri: în pat, cu plapumă, îi era cald, fără plapumă îi era rece. Zvârcolindu-se în aşternuturi, pe la miezul nopţii sună telefonul. Se temu că e din partea Cabinetului 2. Se linişti când auzi o voce străină.

— Domnul Ghiaţă?

Foarte puţini oameni i se adresau aşa. Era o voce necunoscută cu un uşor accent german.

— La telefon. Cu cine vorbesc?

— Nu mă cunoaşteţi, domnule Ghiaţă, numele meu nu vă spune nimic. Mă numesc Schvartzman. Sunt din Zürich şi am venit special să stau de vorbă cu dumneavoastră. Vă rog să nu închideţi receptorul, o să vă intereseze conversaţia. L-am urmărit pe domnul Caraman de patru ori…

— Nu mă interesează!

— Vă interesează. Reprezint comunitatea evreiască din Elveţia. Vă ofer un târg.

— Eu nu fac târguri! ţipă Ghiaţă în microfon, dar curiozitatea îl opri să întrerupă convorbirea.

— Mă interesează parola cu care au fost depuşi banii la Züriche Zentral Bank. Nu trebuie să-mi răspundeţi acum. Am să vă sun şi mâine seară. Noapte bună.

„Ce noapte bună!? Se perpeli în aşternut, transpiră de parcă ar fi avut febră şi se întrebă ce ar trebui să facă. S-o anunţe pe tovarăşa? Ea ar crede că e în posesia parolei, şi atunci zilele îi erau numărate. Dar cine-i acest Schvartzman? De unde ştia de Caraman? Unde să se fi răsuflat acţiunea? La ambasada din Berna? Hotărî ca a doua zi să-l recheme pe ataşatul militar pentru raport Poate, imbecilul de Fântânaru ar fi putut să-i dea răspuns la toate întrebările. Dar de unde îi ştia şi Schvartzman numărul lui de telefon de acasă? Avea număr secret şi dacă e un agent trimis de Pacepa? Dar de unde să fi ştiut el de aceste depuneri? Depunerile în contul secret au început la trei ani după plecarea lui. E drept, a mânuit şi el sume astronomice, dar acele fonduri erau prevăzute pentru alte scopuri, pentru eventualitatea întreţinerii unui guvern în exil, dacă ţările din Pactul de la Varşovia ar fi atacat şi România după 68. Dar întrebarea, de unde putea afla Pacepa de aceste depuneri, era stupidă: Pacepa avea la îndemână toţi agenţii C.I.A. – ei din Europa.

Nelinişţit, se duse în bucătărie şi-şi prepară un ness fără cofeină, să nu aibă palpitaţii. Era hotărât ca a doua zi

să dea dispoziţie să i se schimbe numărul de telefon de la domiciliu.

SOSI LA BIROU înaintea şefului de cabinet şi-şi dădu seama că nu avea ce face. Ideea să-l sune pe comandantul miliţiei din Constanta i se păru inutilă: ce ar fi putut să afle în plus de la el? Ordinul de a pieptăna toate câmpurile şi pădurile din regiune pe unde ar fi putut să fugă Caraman îl dăduse încă de ieri. Tot atunci a dispus să fie verificate toate trenurile care veneau spre Bucureşti sau se îndreptau spre Tulcea sau Brăila. La fel şi autobuzele, maşinile mici şi TIR-urile nesigilate. Pe la ora opt şi jumătate, şeful de cabinet îl anunţă că e căutat de tovarăşul Căpuşe, care avea sarcina s-o urmărească pe nevasta lui Caraman.

Probabil Caraman a luat legătura cu nevastă-sa, îşi spuse Ghiaţă.

— Să intre.

Se lega de orice fleac care ar fi putut să-l ducă pe urmele lui Caraman.

Căpuşe intră radiind, însoţit de doi subofiţeri. Uită să-şi scoată basca decolorată de soare. Ghiaţă hotărî să-l umilească: se uită la pantofii agentului dacă erau curăţaţi sau nu şi spre bucuria lui nu erau.

— Dacă îmi aduc bine aminte, ţi-am spus acum câteva zile să nu intri în acest birou, dacă n-ai pantofii lustruiţi. Afară!

Căpuşe îşi duse degetul arătător la buze:

— Ssst, urâtule!... O să mi-i cureţi tu, dacă te pricepi şi dacă voi fi darnic, să-ţi permit.

Ghiaţă încremeni în fotoliu. Obraznic, Căpuşe îi zâmbi şi-şi aprinse o ţigară.

— Am un mandat de arestare pe numele tău iscălit de tovarăşul ministru Postelnicu.

Scoase o hârtie din buzunar şi o puse în faţa lui Ghiaţă pe birou. Acesta nu îndrăzni să se uite la ea. Abia

acum înţelese de ce era Căpuşe însoţit de doi subofiţeri. Se uită cu coada ochiului spre ei: erau înarmaţi. O teamă ciudată puse stăpânire pe el şi un nod, apărut în gâtlej, îi îngreună respiraţia.

Căpuşe scutură scrumul ţigării pe mochetă, apoi se aplecă spre el, rezemându-se de birou:

— Înainte de a te aresta vreau să-ţi pun câteva întrebări. De unde cunoşti parola?

— Ce parolă? pali şi mai mult Ghiaţă.

Era pentru prima oară că i se vorbea atât de impertinent şi cine? Un animal pe care ar fi trebuit să-l strivească ca pe un gândac să nu facă securitatea de ruşine. Dar dacă e doar o glumă pusă la cale de Postelnicu pentru că i-a întors spatele după ce a aflat părerea tovarăşei despre el?

— Nu face pe prostul! îi spuse agentul după ce mai trase câteva fumuri din ţigară. Să ştii, urâtule, că cu mine nu-ţi merge! Ţi-a cerut parola azi-noapte şi unul din Elveţia, unul Schvartzman. De ce n-ai raportat această convorbire şefului Departamentului?

„Deci şi telefonul meu e ascultat, constată Ghiaţă”. Răspunse cu întârziere:

— Eu ţin legătura cu Cabinetul 2. Urma să raportez tovarăşei.

— Când? De ce n-ai raportat până acum? îţi spun eu de ce. Aşteptai să afli ce propuneri ţi-ar fi făcut în noaptea asta, domnul Schvartzman. Ascultă Ghiaţă, eu cunosc jocul tău demult. M-ai pus s-o urmăresc pe nevasta lui Caraman şi tu ştiai unde se află el. Probabil te-ai târguit şi cu el pentru parolă. Se întoarse spre cei doi în uniformă: luaţi-l şi duceţi-l la subsol, în celula 11. Mai e acolo unul cu palma tăiată. Căută privirile speriate ale colonelului: dacă ai şti de când aştept eu acest moment! îi faci pantofii ciungului! Peste o oră vin să văd dacă sunt suficient de curaţi.

ÎNTR-O BARACA de lemn, modestă, Caraman se propti de biroul unui funcţionar însărcinat cu angajările. Prin fereastră se vedea barajul hidrocentralei numărul 4 de pe Râul Mare. Norii cenuşii, pântecoşi erau sfâşiaţi de coniferi înalţi, plini de conuri.

— Da, tovarăşe dispecer, continuă Caraman o discuţie începută mai de mult. Eram în personalul de Timişoara-Caransebeş. Eram frânt de oboseală. Stăteam lângă fereastră şi priveam unduirea lentă a firelor de telegraf şi am adormit Mai erau doi călători în compartiment: un ţăran cu o desagă şi unul ca mine, fără bagaje. Când m-am trezit eram singur în compartiment îmi dispăruse geamantanul cu rufăria şi banii şi actele din buzunar. Mi-a rămas unul singur: certificatul de naştere.

Întinse actul funcţionarului din spatele biroului şi acesta începu să citească cu voce tare:

— „Vasile Pălămidă, născut la 9 aprilie 1948 în comuna Gruiu sectorul agricol Ilfov". Funcţionarul ridică privirile spre Caraman. Pe baza acestui certificat ţi se eliberează un buletin.

— Ştiu, îi răspunse Caraman. Am fost la miliţie, dar pentru asta am nevoie de o dovadă că sunt angajat.

— Dar asta nu e nicio problemă. Păcat că hoţii nu ţi-au lăsat şi cazierul.

— Cazier n-am avut niciodată.

ÎN DORMITOR, Caraman se nimeri lângă un bărbat slab, osos, din Sibiu. Era şantierist de profesie. Îşi începuse activitatea la Bicaz, pe urmă cu betoniştii a trecut pe Someş, a lucrat câţiva ani la hidrocentrala de pe Argeş şi de acolo a fost ademenit la Canal.

— La Canal n-a fost rău. Numai iernile au fost insuportabile. Vântul subţire venit dinspre mare trecea prin pereţii barăcilor, stingeau lumânările de pe noptiere şi ţi se vira în oase ca o boală. Am avut în baraca mea un om cât un munte, prin ianuarie a început să scuipe sânge şi l-a

înmormântat la sfârşitul lui februarie. Şi n-a fost singurul. Noi, ăştia, slăbănogii, rezistăm mai mult.

— Eşti însurat? îl întrebă Caraman, să pară că participă la discuţie.

Sibianul îl privi mirat:

— Un şantierist adevărat n-are timp să se însoare. Ce să facă cu nevasta ca s-o distreze? S-o duc la cinema? Eu de şaptesprezece ani n-am mai fost la cinema. Aici la 4, sunt de doi ani. La chenzină, la salariu mă îmbăt şi cred că sunt fericit. Ce aş fi făcut cu o femeie? Nomazii n-au nevoie de femei. Mă îngrijorează un singur lucru: azi, mâine, ăştia o să mă scoată la pensie. Ce fac eu la pensie? Unde mă duc? Casă n-am, familie n-am. Familia mea sunteţi voi, cei de pe şantier. Tu de unde eşti?

— Din regat.

— Adevărul e că şi regăţenii sunt oameni. Familist?

Neatent, Caraman îi răspunse cu întârziere:

— Familist.

— De cât să scot răspunsurile cu cleştele, mai bine nu-ţi mai pun întrebări. Când omul are ceva pe suflet, vorbeşte fără să-l întrebi. Tu ştii cum e la o casă de bătrâni?

— Cum adică?

— Am auzit că ăia care n-au familie dau pensia statului, şi statul îi întreţine. Vreau să ştiu cum e legea: ăia care dau mai mult mănâncă mai mult sau toţi sunt de-a valma. Şi mai e o problemă importantă: dacă statul îţi dă şi de băut?

Caraman nu ştiu ce să-i răspundă şi sibianul îi întoarse spatele.

DE CÂND ÎNCEPUSE Congresul partidului, Uleşan primise ordin să organizeze împreună cu militarii patrule mixte care să cutreiere străzile şi să nu părăsească biroul. Dormea pe apucate, în două fotolii, cu braţele pe birou şi, uneori, chiar în picioare, rezemat de vitrina cu trofeele

dinamoviştilor. Primele zile vru s-o roage pe nevastă-sa să-i trimită sculele de bărbierit, dar socoti că, neras dacă îl vor vedea cei de la partid, o să-l aprecieze mai mult. Erau zile plicticoase, fata evenimente: radioul şi televiziunea nu transmiteau decât aspecte din sala congresului, discursuri şi omagiau raportul magistral al preşedintelui.

Intră în birou, fără să bată la uşă, şeful de cabinet. Şi el era neras, cu cearcăne la ochi. Lui Uleşan i se păru agitat. Agitaţia subalternilor i se transmitea şi lui.

— Ce s-a întâmplat, Deleanule?

— N-aţi aflat?

„Ce-ar fi trebuit să afle şi n-a aflat?” Pe stradă n-au fost împuşcături, megafoanele transmiteau reportaje din Sala Plaiului.

— Ce să aflu?

— A murit tovarăşul locotenent Neagu.

— Cum a murit?

— Cei de la Departament spun că a avut o depresiune psihică şi s-a aruncat de la etajul şase.

UN VÂNT RECE, venit din Retezat, învineţi faţa lui Caraman, încât cei din preajma lui îl credeau neras: degetele aproape degerate i se lipiseră de ţeava de metal a unei autobetoniere. Schimbul ar fi trebuit să vină de vreo jumătate de oră şi poteca bătătorită de paşi care urca de la barăci la cota de turnare, era pustie. Viscolul, pornit cu două zile în urmă, schimbă întregul peisaj: pinii căţăraţi pe deal au rămas golaşi, vântul spulberase zăpada de pe ace şi gonea fulgii orizontal, paralel cu barajul. Bucşan întârzia totdeauna invocând motive copilăreşti: a uitat ceva în baracă şi a trebuit să se întoarcă, a uitat să se uite la ceas, că cel pe care l-a rugat să-l trezească a aţipit şi el. Caraman hotărî de mai multe ori să-l ia la palme, să-l reclame şefului de echipă, pe urmă, când îl vedea cât era de neajutorat şi prost, îl lăsa în plata Domnului. La început fusese convins că Bucşan, dacă nu era informator,

provocator era sigur: înjura regimul, comenta articolele din ziare prea pe faţă şi era pornit împotriva „familiei imperiale”, cum o botezase el: „De ce nu vine Majestatea Sa Nicolae I s-a construiască socialismul aici la Râul Mare? Aici ar avea ocazia să-şi etaleze talentele multilateral dezvoltate. Să cureţe zăpada din faţa barăcii direcţiei, să conducă o betonieră pe serpentinele acoperite cu gheaţă, să toarne beton cu mânuţele lui fine, catifelate, cu care n-a atins în viaţa lui coada unei lopeţi. Ştiţi de ce a fost dat afară de la cizmărie?

Era atât de ascuţit la minte încât bătea pingelele direct pe calapod”.

Când nu era beat era om de treabă: aducea apă de izvor pentru ceai, dar îi umbla gura de dimineaţa până seara: „Ceaiul, fraţilor, în toată lumea se vinde ambalat în staniol, în hârtie pergamentată şi pe deasupra i se mai pune şi un cojoc de ţiplă. Ştiţi de ce? Să nu-şi piardă aroma. Numai la noi se aduce cu sacul şi se pun în pacheţele de o sută de grame după ce a fost vânturat şi trecut prin zeci de mâini. Ceaiul ăsta pe care îl cumpărăm de la alimentara, miroase a iarbă şi a transpiraţie. Ştiţi, fraţilor, ce se face din soia? Ulei. Şi ce rămâne după stors se transformă în furaje pentru animale. Numai noi îl băgăm în salam. Şi noi, animalele, care îl consumăm de parcă ar fi şuncă de Praga, tăcem din gură în loc să ne cumpărăm unul întreg şi să mergem la partid şi să le dăm peste gură la toţi activiştii”. Ştia de ce puii tăiaţi erau vineţi, de ce era vinul prost şi acru şi multe altele.

În cele din urmă, apăru şi Bucşan încotoşmănat într-o pufoaică cenuşie, şi pe cap cu o căciulă rusească, îmblănită. Prelua ţeava betonierei şi spuse cu voce tare:

— Ai auzit?

— Sirena care a anunţat schimbul acum jumătate de oră? îl întrebă Caraman ironic.

— Lasă tu sirena. N-ai ascultat Europa Liberă?

— Unde să fi ascultat?

— În cabina autobetonierei.

— Şi cine ar fi dirijat scurgerea betonului?

— Dumnezeu. Nu ştii că betonul curge şi fără să-ţi îngheţe degetele pe ţeava asta blestemată?

Caraman suflă în palme să-şi dezmorţească degetele.

— Şi ce spune Europa Liberă?

— Că ceva nu e în regulă la Timişoara. Se trage în demonstranţi. După câte am înţeles eu, graniţele cu Iugoslavia şi Ungaria sunt deschise şi oamenii circulă încoace şi încolo ca noi între barăci şi baraj.

— Şi pentru ce demonstrează ăia de la Timişoara?

— Cum pentru ce demonstrează? împotriva regimului. Sunt curios să văd ce o să facă Majestatea-Sa Nicolae, când s-o întoarce mâine din Iran.

ÎN PICHETUL DE GRĂNICERI de la boma 137 de pe frontiera Iugoslavă, pereţii fuseseră văruiţi proaspăt, geamurile spălate cu spirt şi podeaua dată cu păcură în vederea unei inspecţii, anunţată de la Comandamentul de la Timişoara. Urma să vină maiorul Cruceanu, un tipicar, care se uita până şi sub paturi, verifica barajul de sârmă ghimpată dacă este paralel cu sârmele sârbilor. Inspecţia însă fusese amânată de mai multe ori.

— Probabil din cauza evenimentelor de la Timişoara, spuse comandantul pichetului ostaşilor. Dar noi, oricum, suntem pe fază.

Comandantul pichetului, plutonier major Uifăleanu, era şi el tipicar, îi plăcea ordinea şi disciplina, deşi învăţase, în timp, că la pichet trebuie trăit ca în familie. Îşi ţinea hârţoagele la zi şi nu de puţine ori participa şi el la patrulare. De când începuse agitaţia de la Timişoara rămânea la pichet în faţa unui televizor portativ pe care îl adusese de acasă ca sâmbăta şi duminica să se distreze şi ostaşii.

Toate emisiunile din ziua aceea fuseseră foarte

interesante şi acum aştepta desfăşurarea mitingului din Piaţa Palatului, anunţat încă cu o zi în urmă.

În spatele plutonierului major erau instalaţi şi doi grăniceri în imaţi cu automate şi ascultau cu respiraţia reţinută discursul Comandantului

Suprem, care tocmai demasca pe huliganii veniţi din străinătate care voiau să destabilizeze ordinea de stat. Anunţă de asemenea instaurarea

Stării de Necesitate.

Cei doi ostaşi începură să şuşotească şi comandantul se întoarse spre ei:

— Voi ce căscaţi gura aici? De zece minute trebuia să fiţi pe traseu! Ştiţi ce aveţi de făcut? Nu trece frontiera o muscă! Trageţi fără somaţie!

CÂTEVA ZECI DE TINERI, unii cu banderole tricolore la braţ, alţii fără, încercară să forţeze poarta de stejar a clădirii securităţii. Ostaşii înarmaţi din spatele porţii priviră întrebător spre ofiţerul de serviciu. Acesta îşi aruncă pistolul în spatele scărilor care duceau spre etaj şi ordonă sa se deschidă poarta:

— Nu opuneţi nicio rezistenţă!

Civilii năvăliră în clădite, unii, cunoscători, urcară spre etajele superioare, unde erau arhivele, iar ceilalţi rătăciră pe coridoare, prin birouri, scotocind prin sertare, până când unul propuse să fie eliberaţi deţinuţii politici.

Propunerea îi stimulă pe curioşi, se interesară unde erau închişi deţinuţii, pe urmă coborâră la subsol.

Un paznic mustăcios, cu o mulţime de chei înşirate pe un inel de sârmă, deschise celulele pe rând.

În celula cu numărul 11 câţiva civili zeloşi găsiră doi deţinuţi: un tânăr voinic cu palma dreaptă amputată şi un bătrânel cu ochelarii sparţi, chel, cu câteva fire de păr năclăite de sânge.

— Sunteţi liberi! anunţă generos un civil.

— El de ce? întrebă ciungul.

Nu reuşi să afle răspunsul, pentru că oamenii îi scoaseră pe amândoi din celulă şi-i târâră spre stradă.

GRĂNICERII din pichetul de la borna 137 se înghesuiră în jurul televizorului şi priviră încordaţi imaginile transmise din Bucureşti, parcă fără legătură între ele: pe o betonieră, o mulţime de tineri cu steaguri tricolore cu găuri cântau din toate puterile „Ole, ole, ole, Ceauşescu nu mai e”. O altă imagine arăta Piaţa Palatului cu zeci de maşini mici care circulau claxonând tot timpul, salutându-se între ei. Necunoscuţi, bătrâni, tineri, se îmbrăţişau, plângeau şi râdeau ca proştii.

Tulburat, unul dintre grăniceri luă poziţie de drepţi şi se adresă comandantului pichetului:

— Şi acum noi ce facem, tovarăşe plutonier major, dacă a fugit comandantul suprem?

— Până se lămuresc lucrurile, noi ne facem datoria. Apărăm graniţele ţării.

TOATĂ NOAPTEA ninsese mărunt, încât „ţara nimănui” fâşia de pământ arată dintre cele două baraje de sârmă ghimpată, era acoperită cu un strat alb de zăpadă.

Fulgii mari, pufoşi, se topeau pe feţele celor doi grăniceri înarmaţi cu automate, însoţiţi de un câine lup ţinut în lesă, care patrulau între bornele 137, 138. Amândoi erau în termen şi discutau despre ce se va întâmpla de-acum încolo. Cel înalt, care ţinea câinele, spunea că se va întoarce regele, că se vor desfiinţa „ceapeurile”, că până va fi lăsat la vatră, ţăranii îşi vor primi pământurile. Celălalt era mai pesimist, se temea să nu izbucnească războiul.

— Şi crezi că Ceauşescu va fi de acord ca tot ceea ce a făcut să se destrame atât de uşor?

— De acolo din China sau Coreea unde s-a dus, nu mai poate face nimic. Dacă a reuşit să se ducă. Dacă nu, va fi prins şi spânzurat fără judecată. Nu l-a iubit nimeni.

— Şi-atunci de ce l-au aplaudat?

— De frică.

Câinele începu să se agite în lesă şi-i tiri pe cei doi grăniceri după el. Ajuns la un muşuroi începu să mârâie. Privind cu atenţie muşuroiul, zăriră un bocanc neacoperit în întregime de zăpadă. Măturară cu palmele zăpada de pe trupul întins pe jos şi descoperiră că avea pieptul ciuruit de gloanţe.

— Dar pe ăsta cine l-a împuşcat? Sau am trecut de borna noastră?

— Nu. Cred că l-au împuşcat sârbii. Vezi dacă n-are ceva acte asupra lui.

Cel scund scoase din buzunarul mortului un buletin aproape nou. Îl răsfoi:

— Uite ce nume caraghios a avut nenorocitul: Pălămidă.

ION, fiul lui Caraman, ocoli bradul împodobit, luă o carte din bibliotecă şi se aşeză la pupitrul unde îşi făcea lecţiile. Răsfoi câteva pagini şi dădu peste un semn de carte. Îl privi un timp, apoi dădu fuga la bucătărie la maică-sa, care pregătea cina.

— Uite, mamă, ce am găsit

— E semnul de carte al lui tata.

— Ştii ce scrie pe el?

— Nu.

Ion începu să citească cu voce tare cele scrise pe el:

— Dacia 1, Dacia 2, Dacia 3, Dacia 4… Ce o fi însemnând?

— O să ne spună tata când s-o întoarce.

EPILOG

Cu câteva zile în urmă m-a sunat un prieten din provincie şi m-a rugat să mă duc la PEPRAF S.R.L. de pe Calea Victoriei şi să mă interesez dacă poate procura 40 de tone de praf de peşte pentru crescătoria lui de găini M-am dus. M-a primit o secretară tânără, prezentabilă căreia

i-am şi reţinut numele, ca prietenul meu să aibă cui să se adreseze. Se numea Paula Diaconescu şi avea păr şi ochi negri ca tăciunele, i-am spus ce vreau şi ea mi-a zâmbit. Avea dinţi nepermişi de albi:

— *Asemenea probleme trebuie să discutaţi cu domnul director*.

— *Dacă se poate, aş discuta chiar acum cu dumnealui*.

— *Din păcate, domnul director Ghiaţă a plecat la Hamburg pentru tratative. Vă rog să reveniţi peste două săptămâni*.

Redactor: Dinu Theodor Constantinescu *Procesare computerizată*: TOP-GAL SRL *Corectura*: Magdalena Voiculescu

În curs de apariţie în
SEMESTRUL I – 1993
FERMECE PENTRU COPII MARI PERSONALITĂŢI STRĂINE
DESPRE ROMÂNIA – Dicţionar Ilustrat
BUCUREŞTI-BARCELONA [2]92
OMUL DE LA INTERPOL
CĂLĂTORIND SPRE VÂRFUL FIINŢEI MELE
MARI MAEŞTRI AI SPIONAJULUI INTERNAŢIONAL
Petru Anghel Dulciu Morărescu
Ion Nedelescu Platon Pardău Sebastian Sârcă
Titu Simon
Henri Zalis Renato Zamfir

STRĂLUCIREA CRISTALULUI TERRA INCOGNITA

Text tehnoredactat şi cules de Editura ODEON Tiparul executat la „POLSIB” SJV. Sibiu sub comanda nr.

3A79 Tiraj: 15.000 exemplare

Autor al unor romane de succes, regizor şi scenarist de filme, FRANCISC MUNTEANU ne poartă de data aceasta în lumea, până nu demult inabordabilă, a serviciilor secrete româneşti angrenate în enigmatica afacere a conturilor secrete deţinute de clanul Ceauşescu în Băncile elveţiene.

Acţiunea romanului, exploatând senzaţionalul şi dramatismul inevitabile unei astfel de teme, se bazează totuşi pe o serie de documente cunoscute astăzi şi care dau un plus de veridicitate sporind interesul cititorului şi determinându-l să nu lase cartea din mână până la ultima pagină.